

Gorenjski Glas

TOREK, 5. MAJA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 36, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Skoraj za tretjino več brezposelnih

V zadnjih dveh mesecih je brez zaposlitve ostalo skoraj tisoč tristo Gorenjcev. Brezposelnost se je tako povečala skoraj za tretjino, največ v državi.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na Gorenjskem se je po podatkih Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje v času epidemije covid-19 brezposelnost povečala kar za 31,3 odstotka, kar je največ v državi. Potem ko je bilo konec februarja registriranih brezposelnih 5179 oseb, jih je bilo 31. marca 5340, zadnji podatek pa smo pridobili za 28. april, ko je bilo brez dela že 6458 Gorenjcev. Največ odpuščanij je bilo v gostinstvu in turizmu, predvsem v občinah Kranjska Gora, Bled in Bohinj, sledijo predelovalne dejavnosti

in prevoznitvo, so pojasnili na kranjski območni službi zavoda za zaposlovanje. »Za maj oziroma junij ni napovedanih presežnih delavcev,« so dodali.

Po pojasnitih kranjskega zavoda za zaposlovanje so doslej odpuščali predvsem manjši delodajalci, medtem ko so se v večjih podjetjih za zdaj obsežnejšim odpuščanjem zaradi poslovnih razlogov še izognili, čeprav je v nekaterih delo že izgubilo od dvajset do trideset zaposlenih. Tudi iz odgovorov podjetij v naši mini anketi je moč razbrati, da si podjetja ne želijo izgubiti delavcev.

Celo v našem največjem turističnem podjetju, družbi Sava Turizem, ki ima že od sredine marca zaprte tudi vse svoje hotelske kapacitete na Bledu, so povedali, da skušajo ohraniti vse zaposlene. Tako so imeli v družbah Sava Turizem in Hoteli Bernardin, ki sta se združili 1. aprila, pred razglasitvijo epidemije novega koronavirusa zaposlenih 1239 ljudi, danes pa jih imajo, čeprav zaradi prepovedi opravljanja dejavnosti niso ustvarjali nobenih prihodkov, celo nekaj več – 1242.

► 3. stran

Turistična dejavnost je zaradi epidemije covid-19 povsem zamrla, zato ne čudi, da je bilo na Gorenjskem iz poslovnih razlogov največ odpuščanij ravno v gostinstvu in turizmu, predvsem v občinah Kranjska Gora, Bled in Bohinj. / Foto: Gorazd Kavčič

V dveh dneh brez nove okužbe

Prvič po skoraj dveh mesecih v Sloveniji niso potrdili okužbe z novim koronavirusom, na širšem Gorenjskem pa je niso zaznali že vse od prejšnjega torka. Vlada je odpravila splošno omejitev gibanja na občine. Odrpale so se številne storitve in dejavnosti, tudi domovi za starejše pod posebnimi pogoji.

V strežbi na prostem mora biti zagotovljena razdalja med osebami najmanj 1,5 metra (to ne velja za osebe iz istega gospodinjstva, ki sedijo za isto mizo), med izvajanjem gostinske dejavnosti pa je treba vzdrževati največjo možno razdaljo. / Foto: Gorazd Kavčič

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Kranj – V Sloveniji so 4. marca potrdili prvo okužbo z novim koronavirusom. V soboto in nedeljo, 2. in 3. maja, niso zabeležili niti ene nove. Vodja svetovalne skupine na ministrstvu za zdravje prof. dr. Bojana Beović poudarja, da smo dosedanje stanje vzdrževali z radikalnimi ukrepi, s sproščanjem omejitev pa država ni več tista, ki bo rekla, kaj se sme in kaj ne, ampak se moramo tveganj prebivalci zavedati sami. Če se stanje poslabša, bi bil drugi val epidemije lahko hujši kot prvi.

► 2. stran

LESNI PELETI
DNEVI UGODNIH NAKUPOV

11. - 18. MAJ

051 250 440
info@lesnipeleti.si
www.lesnipeleti.si

S40
KAKOVOSTNI RAZRED 1

od **187 €/tono + DDV**
NAJBOLJŠE RAZMERJE MED KAKOVOSTJO IN CENO

energija narave

Aktualne novice o koronavirusu na
www.gorenjskiglas.si

GORENJSKA

Ko preživnino odredi sodišče

Kadar se starša ne moreta dogovoriti o preživnini za otroke, jo določi sodišče. Iz sodnih odločb je razvidno, da je znesek preživnine v povprečju določen na okoli 150 evrov, smo izvedeli na Centru za socialno delo Gorenjska.

8

ŠPORT

Brez stopnič ni zadovoljstva

Biatlonec Jakov Fak se pripravlja na novo sezono. Z lansko ni najbolj zadovoljen, razmišljal je celo o koncu kariere. »Fizično sem bil bolj pripravljen, še vedno pa to ni zadoščalo za uvrstitev na stopničke,« pravi.

13

KMETIJSTVO

Ogrožena je prav vsaka smreka

V gozdovih na Zgornjem Gorenjskem so v zadnjih petih letih zaradi lubadarja posekali več kot 1,6 milijona kubičnih metrov smreke. »Prav vsaka smreka je ogrožena,« pravi Andrej Avsenek iz Zavoda za gozdove Slovenije.

15

KRONIKA

V Davči zgorela novogradnja

V soboto zjutraj je zagorela domačija Pr' Zalarju v Davči. Nekoč opuščeno domačijo zadnja leta obnavljajo in na mestu nekdanjega hleva gradijo stanovanjsko-gospodarski objekt, v katerem je izbruhnil požar.

16

VREME

Danes bo pretežno oblačno z možnimi padavinami. Pihal bo vzhodnik. Jutri in v četrtek bo pretežno jasno, jutro bo hladno.

3/18 °C

jutri: pretežno jasno

V dveh dneh brez nove okužbe

► 1. stran

Vlada je odpravila omejitve gibanja na občine. Še vedno pa je zaradi obvladovanja epidemije začasno prepovedano gibanje in zbiranje ljudi na javnih krajih; v skupinah se lahko gibajo le člani skupnega gospodinjstva ob upoštevanju varne razdalje do drugih podobnih skupin ali posameznikov.

Ponovno so lahko odprte tudi manjše neživilske prodajalne (z izjemo prodajaln v trgovskih centrih), knjižnice in muzeji (ti se odpirajo postopoma), frizerski in kozmetični saloni, nepremičninsko posredovanje, dimnikarske storitve, urarstva, zlatarstva, saloni za nego psov in mačk ter drugih živali, ... Dovoljeni so obredi v cerkvah, treningi v nekontaktnih športih, gostinska ponudba

na prostem in še več drugih storitev.

Po zadnjih podatkih je v Sloveniji od začetka epidemije 1439 obolelih. Največje žarišče okužb je nekaj domov za starejše (Šmarje pri Jelšah, Ljutomer, Metlika), skupaj je do zdaj zbolelo več kot tristo stanovalcev v domovih za starejše in blizu tristo zdravstvenih delavcev in sodelavcev. Minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj je povedal, da je približno devetdeset odstotkov domov brez okužb. Ministrstvo je pripravilo usmeritve, kako se lahko začnejo sproščati prepovedi obiskov v socialnovarstvenih zavodih ob zagotavljanju vseh varnostnih pogojev, upoštevanju strogih higienskih ukrepov in navodil. »Domovi za starejše so različni glede na velikost,

Foto: Gorazd Kavčič

Odperti so lahko tudi frizerski saloni (na sliki), upoštevati pa morajo navodila stroke.

bivanjske standarde, arhitekturne pogoje. Od vsakega zavoda posebej je odvisno, kakšen protokol bo še uvedel,« je poudaril minister. Obiski morajo biti vnaprej dogovorjeni, omejeni na eno zdravo osebo (svojec, prostovoljec), brez stikov, kot je objemanje, če je mogoče, naj obiski potekajo na zunanjih površinah ali v večjih notranjih prostorih. Domovi morajo voditi natančno evidenco obiskov

skupaj s kontaktnimi podatki obiskovalcev ...

Javni potniški promet, vrtci, šole ...

Od 11. maja dalje naj bi začeli vzpostavljati javni potniški promet. Ministrica za izobraževanje Simona Kustec je povedala, se bodo tudi vrtci in šole postopno in pod posebnimi pogoji začeli odpirati z 18. majem.

Državni zbor je sprejel novo zakon o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja covid-19. Z novelo se omogoča ponovno vročanje tudi v nenujnih zadevah (v hišni predalčnik, poštni ali e-predal) ter izvajanje ustnih obravnav v nenujnih zadevah v upravnih in drugih javnopravnih zadevah ob zaščitnih ukrepih

Včeraj je bila na Brdu pri Kranju seja Sveta za nacionalno varnost, na kateri so obravnavali elemente za pripravo državnega načrta za epidemijo razsežnosti covid-19.

Podaljšali delovni čas dežurne zobne ambulante

Podaljšan je delovni čas ambulante za nujno zobozdravstveno pomoč (za vse paciente iz Gorenjske) v Zobni polikliniki Kranj, je sporočil direktor OZG Jože Veternik. Dežurna zobna ambulanta dela od ponedeljka do petka od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 8. do 13. ure. Sprejem pacienta je možen le po predhodnem dogovoru s triožnim zdravnikom na številki 20 82 418. Delovanju ambulante je prilagojeno tudi slikanje zob, ki je možno v zdravstvenih domovih v Kranju, Škofji Loki in na Jesenicah.

Gorenjske lekarnе že po starem delovnem času

Včeraj so tudi vse enote Gorenjskih lekarn začele delati po starem, rednem odpiralnem času. Izjema je nočna dežurna služba v Kranju, ki ostaja odprta le do desete ure zvečer.

V nedeljo, 3. maja, so v Sloveniji opravili 616 testiranj na covid-19, skupaj že 56.136. Hospitaliziranih je 58 oseb, od tega jih je 20 na intenzivni terapiji. Opuščenih iz bolnišnic je bilo že več kot 240. V nedeljo je umrl en bolnik, skupaj do zdaj žal že 97, od teh na širšem Gorenjskem dva iz občine Domžale, po eden iz občin Jesenice, Kranj, Naklo in Žirovnica.

Letošnji pokojninski prejemki

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Na aprilski (korespondenčni) seja sveta Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje so sprejeli sklep o najnižji in najvišji pokojninski osnovi, najnižji pokojnini, najnižji osnovi za odmero nadomestil iz invalidskega zavarovanja, najvišjem znesku nadomestila za poklicno rehabilitacijo ter sklep o zgornjih mejah za izplačilo dela vdovske pokojnine. Zneski so določeni za leto za obdobje od 1. januarja dalje.

Najnižja pokojninska osnova za v tem letu uveljavljene pokojnine od 1. januarja 2020 znaša 894,88 evra oziroma 655,05 evra, če je odmerjena na podlagi tretjega odstavka 390. člena

pokojninskega zakona. Najvišja pokojninska osnova znaša 3.579,52 evra oziroma 2.620,21 evra, če je odmerjena na podlagi prejemnega zakonskega člena. Najnižja pokojnina za v tem letu uveljavljene pokojnine od 1. januarja znaša 241,62 evra.

Nadomestila za invalidnost, nastalo v letu 2020, se od 1. januarja dalje odmerijo najmanj od osnove, določene v višini 532,50 evra. Nadomestilo za čas poklicne rehabilitacije za invalidnost, nastalo v letu 2020, pa se odmeri največ v višini 2.094,02 evra. Del vdovske pokojnine znaša največ 104,70 evra za v tem letu uveljavljeno pravico, skupno izplačilo lastne in dela vdovske pokojnine, uveljavljenega v istem obdobju, pa največ 2.094,02 evra.

Ločani zadovoljni z županom, ponosni na vrtec, želijo pa obnovo hotela

MATEVŽ PINTAR

Danes objavljamo še drugi del ankete na temo zadovoljstva občanov v Škofji Loki. Po zadnjih županiških volitvah imajo v Škofji Loki novega župana, zato nas je zanimalo, kako občani ocenjujejo delovanje občinske uprave pod novim vodstvom, hkrati pa smo zbrali še predloge in pričakovanja, kaj naj se v občini čim prej uredi in na kaj so vprašani ponosni.

Delo občinske uprave pod novih vodstvom je pohvalilo kar 90 odstotkov od 499 sodelujočih občanov, ki so imeli mnenje o njihovem delu. Večina jih tako meni, da se stvari premikajo v pravi

smeri in le desetina meni drugače.

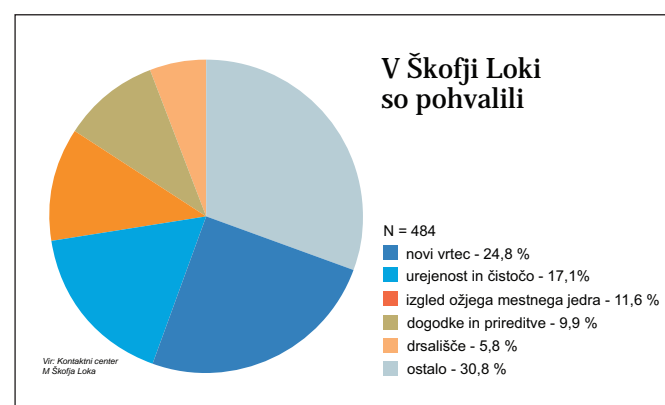
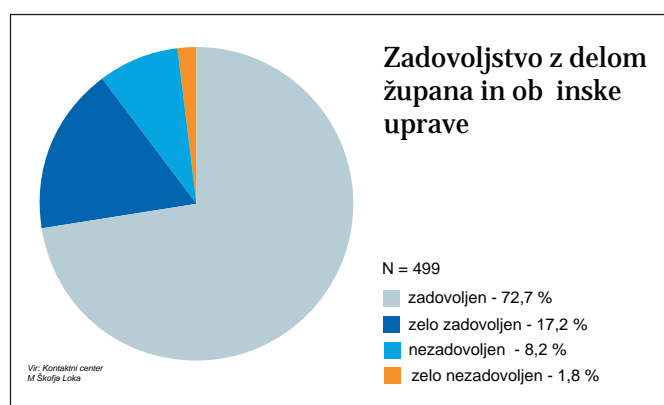
Na vprašanje, čemu bi bilo potrebno najprej posvetiti pozornost, je opazno izstopal razpadajoči hotel, ki kvadrira podobo celotnega mesta. Kar četrtina vprašanih je namreč izrazila željo po čimprejšnji obnovi hotela, ki se je pred kratkim tudi že začela. Vsak deseti predlog je bila kritika na slabo stanje cest v občini. Sledijo predlogi z željo po zagotovitvi dodatnih kolesarskih poti in večjega števila parkirnih mest, boljšega prometnega režima in izgradnje obvoznice v Selško dolino. Štiri odstotke sodelujočih predlaga še večjo skrb za urejanje okolice, predvsem skrb za zelene

površine in pobiranje odpadkov, oziroma so izrazili željo po namestitvi dodatnih košev za smeti, tudi za štirinožne prijatelje. Predlogi so bili tudi, da Škofja Loka potrebuje večji dom starejših občanov, da sodelujoči pogrešajo možnosti za kvalitetnejše preživljanje prostega časa, nekateri si želijo bazen, bolj urejeno naravno kopalnišče in več bolj urejenih športnih igrišč. Nekaj sodelujočih tudi meni, da bi bilo treba še bolj oživiti staro mestno jedro in bolj skrbeti za razvoj turizma v občini.

Četrtni sodelujočih je v ponos novi vrtec. Dobrih 17 odstotkov sodelujočih je pohvalilo urejenost in čistotno v mestu, dobra desetina

je ponosna na videz ožjega mestnega jedra (Mestni trg, Trg pod gradom ...), le malenkost manj pa je navdušenih nad prireditvami, ki se odvijajo v mestu. Veliko pohval se je nanašalo tudi na drsališče, ki je otrokom popostrilo zimске dni.

Vsem se še enkrat zahvaljujemo za sodelovanje. Ker se nam je zaradi trenutnih razmer življenjski tempo malce umiril, si lahko brez slabe vesti vzamemo več časa tudi za branje lokalnih novic. Če želite časopis prebirati dvakrat tedensko, ga novim naročnikom prve pol leta nudimo po promocijski ceni. Za naročilo nas pokličite na telefonsko številko 04/51 16 440.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme TATJANA HERMAN iz Kamnika.

Za tretjino več brezposelnih

← 1. stran

»Zaposleni so najprej koristili presežne ure in stare dopuste, večina (devetdeset odstotkov zaposlenih) je sedaj na čakanju na delo, drugi opravljajo najbolj nujna dela na delovnem mestu ali od doma. Odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov smo posredovali enem zaposlenemu, sklenjenih je bilo še osem sporazumnih prenehanj zaposlitve. Nekaj zaposlenih smo dodatno zaposlili v začetku marca pred začetkom sezone, približno enakemu številu pa so se kasneje iztekle pogodbe za določen čas,« so razložili in dodali, da so za čakajoče na delo pridobili državno subvencijo.

Brez odpuščanja kljub okrnjenemu poslovanju

V Fraportu Slovenija so kljub 85-odstotnemu upadu prihodkov za zdaj obdržali vseh 482 zaposlenih. Na delu je okoli dvesto zaposlenih, ki opravljajo nujne službe, ostali so na čakanju na delo, za kar bodo uveljavljali tudi državno subvencijo, so pojasnili.

Tudi v nakelskem Merkurju trgovina, ki je dober mesec dni posloval v zelo okrnjeni obliki, prodaja pa jim je posledično drastično upadla, pravijo, da doslej niso odpuščali nikogar od okoli 1400 zaposlenih. Glede na to, da je bilo zaprtih približno devetdeset odstotkov njihovih trgovin, so nastalim razmeram seveda prilagodili tudi delo. Zaposleni so se na delu izmenjavali, nekatere so premestili na druga delovna mesta, drugi so delali od doma, ostale so napotili na čakanje na delo ali pa niso opravljali dela zaradi višje sile. »Od razglasitve epidemije covid-19 je bilo večje število zaposlenih, povprečno na dan do petsto zaposlenih, ki jim začasno nismo mogli zagotavljati dela, v tednu po 20. aprilu se je ta številka sicer nekoliko znižala, ostaja pa še vedno povprečno do dvesto ljudi, ki jim še ne moremo

V Iskri Mehanizmi, kjer so marca zabeležili 25-odstotni padec prihodkov in aprila 40-odstotnega, so število zaposlenih znižali s 580 na 560. / Foto: Simon Šubic

zagotavljati dela v enakem obsegu kot pred razglasitvijo epidemije. Sledimo sprejeti interventni zakonodaji, in če izpolnjujemo pogoje, se tudi vključujemo v dane ukrepe in tudi tu računamo na pomoč države,« pojasnjuje generalni direktor Blaž Pesjak.

Domel: krajši delovnik bi bil boljši ukrep

V železnikarskem Dome lu so imeli pred razglasitvijo epidemije 1269 zaposlenih, podobno je še danes. Poslovanje v prvih treh mesecih je potekalo še po planu, aprila pa so že zabeležili upad naročil in upad prihodkov za petino. »Prav tako pričakujemo večji upad prihodkov v mesecu maju, saj se je ustavitve določenih proizvodov v Evropi pri nas odrazilo v dve- do tritedenskim zamikom,« je razložil Matjaž Čemažar, predsednik uprave Domel Holdinga. Za mesec maj so še podaljšali večino pogodb za določen čas, v nadaljevanju pa bo njihovo podaljševanje odvisno od naročil za poletne mesece, pojasnjuje Čemažar. Državni ukrep čakanja na delo za Dome l ob pogojih prvega protikoronskega paketa ni bil izvedljiv, z njegovo nedavno spremembo pa ga bodo lahko koristili, če se bo kriza nadaljevala. »Pogoji čakanja na delo niso ustrezna oblika pomoči, zato smo vladi predlagali ukrep krajšega delovnika, podobno kot imajo to

urejeno v Nemčiji,« sicer poudarja Čemažar.

V škofjeloški družbi Sibo G. so v epidemijo vstopili s 338 zaposlenimi, v zadnjem mesecu in pol pa so jih nekaj celo še zaposlili. Na krizo so se pravočasno in ustrezni pripravili, tako da sta proizvodnja in logistika doslej nemoteno delali, zato tudi ne beležijo upada prihodkov, je razložil Dragan Goković, podpredsednik in vodja prodaje podjetja SIBO G. Ukrepa čakanja na delo ne izvajajo, zato državne pomoči ne bodo koristili.

Prilagoditev poslovnega načrta v Iskratelu

Števila redno zaposlenih v Sloveniji (konec marca so jih imeli 527) doslej niso spreminjali tudi v kranjskem Iskratelu. Prihodki v prvem polletju se jim bodo v primerjavi s lanskim letom znižali za četrtno, druga polovica leta pa bo odvisna zlasti od vplivov izrednih razmer, ki so posledica covid-19, napoveduje glavni direktor Željko Puljić. »Razmere se še vedno hitro spreminjajo, čemur prilagajamo tudi poslovni načrt za leto 2020,« je poudaril. V Iskratelu so sicer z odprtimi rokami sprejeli državni ukrep čakanja na delo, kamor so napotili kar sedemdeset odstotkov zaposlenih. »Po 1. juniju, ko načrtujemo ponoven celovit poslovni zagon, bo način dela spremenjen in implementirali bomo nove

ukrepe, vezane na nov način dela in zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu. Načrtujemo tudi manjše organizacijske spremembe, poslovni načrt za leto 2020 bo spremenjen glede na novo dinamiko na trgih, nato pa bomo temu prilagodili tudi kadrovske strukture, pri čemer ne pričakujemo, da bo večje število presežnih delavcev,« je še dejal Puljić.

Polovica delavcev na čakanju na delo

V Iskri Mehanizmi, kjer so marca zabeležili 25-odstotni padec prihodkov in aprila 40-odstotnega, so med epidemijo število zaposlenih znižali s 580 na 560. »Odpuščali smo res malenkostno, skoraj bolj naravni del odhodov. V veliki meri smo se poslužili napotitev na čakanje na delo, in sicer v aprilu okoli polovice vseh zaposlenih. Nekatere sodelavce smo bili zaradi nezmožnosti zagotavljanja dela primorani napotiti na čakanje do konca meseca maja, druge zaposlene, kjer procesi še vedno tečejo, smo na čakanje napotili samo za teden ali dva. Stalno se prilagajamo tako kupcem kot tudi dobaviteljem in poskušamo obvladovati nastalo situacijo,« je povedal glavni direktor Marjan Pogačnik.

V Skupini SIJ, kamor sodi jeseniški Acroni, so razložili, da se trudijo zagotavljati kar se da nemoteno poslovanje. »Zaposleni v proizvodnji in skupnih službah bodo, kjer bo to potrebno, napoteni na čakanje na delo. Naj poudarimo, da gre za začasen ukrep, saj države v evropskem gospodarskem prostoru zaradi upadanja okužb postopno že sproščajo stroge ukrepe,« so dejali.

Iz škofjeloškega Knau fa Insulation pa so sporočili, da se število zaposlenih pri njih ni spreminjalo, prav tako niso nikogar napotili na čakanje na delo. »Kljub temu da je naša proizvodnja kontinuirano proizvodnja, se epidemija vseeno odraža na obsegu naše prodaje, ki je zmanjšana,« so razložili.

zlasti z najrevnejšimi in najbolj ranljivimi,« je dejal papež Frančišek. Vsi, ki bi želeli podpreti prizadevanja Karitas po svetu, lahko svoj dar prispevate na: Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, namen: Pomoč COVID po svetu, koda namena: CHAR, BIC banke: LJ-BAS12X, sklic: 00 640.

k

KOMENTAR
MATEJA RANT

Odpovedujem kot učiteljica

Pretekli teden so na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport vendarle postregli z nekoliko bolj konkretnimi datumi, kdaj bi se šolarji – oziroma vsaj del šolarjev – lahko vrnili v šolske klopi. Pred skoraj vsak dan v javnosti zaokrožili novi možni datumi, kar staršem ni vzbujalo ravno prijetnega občutka, saj pri tem verjetno ni tako ključno vprašanje, kdaj se bodo otroci vrnili v šole, ampak predvsem, kako. Zato upam, da se bodo zdaj, ko je (vsaj približno) določen datum, posvetili temu, kako bodo v ustreznih ukrepi zagotovili varnost otrok v šoli.

Pred skoraj dvema mesecema si nas večina verjetno ni predstavljala, da bodo šole ostale zaprte toliko časa. Mnogi starši, vključno z mano, je novico o ponovnem odprtju šol vsaj za del učencev in dijakov zato sprejelo s precejšnjim olajšanjem. Ne samo tisti, ki se po dveh mesecih vračajo na delovna mesta, tudi tisti, ki smo delo ves ta čas opravljali od doma in smo ob tem morali prevzeti še odgovornost in skrb za izobraževanje otrok. In raje ne preštevam, kolikokrat me je vmes prijelo, da bi šolski ministrica poslala sporočilo, da dajem odpoved. Odpoved kot učiteljica, saj nisem niti usposobljena za to delo niti mi ob mojem rednem delu ni ostajalo veliko časa še za poučevanje, razen seveda na račun moje prostega časa, ki pa je tako kot za učitelje in vse druge tudi zame dragocen.

Ob tem imam občutek, in glede na pogovore z drugimi starši pri tem nisem osamljena, da se nihče ne ukvarja s tem, kakšne bodo posledice, da se bo za nekatere učence delo na daljavo raztegnilo ne samo do konca šolskega leta, ampak glede na napovedi šolske ministric mogoče celo v jesen. Med učenci so že v razredu velike razlike, pri delu na daljavo pa so se samo še poglabile, saj imajo učenci in dijaki različne pogoje za delo od doma. Pri tem ne mislim zgolj na razlike v tehnološki opremljenosti za učenje na daljavo, ampak tudi na podporo staršev oziroma drugih, ki jim lahko pomagali pri šolskem delu.

Ves ta čas so bili šolarji prikrajšani tudi za stike z vrstniki, ki so v šolskem obdobju zanje zelo pomembni. Če k temu prištejemo še negotovost in tesnobo zaradi strahu, da bi zboleli, ki smo jo vsaj na začetku epidemije starši verjetno vsaj malo prenesli tudi na otroke, si lahko predstavljamo, da letošnje šolsko leto vsega kor ni bilo uspešno. To se bo najbrž izkazalo že prihodnje šolsko leto, ko se bodo učenci in dijaki z zelo različnim znanjem znova vrnili v šolske klopi. Verjetno se vsi strinjamo, da je šola veliko več kot le tekma za ocene. Zato me preseneča, da šolska ministrica s tako lahkotnostjo že zdaj govori o tem, da se bo šolanje na daljavo mogoče nadaljevalo tudi jeseni ...

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senozetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovir Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Pandemija globalna, solidarnost tudi

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Slovenska karitas je v solidarnostni sklad Caritas Internationalis, ki je bil ustanovljen na pobudo papeža Frančiška, že namenila pet tisoč evrov za pomoč pri preventivi in blaženju posledic pandemije

covida-19 po svetu. Slovenska karitas je obenem začela akcijo zbiranja sredstev za pomoč pri blaženju posledic pandemije v najrevnejših državah. Pandemija je globalna, zato je potrebna tudi globalna solidarnost, med največjimi posledicami bo huda lakota, so

poudarili. »Živimo v zelo težkem trenutku našega obstoja in moramo biti skupaj, ker koronavirus ne dela razlik med bogatimi in revnimi, domačini in migranti, zdravi in bolni. Moramo izraziti solidarnost z brezpogojno ljubeznijo in vsesplošnim bratstvom,

Pri mašah znova tudi verniki

Včeraj je nehala veljati prepoved udeležbe vernikov pri mašah, ki je bila sprejeta 13. marca. Nadškof Zore prosi vernike k spoštovanju predpisov o varnosti pred okužbami.

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – Od včeraj naprej je udeležba pri mašah dovoljena, vendar samo zdravim osebam, ki ne kašljajo in nimajo povišane temperature, vsi drugi, še posebej starejši, kronični bolniki in zdravstveno ogroženi posamezniki, pa naj maše še naprej spremljajo po televiziji, radiu in spletu. To bo zanje in za vse druge najvarne-

znova namestiti maske, ki so med obhajilom obvezne tudi za duhovnike oziroma delivce obhajila, pa tudi za pobiralce darov vernikov. Po vsaki maši se mora cerkev zračiti najmanj pol ure. Maša na prostem je dovoljena le ob upoštevanju varnostnih predpisov, po katerih so javni dogodki z udeležbo več kot petih ljudi prepovedani. Škofje se zahvaljujejo duhovnikom za prizadevno

Včeraj se je bogoslužje z navzočnostjo vernikov začelo tudi na Brezjah. /Foto: Gorazd Kavčič

je, so pretekli teden sporočili slovenski škofje v navodilih za ponovno vzpostavljajanje javnega bogoslužja. Cerkve so bile namreč omejeno dostopne od 13. marca naprej.

Vsak vernik mora odslej pri maši nositi zaščitno masko in si pred vstopom v cerkev razkužiti roke, običaj-

delo med epidemijo in jim v primeru, ko pri eni maši ni dovolj prostora za vse, priporočajo dodatne nedeljske maše.

Škofje so odločili, da je spovedovanje v spovednicah še naprej prepovedano, dovoljeno pa je na prostem, v cerkvah, po kapelah in v dru-

Letošnjega maja po cerkvah ne poteka običajno branje šmarnic, ampak le pri rednih mašah ob upoštevanju varnostnih navodil. Tradicionalne šmarnice za otroke odpadejo, mogoče pa jim je prislusniti na spletnih prenosih.

ne blagoslovljene vode pa ne bo. Verniki morajo biti drug od drugega oddaljeni poldrugi meter, prazna pa mora biti tudi vsaka druga vrsta klopi. Omejitev ne velja za člane istega gospodinjstva. Zaščitne maske so obvezne za sodelavce pri bogoslužju, ne pa za duhovnike. Pri mašah je dovoljeno ljudsko petje brez pevskega zbora na koru. Tja sme le organist, solist ali družina, ki prepeva. Maše potekajo brez običajnega rokovanja. Delitev obhajila je dovoljeno samo na roko. Verniki si morajo po zaužitju hostije

gih prostorih, ki jih je treba prezračevati. Za spovedanca in spovednika sta obvezni zaščitni maski in razdalja poldrugi meter. Pri krstu in tudi pri poroki smejo biti le sorodniki, vendar ne več kot petnajst. Prvo obhajilo je dovoljeno podeliti le skupini petih otrok, sicer pa škofje priporočajo prestavitve obhajila na jesenski čas. Enako velja za birme in začetek verouka. Tudi za cerkvene pogrebe še naprej velja, da se opravijo v najožjem družinskem krogu, pogrebna maša pa mora potekati po navodilih o varnosti.

V domovih dobro organizirani

Do izbruha pandemije posebnega sodelovanja med socialnovarstvenimi institucijami, kakršni so domovi za ostarele, in zdravstveno stroko v taki obliki, kot jo imamo sedaj, ni bilo, pravi dr. Joško Fajdiga, član koordinacijske skupine, ki jo je za čas epidemije imenoval minister za zdravje.

MARJANA AHAČIČ

Jesenice – Specialist interne medicine Splošni bolnišnici Jesenice Joško Fajdiga, dr. med, je član zgornjegorenjske koordinacijske skupine za izvajanje zdravstvene dejavnosti in zdravstvene nege v socialnovarstvenih zavodih v času epidemije covid-19, ki jo je konec marca imenoval minister za zdravje. V skupini so še dr. Maja Robič, družinska zdravnica v Domu Franceta Bergelja Jesenice, pristojna za področje primarnega zdravstva, medicinska sestra, magistra zdravstvene nege Jana Lavtižar, in zdravnica epidemiologinja doc. dr. Irena Grmek Košnik z Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Pristojni so za domove starejših občanov v Radovljici, na Jesenicah, v Bohinju in Kranjski Gori ter Center za usposabljanje, delo in varstvo Radovljica.

Kaj so bile prve prednostne naloge vaše skupine?

Svetovali smo pri organizaciji dela za izvedbo posameznih con, ki jih je bilo treba organizirati, da bi lahko ločili tiste s covidom-19 od sumov in tistih, ki nimajo ne suma niti potre-

»Prizadevamo si, da bi mogli sestaviti vsaj še eno ekipo za pomoč in jo usposobiti. Omejitveni ukrepi se namreč sproščajo, svojci bodo spet smeli na obiske v socialnovarstvene zavode, s tem se bo bistveno povečalo tveganje za vnos okužbe. V prvih štirinajstih dneh po sprostitvi obiskov bomo vedeli kaj več.«

ne okužbe. To je bilo za vsak dom starejših zahtevna naloga, če vemo, da so to primarno socialnovarstveni zavodi, ki so prostorsko in kadrovske podhranjeni. Še dobro, da so vsi domovi starejših pristopili z dobro voljo in ustvarjalnostjo. Skupina naj bi oblikovala tudi ekipe za pomoč v socialnovarstvenih zavodih Zgornje Gorenjske. Sestavljal naj bi jih medicinsko izobražen kader iz zdravstvenih zavodov tako s primarnega kot sekundarnega nivoja. Sodelovanja v taki obliki doslej še ni bilo. Za zdajšnje dobro sodelovanje je veliko naredila koordinatorica dr. Maja Robič, ki je zdravnica v Domu starejših občanov Jesenice in dobro pozna težave v takšnih zavodih.

Se je stanje v zadnjih tednih spremenilo?

Sedaj že imamo eno usposobljeno ekipo za pomoč v

Joško Fajdiga, dr. med, specialist internist v Splošni bolnišnici Jesenice in član koordinacijske skupine za izvajanje zdravstvene dejavnosti v socialnovarstvenih zavodih v času epidemije / Foto: Gorazd Kavčič

socialnovarstvenih zavodih. Varovalne opreme, ki jo je v začetku ponekod primanjkovalo, je trenutno v zavodih za nekaj dni dovolj. Ekipa za pomoč je pripravljena, socialnovarstveni zavodi trenutno še zmorejo primerno delovati z lastnim kadrom. Epidemiološko stanje to trenutno omogoča, z morebitnim porastom obolelih pa bi potreba po pomoči od zunaj takoj nastala. Prizadevamo si, da bi mogli sestaviti vsaj še eno

ekipo za pomoč in jo usposobiti. Omejitveni ukrepi se namreč sproščajo, svojci bodo smeli zopet na obiske, s tem se bo bistveno povečalo tveganje za vnos okužbe. V prvih 14 dneh po sprostitvi obiskov bomo vedeli kaj več.

Kaj ste opredelili kot največjo težavo?

Ključni težavi sta bili dve. Najprej pomanjkanje kadra tako v socialnovarstvenih kot v zdravstvenih zavodih, saj vemo, da zlasti medicinske sestre vseh profilov uhajajo iz zdravstva na bolj plačana, manj stresna in manj fizično naporna delovna mesta. Izredno zahtevno pa je bilo tudi organizirati posamezne cone v socialnovarstvenih zavodih. Ponekod, na primer v Radovljici, so priskočile na pomoč občinske strukture in omogočile primerno ureditev con. Ključni za varno delo z okuženimi in sumi na covid-19 so namreč vstopni/izstopni

filtri, ki jih je včasih nemogoče ustrezno urediti v obstoječi stavbi. V Radovljiškem domu starejših so tako dostavili dva sanitarna kontejnerja in rešili prostorsko zagato.

V javnosti slišimo nasprotujoče si informacije o tem, kako obravnavati stanovalce, ki so okuženi s koronavirusom ...

Kako postopati, če pride do okužbe s SARS-CoV-2, je že dogovorjeno. Na osnovi bridkih izkušenj v nekaterih drugih socialnovarstvenih zavodih v Sloveniji je ministrstvo za zdravje s strokovno svetovalno skupino skupaj z NIJZ oblikovalo doktrino za obvladovanje takih okoliščin in predvidelo tri scenarije. Če bi zbolel posamezen varovanec, je iz epidemioloških vzrokov predviden sprejem takega bolnika v bolnišnico, ne glede na to, ali bolnišnično oskrbo potrebuje ali ne. Če se pojavi ta dva ali več obolelih, je predviden sprejem v bolnišnico le za tiste, ki tako zdravljenje potrebujejo. Za bolnike z napredovalo kronično neozdravljivo boleznijo v končnem stadiju, ki zbolijo še za covidom-19, je, tako kot je bilo že pred epidemijo, predvideno zdravljenje v smislu lajšanja težav in se v bolnišnico praviloma ne premeščajo. Če je treba, se angažira ekipa za pomoč. Če se začne okužba v socialnovarstvenih zavodih širiti nenadzorovano in nastopi preobremenitev osebja, se brez pomoči od zunaj katastrofe v zavodu ne da preprečiti. Zavedati se moramo, da poleg varovancev zboleva tudi osebje, tudi vsak, ki je bil v stiku z obolelim, ne sme več delati. Poleg tega človek ni iz železa, nekateri psihično ne zmorejo dalj časa prenašati

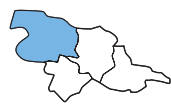
neobičajnih naporov in gredo na bolniški dopust ...

Kako je poskrbljeno za zaposlene v domovih? Kakšno je njihovo znanje s področja obvladovanja epidemij?

Pripravljenost za obvladovanje epidemije v naših socialnovarstvenih zavodih je visoka. Na tem mestu se lahko vsi na Gorenjskem mirno zahvalimo glavnim medicinskim sestram posameznih socialnovarstvenih zavodov, ki so s svojo prizadevnostjo in inovativnostjo že pred razglasitvijo epidemije delale s polno paro in seveda čez polni delovni čas, da so predvidele obrise delovanja v razmerah izbruha epidemije v socialnovarstvenih zavodih, iskale in nabavljale varovalno opremo na vseh možnih mestih, predvidele reorganizacijo dela zaposlenih. Še dobro, da so imele podporo direktorjev socialnovarstvenih zavodov za ukrepanje in nakup.

Lahko morda še na kratko komentirate nedavni primer v Domu dr. Janka Benedika v Radovljici, ko je bil bris, vzeti enemu od stanovalcev, najprej pozitiven, nato pa negativen?

Tu komentarju v četrtkovem Glasu ni kaj veliko dodati. Novo je le to, da je sedaj poteklo kontrolno testiranje po sedmih dneh, ponovno so vsi brisi negativni. O tem primeru smo veliko razpravljali znotraj skupine koordinatorjev. Kot kaže, bomo vsi ostali brez ključnega odgovora na vprašanje, od koga se je gošpa okužila. K sreči so bili vsi drugi negativni in se okužba ni razširila. Vsi smo zadovoljni. Menim, da je s takim razpletom lahko zadovoljna tudi širša skupnost.

Začetek kolesarjenja odložen

Šenčur – Kolesarska sekcija Društva upokojencev Šenčur obvešča kolesarje, da se začetek kolesarjenja s prvega petka v maju prestavi do nadaljnega. Vzrok je prepoved druženja v času epidemije. O začetku kolesarjenja bodo obveščali po običajnih poteh v medijih, redne kolesarje pa tudi osebno. Dodatne informacije daje Viktor Pravst, vodja sekcije, telefon 031 512 421.

Kamniška knjižnica delno odprla vrata

Kamnik – Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik je včeraj, v ponedeljek, delno odprla svoja vrata. Osrednja enota v Kamniku bo odprta od ponedeljka do petka med 9. in 15. uro, Krajevna knjižnica Komenda pa le ob ponedeljkih in petkih med 9. in 15. uro. Gradivo bodo izposojali po predhodnem naročilu. Do nadaljnega bo v knjižnici veljal tudi poseben režim gibanja. Z vračilom izposojenega gradiva se ne mudi, saj uporabnikom v času trajanja epidemije, ko knjižnica še ne deluje v polnem obsegu, zamudnina ne bo tekla.

Obveščanje sproti in pošteno

Stik z občani predvsem pa sprotno pošteno obveščanje sta zelo pomembna, je poudaril nakelski župan Ivan Meglič. Verjetno bomo odslej govorili o času pred epidemijo in po njej. Iz te zgodbe moramo potegniti pozitivne stvari, v prvi vrsti je pomen lokalne oskrbe, je prepričan.

SUZANA P. KOVAČIČ

Na kakšen način ohranjate stik z občani?

V najtežjem obdobju sem dnevno pošiljal sporočila na družbenih omrežjih. Prav tako so za obveščanje pomembni lokalni mediji. Če so ljudje dobro in sproti obveščani in seznanjeni s stanjem v okolju, veliko lažje prenašajo vse sprejete ukrepe.

Kako pomagata občanom?

V občini smo se pripravili na prihajajočo nevarnost lotili dovolj zgodaj. V januarju smo dopolnili štab Civilne zaščite tudi z novimi člani in poverjeniki za posamezna naselja. V času, ko je bila zaščitna oprema še na trgu, smo nakupili najnujnejše: maske, zaščitna oblačila, razkužila ... Ob začetku epidemije smo se obrnili

Ivan Meglič / Foto: Tina Dokl, arhiv Gorenjskega glas

na trgovine, pekarnice, mesarije in kmetije, ki prodajajo osnovne življenjske potrebščine. Na spletni strani občine smo objavili odpiralne čase in na ta način zagotovili ustrezno preskrbo ljudi brez nepotrebnega čakanja. V trgovine smo dostavili osebno zaščitno opremo za varno delo zaposlenih. Z enim

od naših podjetnikov nam je uspelo zagotoviti dodatne kirurške maske. Skupaj z dobavami regijskega štaba Civilne zaščite (CZ) smo zagotovili dovolj zaščitne opreme za zaposlene. Kar nekaj opreme smo dostavili v Dom starejših občanov (DSO) Naklo, kjer redno tedensko razkužujemo skupne prostore.

Zagotovili smo po tri pralne zaščitne maske na vsako gospodinjstvo; ponovno se je izkazala občinska CZ, ki je izvedla pakiranje in distribucijo. V akcijo pomoči so se vključile tudi prostovoljske skupine Starejši za starejše, ki deluje v okviru Društva upokojencev Naklo, ki so za najbolj ranljive skupine sešile še dodatne maske. V okviru štaba CZ smo zagotovili možnost dostave hrane za okužene, ki bi bili v karanteni, in ekipo za prevoze oseb v bolnišnice. Upam si trditi, da smo se ustrezno pripravili.

Kako je biti v vlogi župana v teh razmerah?

Ko se odločiš za kandidacijo, se je treba zavedati, da se bodo zvrstili prijetni in manj prijetni trenutki. Sam poskušam v teh časih delovati tako, da stvari normalno tečejo. Potrebno je še več

usklajevanj, vendar če veš, da je vse delo namenjeno za dobro ljudi, so tudi vse dodatne obremenitve v zadovoljstvo. Z opravljenim sem zadovoljen. Prejemam odzive ljudi, v katerih sta zadovoljstvo in hvaležnost. Tudi sam se iskreno zahvaljujem vsem občanom ter vsem sodelavcem za razumevanje in izjemno sodelovanje.

Kaj bi še sporočili občanom?

Verjetno bomo odslej govorili o času pred epidemijo in po njej. Iz zgodbe, ki je, upam, za nami, moramo potegniti pozitivne stvari. Zagotovo je v prvi vrsti treba ugotoviti pomembnost lokalne oskrbe, kako pomembni so manjši obrati, manjše trgovine, kmetije z domačo hrano in domači pridelki. O tem sva že govorila z direktorjem BC Naklo dr. Pogačnikom, da skupaj pripravimo projekte za promocijo in prodajo domačih pridelkov in hrane. Pomembno je, da tudi gospodarstvo začne razmišljati lokalno, in ne samo globalno, saj se je v tej krizi pokazalo, kako težko je priti do določenih stvari, ki so daleč od nas, in da se tudi kakšna na hitro uvedena proizvodnja splača.

gen-i

PAMETNA ENERGIJA

Predraga elektrika? Pri GEN-I ne!

080 1558

WWW.GEN-I.SI

Učenci si med seboj pomagajo

»Učenci so pokazali veliko mero odgovornosti, samostojnosti in povezanosti,« poudarja vodja Podružnične šole (PŠ) Podbrezje Mateja Jarc, ko govori o času, kar so šole zaprte zaradi epidemije covid-19. Šolska anketa je pokazala, da si učenci močno želijo, da bi lahko šli spet v šolo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – »Od 16. marca učitelji, učenci in vsi, ki smo odgovorni za znanje, hote ali nehote odkrivamo, da obstajajo tudi drugačne poti do znanja. Pouk na daljavo seveda ni enak kot pouk v razredu, a lahko rečem, da smo se tako učitelji in učenci kot tudi starši kar spretno prilagodili razmeram poučevanja na daljavo. Med ovirami sem pri učencih začutila pomanjkanje znanja uporabe tehnolo-

novih konjičkov, kot je npr. šivanje na šivalni stroj, peka potice ...« Vodja podbreške šole je pohvalila tudi starše, ki igrajo pomembno vlogo. »Zavedam se, da so okoliščine, v katerih smo se znašli, zahtevne in terjajo veliko mero organizacijskih in drugih veščin, prilagajanja in usklajevanja, zato kot vodja šole poskušam biti kar se da razumevajoča in odzivna. Učenci v razredih so se povezali drug z drugim s pomočjo različnih orodij (Viber, Skype), ustvarili skupine

Mateja Jarc

logije pa tudi različno dostopnost do nje. Pri tem so starši pokazali veliko mero sodelovanja s šolo, z mano kot vodjo šole in obenem učiteljico, in se trudili, da bi našli neko povezavo, stik,« je povedala Mateja Jarc, vodja PŠ Podbrezje, ki sodi pod OŠ Naklo. Če trenutno stanje ne bo trajalo predolgo, ima takšno izo-

z pomoč drug drugemu, to pa je tisto, kar si učitelji najbolj želimo. Pri izobraževanju na daljavo imam ves čas v mislih tudi gibanje. Čeprav je naše gibanje v teh dneh omejeno, nikakor ne smemo pozabiti na dnevno telesno aktivnost, ki nam omogoča, da se sprostito mišice, psihične napetosti, hkrati dobi-

»Čeprav je naše gibanje v teh dneh omejeno, nikakor ne smemo pozabiti na dnevno telesno aktivnost, ki nam omogoča, da se sprostito mišice, psihične napetosti, hkrati dobimo novo energijo za uspešno delo.«

braževanje zagotovo pozitivne učinke na načine šolanja in bo za učence bogata izkušnja, je prepričana. »Zdaj si moramo vsi pomagati z manj tradicionalnimi oblikami poučevanja. Več vpeljevanja informacijsko-komunikacijske tehnologije bi lahko bila ena od pozitivnih posledic učenja na daljavo. Poleg tega sem že zelo kmalu opazila pri učencih večjo odgovornost za delo, ustvarjalnost in vse bolj njihovo samostojnost. Za številne je to tudi priložnost za učenje

mo novo energijo za uspešno delo. Omeniti moram še formativno spremljanje znanja, ki so ga učenci vajeni in jim pomaga pri uspešnejšem pouku na daljavo, doseganju znanja, preverjanju in ocenjevanju. Brez težav povedo, katere cilje dosegajo in katerih še ne. Vedo, da imajo škarje in platno v svojih rokah,« je še poudarila Jarčeva in sklenila, da pa je šolska anketa vendarle pokazala, da si učenci močno želijo, da bi lahko šli spet v šolo.

Upajo na pomoč države

Na brniškem letališču v času epidemije dosegajo le petnajst odstotkov nekdanjih prihodkov. Neznanka ostaja tudi vozni red po sprostitev ustavitve letalskega potniškega prometa, ki je za zdaj napovedana za 11. maj. Promet pa se bo po pričakovanjih »pobiral« počasi.

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – Letalski potniški promet je obstal že sredi marca in odtlej je na brniškem letališču vsak dan odpovedanih okoli trideset potniških poletov, pristajajo in vzletajo le tovorna letala, dovoljeni so tudi drugi prevozi brez potnikov in državni leti. Po trenutni napovedi bodo omejitve veljale vsaj še do 11. maja.

V Fraportu Slovenija, ki upravlja naše največje letališče, od zaprtja dosegajo le 15 odstotkov vseh prihodkov, številni delavci so na čakalju, izgube pa merijo v milijonih, zaradi česar upajo tudi na državno pomoč. »Če bomo hoteli naložbo v terminal dokončati v roku ter ohraniti likvidnost in zaščititi poslovanje družbe, bomo nujno potrebovali pomoč države. V zvezi s tem smo se že obrnili na resorno ministrstvo s predlogi ukrepov, ki pa se še ni odzvalo na naše pobude,« so nam tik pred prvomajskimi prazniki povedali na brniškem letališču.

V družbi sicer menijo, da bi bilo dobro, da se letalski potniški promet po 11. maju sprosti ali pa se vsaj poda »konkretno informacijo za kdaj se odprava omejitve za potniški promet načrtuje«. Kot pravijo, je

Prizori vkrcavanja že poldrugi mesec niso več del vsakdana na brniškem letališču. / Foto: Tina Dokl

to ključno tako za letalske prevoznike kot za potnike. »Pre-

Gradnja novega terminala kljub epidemiji poteka nemoteno in po načrtih.

vozniki to informacijo potrebujejo za pravočasno organizacijo letalskih operacij in za oceno potniškega potenciala. Sicer so pa v glavnem vsi prevozniki že odpovedali letenje do konca maja.«

Še pred začetkom epidemije so v Fraportu za poltini vozni red napovedovali več novih linij in krepitev že obstoječih, situacija pa se je v času epidemije covid-19 seveda povsem spremenila. Kot pravijo, sicer noben prevoznik ni povsem odpovedal vseh letov, kakšen pa bo vozni red po sprostitvi ukrepov, pa je trenutno še neznanka. »Celotno letalstvo je pred velikimi spremembami. Nekatere letalske družbe so že šle v stečaj (predvsem manjše), nekatere to še čaka. Veliki

prevozniki izločajo letala iz flot in na veliko odpuščajo. Pričakuje se, da se bo promet »pobiral« počasi,« še menijo v družbi.

Gradnja terminala za zdaj sicer poteka po načrtih, pravijo v Fraportu, in se nemoteno izvaja od razglasitve epidemije naprej. V minulih dneh so denimo porušili staro upravno stavbo nekdanjega Aerodroma Ljubljana. Po začrtanem terminskem planu naj bi bil terminal dokončan še pred predsedovanjem Slovenije Svetu EU prihodnje leto.

Zadregre pri prevozih

Ker trenutno še ne deluje javni prevoz, so se tisti brez avtomobila znašli v zadregi, kako na pregled in v bolnišnico.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Te dni so se nekatere, zlasti starejši, znašli v stiski, saj bi želeli na pregled v zdravstveni dom ali celo v bolnišnico v Ljubljano, vendar nimajo prevoza.

»Problem je, če živiš sam in nimaš avtomobila. Vprašala sem, koliko stane prevoz s taksijem do kranjskega zdravstvenega doma in do Ljubljane. Ker ne živim ravno v bližini, bi me prevoz s taksijem do zdravstvenega doma stal deset evrov, do Ljubljane pa okoli šestdeset. To se mi zdi veliko,« pravi bralka iz Kranja, ki je sicer zadovoljna z javnim prevozom po Kranju, tega pa trenutno ni. Prav tako jo zanima, kako je v Kranju s projektom Prostofer, ki je organiziran v nekaterih občinah.

»Pri Civilni zaščiti (CZ) v kranjski občini se s tem vprašanjem že ukvarjamo, žal pa protokol, ki bi urejal morebitni prevoz ljudi s pomočjo prostovoljcev, ni izdelan. Vprašanje je, kako v primeru, če je katera od oseb pozitivna na okužbo z virusom, pa tudi kako je s prečkanjem medobčinskih meja v primeru vožnje Kranj-Ljubljana. Zato se je Mestna občina Kranj (MOK) v zvezi s tem obrnila na Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), a odgovorov za zdaj ni,« pojasnjujejo na kranjski občini in dodajajo, da bodo občane v primeru vzpostavitve prevozov s pomočjo CZ MOK nemudoma obvestili.

Na kranjski občini pojasnjujejo, da projekt Prostofer trenutno prevozov zaradi epidemije ne izvaja, poleg tega te možnosti v kranjski občini ni, saj nima sklenjenega

dogovora z izvajalcem, zavodom Zlata mreža.

Na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) na vprašanje, kako je z nenujnimi prevozi z reševalnimi vozili, pojasnjujejo, da imajo zavarovanci pravico do prevoza z reševalnim in drugim vozilom le, ko je nujno (v primeru ogroženega življenja), nenujne prevoze pa nudijo le nepokretnim. Kljub temu bi v kratkem utegnili priti do spremembe. Na ZZZS namreč navajajo, da je trenutno v obravnavi predlog odloka, po katerem bi zaradi epidemije in upoštevanja dejstva, da javnega prevoza ni, »razrahljali« pogoje pri uveljavljanju pravice do reševalnega prevoza, in to predvsem v smeri odprave predpisanih strokovnih kriterijev, ki se nanašajo na zdravstveno stanje zavarovane osebe.

Medobčinski muzej odprl svoje enote

Kamnik – S torkom, 5. maja, je svoja vrata ponovno odprl Medobčinski muzej Kamnik. Odpiralni čas za obiskovalce je od torka do sobote od 10. do 18. ure, držati pa se je treba vseh že znanih priporočil – varnostne razdalje, razkuževanja rok ... Prav tako je v enotah omejeno število obiskovalcev. V muzeju na Zapricah je hkrati lahko deset obiskovalcev, v Rojstni hiši Rudolfa Maistra pet, prav tako deset pa tudi v Galeriji Miha Maleš.

Preključni velike požarne ogroženosti

Kranj – Uprava RS za zaščito in reševanje je z včerajšnjim dnevom razglasila prenehanje velike požarne ogroženosti naravnega okolja, ki so jo na območju celotne države razglasili 20. marca. Inšpektorat za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in policija sta skladno s preključnim včeraj prenehala izvajati poostreni nadzor nad kurjenjem v naravnem okolju.

Manjši odkup in nižje cene

Zaradi epidemije covid-19 se je zmanjšal odkup lesa, znižale pa so se tudi odkupne cene. To najbolj občutijo lastniki gozdov, ki na območju med Kranjem in Brnikom sekajo in pospravljajo v vetrolomu poškodovano dreve.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na Gozdarskem inštitutu Slovenije spremljajo stanje na trgu z lesom in pri tem poskušajo pomagati lastnikom gozdov, ki so se v »korona« razmerah znašli v nezavidljivem položaju. Še posebej težke so razmere na kranjskem gozdnogospodarskem območju, kjer poteka sanacija vetroloma, ki je med 4. in 6. februarjem poškodoval okrog sedemdeset tisoč kubičnih metrov drevja, pretežno iglavcev, od tega okrog petdeset tisoč »kubikov na območju med Kranjem in Zgornjim Brnikom. Sanacija poteka hitro – tudi zato, ker so se lastniki povezali in poiskali izvajalce del in ker zaradi ugodnih terenskih razmer prevladuje strojna sečnja, a problem je odkup lesa. Kot na podlagi pogovorov s petimi večjimi odkupovalci lesa na Gorenjskem ugotavljajo dr. Nike Krajnc, Tina Jemec, Darja Stare in Špela Ščap iz oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko na Gozdarskem inštitutu Slovenije, se odkupovalci ubadajo s prodajo lesa v Avstrijo in Italijo ter ponekod tudi s prodajo domačim kupcem. Nekateri odkupovalci so odkup zmanjšali tudi za osemdeset

Tudi v času epidemije se sanacija gozdov na kranjskem območju nadaljuje, problem pa je odkup lesa.

odstotkov, odkupujejo ga le za stalne stranke ali v okviru dogovorjenih količin za stranke, s katerimi imajo sklenjene dolgoročne pogodbe. »Trenutno les večinoma odkupijo domači predelovalci lesa,« so stanje glede odkupa v sredini aprila povzeli v gozdarskem inštitutu, kjer tudi ugotavljajo, da so se v takšnih razmerah znižale tudi cene gozdnih lesnih sortimentov, pri tem pa so se bolj znižale cene

kakovostne hlodovine kot celuloznega in embalažnega lesa. Ali bo na Gorenjskem trg z lesom maja spet zaživel, bo odvisno od tega, ali bodo države Slovenija, Italija in Avstrija odprle meje in omilile ukrepe, a vsakršno napovedovanje je zelo negotovo in težavno, ugotavljajo v gozdarskem inštitutu, kjer lastnikom gozdov svetujejo, da naj v sedanjih razmerah ne sekajo lesa, če ni nujno in če za okrogli les nimajo

znanega kupca, ampak naj v gozdovih raje opravijo nujna negovalna dela. Pred začetkom sečnje naj se pozanimajo o možnostih odkupa in o odkupnih cenah. Če je možno, naj okrogli les do nadaljnjega raje predelajo doma. Pozorni naj bodo tudi na pojav lubadarja, saj bi morebitna čezmerna razmnožitev povzročila na trgu še večjo ponudbo lesa, s tem pa tudi njegovo razvrednotenje.

torek, 12. maja, na ogled bo razstava Pot na goro Janka Orača.

Od včeraj, 4. maja, je že mogoča strežba na terasah in vrtovih gostinskih lokalov (na prostem). Tako so mnogi škofjeloški gostinci že napovedali, da bodo ponovno začeli obratovati. Od 11. maja naprej bi lahko ponovno začel delovati tudi javni potniški promet. Za pregled pri osebnem zdravniku v Zdravstvenem domu Škofja Loka se je treba naročiti po telefonu ali elektronski pošti. Paciente prosijo, da na preglede k zdravniku prihajajo z zaščitnimi maskami, saj se pregledi neinfektivnih bolnikov izvajajo še vedno z omejitvami.

Ob postopnem sproščanju sistemskih ukrepov za zamejitev širjenja virusa so na NIJZ pripravili različna navodila in priporočila za varno izvajanje posameznih dejavnosti. Za informacije je še vedno na voljo Občinski center za pomoč, in sicer na telefonski številki 04 5112 397 in na elektronskem naslovu: info@skofjaloka.si.

Spet v knjižnico, muzej, kolesarski park ...

Tudi v Škofji Loki je odslej dovoljena uporaba telovadnic na prostem, odprte so knjižnice in muzej, loški gostinci napovedujejo odprtje teras lokalov.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Po sprostitvi vladnih ukrepov glede prostega gibanja in zagona različnih dejavnosti se tudi v Škofji Loki sproščajo nekatere dejavnosti. Ponovno se dovoljuje uporaba telovadnic v naravi in koloparka na prostoru nekdanje vojašnice. Ker virus še vedno obstaja, pa je treba upoštevati veljavna navodila NIJZ. Štab Civilne zaščite je skladno s tem pripravil pravila za uporabo javnih športnih površin in igrišč, ki bodo nameščena na teh objektih.

Vlada je napovedala tudi postopno odpiranje vrtcev in šol, ki je predvideno za 18.

maj. Najprej naj bi zagotovili pogoje za odprtje vrtcev in prve triade v osnovnih šolah ter tudi za vse zaključne letnike v srednjih šolah, ki imajo pred seboj še zaključne izpite in maturo. Nato bodo sledili še učenci devetih razredov osnovne šole. V šole naj bi se vrnili tudi šolarji s posebnimi potrebami. Za preostale učence se bo šolsko leto končalo na daljavo. O varnostnih protokolih naj bi bili vsi pristojni obveščeni ta teden. Vlada z odlokom o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev še vedno začasno prepoveduje ponujanje in prodajanje blaga in storitev, vendar so določene

nekatero izjeme, pri katerih je ob upoštevanju navodil NIJZ možno zagotoviti minimalni stik med ponudnikom in potrošnikom ali je manjša možnost okužbe, ker se izvajajo na prostem izven zaprtih prostorov. Dovoljene so dimnikarske storitve, storitve nepremičninskega posredovanja in odprtje knjižnic, galerij in muzejev. Tudi Knjižnica Ivana Tavčarja je tako od včeraj, 4. maja, znova odprta, od danes pa tudi Loški muzej vključno z Galerijo Ivana Groharja, oboje po rednem urniku in z ustreznimi varnostnimi ukrepi. Kulturni center Sokolski dom Škofja Loka bo svoja vrata odprl v

Kosilo za prostovoljce

Nominacijo v dobrodelni akciji Chefs Care je sprejela tudi Gostilna Mihovec. Skuhali so kosilo za Center kriznega odziva Občine Medvode, za ekipe prostovoljcev, ki skrbijo za interventno oskrbo starejših in ranljivih skupin v Medvodah.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Dobrodelna akcija Chefs care oziroma Mnogo chefov, mnogo podpore, v kateri vrhunski kuharji pripravljajo tople obroke za tiste, ki so v tem času najbolj obremenjeni, se nadaljuje. Nominacijo je sprejela tudi Gostilna Mihovec iz Zgornjih Pirnič. V sredo so skuhalo kosilo za prostovoljce Centra kriznega odziva Občine Medvode.

za sladico pa čokoladni šarkelj z arančini, za žejo bezgov sirup in nekaj zdrave slovenske kapljice. Zadovoljstvo je bilo na obeh straneh: tako pri prostovoljcih kot pri Trnovčevih. Mojci sta pri strežbi pomagala še mož in hčerka. »Ni težko nekaj darovati. Našo hišo še iz časa naše mame spremlja slogan, da mora biti za kosilo še za Svetega duha, torej hrane vedno dovolj, če pride še kdo mimo. To se prenaša iz roda v rod,«

Gostilna Mihovec je v Športni dvorani Medvode postregla kosilo prostovoljcem iz Centra kriznega odziva Občine Medvode.

»Akcija Chefs Care je zasnovana v duhu, da pomagamo tisti gostinski šefi, ki lahko, pomoči potrebnim ljudem v svojem lokalnem okolju. V teh kriznih, težkih časih me misel na dobrodelnost dvigne in osreči. Z veseljem smo sprejeli nominacijo Luke Jezerška iz Jezeršek gostinstva in se odločili, da pomagamo v občini Medvode, in sicer skritim junakom, ki jih ne opazimo, niti nismo vedeli, da žrtvujejo svoj čas

je pojasnila Mojca Trnovc. Gostilna Mihovec je bila dobrodelna tudi v času pred veliko nočjo, in sicer so s šunko v testu, jabolčnih hrenom in domačim kruhom pričarali delček velikonočnega vzdušja zaposlenim v zdravstvu, dobrodelni pa so prav vsak dan, saj skuhamo okrog petnajst obrokov za svojo »širšo družino«, kot je dejala Mojca Trnovc.

Franc Jarc, poveljnik Civilne zaščite Občine Medvode,

Skuhali so petdeset obrokov, kosilo pa je bilo sestavljeno iz ričote s šparglji, pečene svinjske ribice, ocvrtih piščančjih filejev, zraven domač kruh, za sladico pa čokoladni šarkelj z arančini, za žejo bezgov sirup in nekaj zdrave slovenske kapljice.

in svoje življenje in pomagajo najranljivejšim skupinam. Takšno skromno kosilo je za te številne prostovoljce zelo majhna zahvala. Podpiram jih v tej smeri, naj svoja dobra dela nadaljujejo tudi po koncu koronaobdobja,« je pojasnila Mojca Trnovc iz Gostilne Mihovec.

Dišalo je po lokalni hrani. Skuhali so petdeset obrokov, kosilo pa je bilo sestavljeno iz ričote s šparglji, pečene svinjske ribice, ocvrtih piščančjih filejev, zraven domač kruh,

je poudaril, da so vsi, ki so bili deležni kosila, tega s svojim delom v zadnjih tednih resnično zaslužili. »Ob izbruhu koronavirusa smo iskali prostovoljce, ki bi bili v tej neljubi situaciji pripravljeni pomagati ljudem. Takoj so se nesebično odzvali in prišli na pomoč. Javilo se jih je še bistveno več, kot jih je danes tukaj, v aktivnosti pa jih je bilo vključenih od petdeset do šestdeset. To je dokaz, da je med nami še vedno prisoten čut do sokrajanov, do soljudi.«

Ko preživnino odredi sodišče

Kadar se starša ne moreta dogovoriti o preživnini za otroke, jo določi sodišče. Iz sodnih odločb je razvidno, da je znesek preživnine v povprečju določen na okoli 150 evrov, smo izvedeli na Centru za socialno delo Gorenjska.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Po razpadu zakonov ali ko partnerji ne živijo skupaj, pa imajo otroke, se morajo dogovoriti o plačevanju preživnin zanje. Če se starši ne sporazumejo, o preživnini odloči sodišče. Želeli smo izvedeti, koliko je takšnih primerov na Gorenjskem, vendar nam na Centru za socialno delo Gorenjska s podatkom niso mogli postreči, češ da informacijski sistem zajema tega podatka ne omogoča.

O tem, kolikšna je preživnina in kaj vpliva na višino zneska, pa pojasnijo: »Po Družinskem zakoniku se preživnina določi glede na potrebe upravičenca

ter materialne in pridobitne možnosti zavezanca. Preživnina je tako določena individualno. Preživnina mora zajemati stroške otrokovih življenjskih potreb, zlasti stroške prebivanja, hrane, oblačil, obutve, varstva, izobraževanja, vzgoje, oddiha, razvedrila in drugih posebnih potreb. O viši-

Iz sodnih odločb je razvidno, da je znesek preživnine v povprečju določen na okoli 150 evrov, najnižja preživnina je bila okoli 15 evrov, najvišja pa 1200 evrov.

ni preživnine odloči sodišče. Iz sodnih odločb je razvidno, da je znesek preživnine v povprečju določen na okoli 150 evrov, najnižja preživnina je bila okoli 15 evrov,

najvišja pa 1200 evrov. V osemdeset odstotkih se v okviru predhodnega svetovanja uspešno dogovorimo o višini preživnine in jo sodišče nato tudi potrdi.«

Kako je s plačevanjem preživnine? Tudi tu center za socialno delo nima pristojnosti, da bi nadziral redno poravnavanje obvezno-

sti zavezancev. »Problem zaznamo, če nas upravičenec (starš ali polnoletni otrok) seznanja s težavo nerednega ali neplačevanja preživnine in prosi za našo

pomoč. Ocenjujemo, da večinoma zavezanci redno plačujejo preživnino. Problem nastane pri tistih posameznikih, zavezancih za preživnino, ki imajo že sicer težave v samem funkcioniranju in skrbi zase. Težje plačujejo preživnino tudi tisti zavezanci, ki nimajo redne zaposlitve ali so dalj časa brezposelni,« odgovarjajo članice aktiva za preživnine, ki pojasnijo tudi postopke v primeru neplačevanja preživnine.

Nadomestilo iz javnega preživninskega sklada

»V primeru, ko preživninski zavezanec ne plačuje preživnine, lahko otrok pri Javnem štipendijskem,

razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije uveljavlja pravico do nadomestila preživnine. Otroku pripada pravica do nadomestila preživnine, če je postopek izvršbe po predpisih, ki urejajo izvršbo in zavarovanje, neuspešno zaključen ali če postopek izvršbe traja več kot tri mesece. Pravica do izplačila nadomestila preživnine traja do dopolnjenega 15. leta starosti oziroma 18. leta starosti otroka, če ni v delovnem razmerju. V primerih, ko upravičenci zaprosijo za pomoč na CSD zaradi neplačevanja preživnine, jih seznanimo z možnostmi in pristojnostmi glede urejanja. Tako zavezanca lahko (na predlog in ob soglasju upravičenca) najprej pisno opozorimo na redno izpolnjevanje preživninske obveznosti z opozorilom, da je starš, ki mu je zaupan otrok v vzgojo in varstvo ali polnoleten otrok, seznanjen, da v kolikor zavezanec ne bo redno plačeval preživnine in poravnal dolga za nazaj, zadevo preživnine lahko ureja po sodni poti (poda predlog za izvršbo).

Upravičence seznanimo s postopkom izvršbe preživnine pri okrajnem sodišču. Izvršba se vloži, kadar preživninski zavezanec ne plačuje preživnine, če ta ni plačana zaporedoma tri mesece oziroma če jo plačuje neredno. To pomeni, da v zadnjih dvanajstih mesecih dolguje vsaj tri povprečne mesečne preživnine.«

Zanimalo nas je tudi, v kakšnem primeru se vključi javni preživninski sklad. Ta izplačuje nadomestilo preživnine. Pravico do nadomestila ima tisti mladoletni otrok, ki mu je s pravnomočno sodbo oziroma z dogovorom na centru za socialno delo določena preživnina, ki je zavezanec ne plačuje, je državljan in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali je tujec in ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji, če je tako odločeno z meddržavnim sporazumom ali ob pogoju vzajemnosti, otrok, ki še ni dopolnil 18 let, in katerega izvršba je bila neuspešna oziroma postopek še ni končan, pa je od vložitve predloga za izvršbo preteklo že več kot tri mesece.

Še ena delavnica na daljavo

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Razvojnica Sora v okviru projekta SPOT svetovanje Gorenjska prireja dvodnevno delavnico z naslovom Digitalni bojni

posvet: kaj delati medtem, ko ne moremo (dovolj) delati, ki bo potekala v torek in sredo, 19. in 20. maja, od 17. do 18.30 preko videokonferenčne platforme Zoom. Posvet, ki ga vodi predavatelj Blaž

Branc, bo potekal v obliki webinarja, udeleženci zato obvezno potrebujejo delujočo kamero in mikrofon na računalniku. Vsi prijavljeni bodo prejeli navodila o tem, kako se posvetu lahko pridružijo. Udeležba je brezplačna, na posvet pa še vedno sprejemajo prijave na Razvojni agenciji Sora.

Gorenjec bo zastopal papeža v Iraku

Papež Frančišek je prvega maja duhovnika, doktorja cerkvenega prava in vatikanskega diplomata msgr. Mitjo Leskovarja imenoval za nadškofa in papeškega nuncija v Iraku.

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – »Ne. Sem hvala bogu še premlad,« je msgr. dr. Mitja Leskovar leta 2014 odgovoril na vprašanje Gorenjskega glasa, ali morda že pričakuje imenovanje za papeškega nuncija v eni od držav. Naš časopis je bil takrat eden redkih, za katerega je bil pripravljen o sebi in svojem delu govoriti takrat edini Slovenec v vatikanskem državnem tajništvu. Šest let kasneje, pred letošnjim prvim majem, pa je bil dr. Mitja Leskovar, ki je bil rojen leta 1970 v Kranju in je velik del svojega otroštva preživel na Kokrici, imenovan za nadškofa in papeškega nuncija v Iraku. Imenovanje je nadaljevanje uspešne diplomatske poti skromnega fanta s Kokrice, ki se je po srednji šoli v Kranju, končani Teološki fakulteti v Ljubljani in duhovniški posvetitvi leta 1995, študiju cerkvenega prava na papeški univerzi Gregorijana in cerkveni diplomatski akademiji leta 2001 začela v Bangladešu. Po več kot desetletni prekinitvi se je leta 2015 nadaljevala v Nemčiji in nato v Nepalju in Indiji, kjer je bil svetovalec

Novi nadškof (posvetitev ga še čaka) in nuncij v Iraku msgr. dr. Mitja Leskovar

nuncija. Z napotitvijo v nemirni Irak so papež, Sveti sedež in vatikansko državno tajništvo potrdili, da visokocenjenosti in zna-

sodelavec vatikanskega državnega tajništva za splošne zadeve, predavatelj na cerkveni diplomatski akademiji in osebni tajnik name-

Novoimenovanega nadškofa, posvetitev v škofa ga še čaka, in nuncija msgr. dr. Mitja Leskovarja sem v pogovoru leta 2014 tudi vprašal, ali se rad vrača domov in ali rad mašuje v domači cerkvi. »Dvakrat rad,« je odgovoril. »Ker rad mašujem in rad prihajam med svoje. Beli svet mi sicer ni več tako tuj kot prva leta, a dom in domači kraj mi ostajata vedno pri srcu.«

nje na Gorenjskem rojene duhovnika in diplomata. Msgr. dr. Mitja Leskovar je bil med letoma 2003 in 2015

stnika državnega sekretarja Svetega sedeža ter strokovnjak za varovanje podatkov in informatiko.

Gorenjski Glas
Izhaja vsak torek in petek.

Super, kar 65.600 ljudi bere Gorenjski glas! Bodite med njimi tudi vi.

Vir: rbb.si

Naročite se na Gorenjski glas, saj s tem veliko prihranite.
Tel.: 04/201 42 41, e-pošta: narocnine@g-glas.si

www.gorenjskiglas.si

Prosilcev je več kot stanovanj

Koliko imajo v občinah najemnih neprofitnih stanovanj in koliko prosilcev za takšna stanovanja, kolikšna je najemnina, kaj načrtujejo v občinah glede teh stanovanj do konca mandata ...? O tem smo spraševali v večjih gorenjskih občinah.

U. P., M. A., S. K., V. S.,
D. Ž., J. P.

Kranj – Mestna občina Kranj ima v lasti 438 stanovanj, od tega je 372 neprofitnih. Upravljajo lastna stanovanja. Vsa neprofitna stanovanja so zasedena in oddana v najem, razen manjšega števila stanovanj, ki so v postopku obnove ali so trenutno neprimerna za bivanje. Kot pravijo, lahko na letni ravni ponudijo približno deset stanovanj. Razpisi se ne izvajajo vsako leto. Nazadnje je bil javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem objavljen marca lani. Razpisanih je bilo okvirno dvajset stanovanj, na javni razpis je prispelo 277 vlog prosilcev, na dokončno prednostno listo, objavljeno decembra lani, pa je uvrščenih 230 upravičencev. Do prejšnjega tedna je bilo dodeljenih 12 stanovanj, preostala pa bodo predvidoma do konca letošnjega leta in prihodnje leto, in sicer postopoma glede na to, kako se bodo sproščala. Najemnina za neprofitna stanovanja trenutno znaša v povprečju od tri do štiri evre na kvadratni meter. V proračunu za letošnje in prihodnje leto imajo na kranjski občini za pridobitev novih stanovanj načrtovanih 305 tisoč evrov. Sredstva so pridobili s prodajo občinskih stanovanj. S praznimi stanovanji bodo razpolagali še zaradi različnih življenjskih dogodkov najemnikov: deložacija, nakup lastnega stanovanja, odhod v dom za starejše občane, smrt najemnika ipd. Stanovanj v gradnji ali pripravi na gradnjo nimajo.

Jesenice: na čakalni listi 149 prosilcev

Občina Jesenice ima v lasti 256 neprofitnih stanovanj, vsa so zasedena, na čakalni listi po zadnjem javnem razpisu pa je še 149 prosilcev oziroma vlagateljev. Letno lahko ponudijo oziroma oddajo od pet do deset stanovanj; ko se stanovanje »sprosti«, ga obnovijo oziroma uredijo ter oddajo naslednjemu prosilcu na prednostnem seznamu oziroma čakalni listi. Stanovanjsko problematiko pa rešujejo tudi s pomočjo Stanovanjskega sklada RS, ki Občina Jesenice na svojih prostih stanovanjih dodeli razpolagalno pravico. Tako pravico do stanovanja pridobijo prosilci s občinskega prednostnega seznama, najemno pogodbo pa sklenejo s

Največ neprofitnih stanovanj na Gorenjskem je v kranjski občini. / Foto: Gorazd Kavčič

skladom. Takih stanovanj je približno pet na leto. Nakupa ali gradnje novih stanovanj Občina Jesenice sama zaradi pomanjkanja finančnih sredstev do konca mandata ne načrtuje, za investicijsko vzdrževanje obstoječega fonda stanovanj pa namenja 120 tisoč evrov letno. Tečejo pa tudi intenzivni pogovori s stanovanjskim skladom glede načrtovane gradnje dveh večstanovanjskih objektov na območju OPPN Partizan.

Radovljica: visoki stroški vzdrževanja

Občina Radovljica je lastnica 167 neprofitnih stanovanj. Na podlagi zadnjega javnega razpisa, objavljenega v letu 2017, je bilo na veljavno prednostno listo za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem uvrščenih 35 upravičencev. V tem času so bila na podlagi prednostne liste dodeljena štiri neprofitna stanovanja. Ker novih praznih stanovanj nimajo, je dodeljevanje na podlagi prednostne liste odvisno od tega, koliko stanovanj se čez leto izprazni. Nov javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem bo predvidoma objavljen letos jeseni, so sporočili iz radovljiške občinske uprave. Kot so še pojasnili, do konca tega mandata niso načrtovani nakupi novih stanovanj, imajo pa pridobljeno gradbeno dovoljenje za gradnjo šestih neprofitnih stanovanj in bivalnih enot za deset oseb na Posavcu, vendar je realizacija odvisna od razpoložljivih proračunskih sredstev. V letošnjem proračunu sredstva za izvedbo niso zagotovljena. Kot so še pojasnili v radovljiški občinski upravi, glede na

izredno visoko starost stanovanj njihovo ohranjanje oziroma vzdrževanje zahteva izvedbo številnih vzdrževalnih del. Tako so na primer samo lani za večje obnove in vzdrževalna dela v notranjosti stanovanj namenili več kot 150 tisoč evrov.

Najemnine tudi v Radovljici obračunavajo po uredbi o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih ter merilih in postopku za uveljavljanje subvencioniranih najemnin. Najemnina za štiričlansko družino, ki ima v najemu okrog šestdeset kvadratnih metrov veliko stanovanje, tako znaša okrog dvesto evrov.

Tržič: 213 stanovanjskih enot

Zadnji razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj je bil v tržički občini objavljen v marcu 2018. »Za dodelitev so bila na razpolago tri neprofitna stanovanja. Na razpis se je prijavilo 29 prosilcev, od katerih je 18 prosilcev izpolnjevalo razpisne pogoje. Do konca aprila 2020 smo po prednostni listi dodelili devet neprofitnih stanovanj,« je povedala direktorica tržiške občinske uprave dr. Metka Knific Zaletelj. Najnižja izračunana neprofitna najemnina znaša 22,34 evra, najvišja 227,67 evra; višina najemnine je odvisna od velikosti neprofitnega stanovanja, stanja stanovanja, lege in starosti. Letno občina nameni za investicijsko vzdrževanje stanovanj več kot sto tisoč evrov. Občina ima prostorsko že pripravljeni dve zasebni lokaciji v Bistrici pri Tržiču, ki omogočata večstanovanjsko, tudi neprofitno gradnjo. Pripravljajo tudi

ukrepe za podporo obnovi opuščenih stanovanj predvsem v mestnem jedru. Vsako leto iz občinskega proračuna namenijo precejšnja sredstva za subvencije najemnin, a kot je poudarila Metka Knific Zaletelj: »Precejšnje število najemnikov, ki so prejemniki subvencije najemnine, ne plačuje obratovalnih stroškov. Občina pa je kot lastnik stanovanjskih enot subsidiarno odgovorna za plačilo neporavnanih obveznosti najemnikov, kar dodatno obremenjuje proračunska sredstva, ki bi jih lahko namenili za investicijsko vzdrževanje stanovanj.«

Škofja Loka: premajhna ponudba stanovanj

Ponudba neprofitnih najemnih stanovanj je v Škofji Loki za skupino socialno ogroženih premajhna. Razpis za oddajo neprofitnih stanovanj v najem občina objavlja na dve do tri leta, stanovanj je za vsakoletni razpis premalo. Glede na število prosilcev ima na voljo še vedno premalo stanovanj. Na prednostno listo razpisa iz leta 2013, kjer je občina razpisala šest stanovanj, je bilo uvrščenih 71 prosilcev, medtem ko je bilo na prednostno listo razpisa iz leta 2017 za razpisanih okvirno devet stanovanj uvrščenih kar 96 prosilcev. Kot navajajo na Občini Škofja Loka, pridobljena sredstva iz naslova najemnin občini ne zadoščajo za kritje vseh stroškov vzdrževanja stanovanj in ne ustvarjajo rezerve za nakup novih. Mesečna najemnina za povprečno veliko dvosobno stanovanje v izmeri 55 kvadratnih metrov, točkovano s 320 točkami, izračunana na podlagi veljavnih predpisov, znaša približno

180 evrov. V tem letu načrtujejo celovito prenovo v najmanj dveh izpraznjenih stanovanjih, dva poslovna prostora bodo preuredili v štiri stanovanjske enote in urediti sedem stanovanj oziroma bivalnih enot v objektu na Kidričevi cesti. Za te namene je v proračunu za leto 2020 predvidenih 320 tisoč evrov. Do konca mandata si želijo povečati fond neprofitnih stanovanj in s tem rešiti stanovanjski problem večjemu številu prosilcev. Letos bodo za tekoče in investicijsko vzdrževanje stanovanj namenili 152.500 evrov. Občina zagotavlja tudi sredstva za plačilo subvencije neprofitne najemnine najemnikom neprofitnih stanovanj in sredstva za plačilo subvencije tržne najemnine najemnikom tržnih stanovanj. Upravičenost do subvencioniranja pa ugotavlja pristojni center za socialno delo.

Kamnik: večina stanovanj precej starih

Občina Kamnik ima za svoje občane na voljo 156 neprofitnih stanovanj, zanje pa računajo po tri evre na kvadratni meter najemnine. Zadnji javni razpis za oddajo neprofitnih stanovanj je bil objavljen v letu 2017, predhodni v letu 2013, naslednjega pa nameravajo objaviti letos, če bo imela občina na razpolago nezasedena stanovanja. Na zadnji javni razpis se je prijavilo sto prosilcev, od tega jih je 82 izpolnjevalo splošne pogoje in so se uvrstili na prednostno listo; enajst vlog je bilo zavrnjenih, sedem pa zavrnjenih. Kot so nam pojasnili na občini, je večina neprofitnih stanovanj starejšega datuma; najstarejša tri so bila zgrajena leta 1820, večina jih nosi letnico do leta 1982, novejša pa so kupili leta 2000 (štiri), leta 2002 (pet) in leta 2007 (pet). »Upoštevajoč dejstvo, da je povprečna starost stanovanj več kot trideset let, so stanovanja potrebna temeljitih rednih in investicijskih vzdrževalnih del, prav tako skupni deli in naprave (strehe, fasade, izolacija temeljev stavb in instalacij). Občina Kamnik je za vzdrževanje in upravljanje stanovanjskega fonda v letu 2019 porabila 149.339 evrov, v letu 2020 ima v proračunu načrtovana sredstva v višini 150 tisoč evrov za upravljanje, vzdrževanje in zavarovanje občinskih stanovanj,« pojasnjujejo v občinski upravi.

V Arboretumu izbrali najlepši tulipan

Volčji Potok – V Arboretumu te dni cveti kar okoli štiristo različnih sort tulipanov, obiskovalci pa so z glasovanjem za mistra tulipanov 2020 izbrali najlepšo. Prepričljivo je zmagala sorta flaming crown, ki je nova na tržišču in zato zelo zanimiva tako za izkušene vrtnarje kot ljubitelje cvetja. Njena posebnost je, da cvet med cvetenjem spreminja barvo. »Ker je ta lastnost zares nekaj posebnega, so mu naredili ime kameleonski tulipan. To sorto lahko nasadite tudi v lonce in korita, dobro pa se obnese tudi kot šopek rezanega cvetja,« pravijo v Arboretumu. Drugo mesto je pripadlo sorti kyoko takahashi, tretje pa sorti matchpoint.

Spletno tekmovanje mladih čebelarjev

Brdo pri Lukovici – Čebelarstva zveza Slovenije bo v tednu praznovanja svetovnega dneva čebel pripravila v soboto, 23. maja, za otroke, ki so vključeni v čebelarstvo krožke, spletno tekmovanje, s katerimi bodo vsaj deloma nadomestili odpovedano tekmovanje mladih čebelarjev v Zagorju ob Savi. Kot so zapisali organizatorji, bo tekmovanje predvsem razvedrilno in motivacijske narave. Z njim želijo doseči, da krožkarji spet začutijo privlačnost pomladnega brenčanja čebel.

Razstava dobrot bo predvidoma septembra

Kranj – Letošnja državna razstava Dobrote slovenskih kmetij bi morala biti od 15. do 17. maja v Minoritskem samostanu na Ptujju, a so prireditelji že sporočili, da je takrat zaradi epidemije covid-19 ne bo in da jo bodo predvidoma organizirali septembra. V okviru priprav na razstavo so ocenjevalne komisije že ocenile šest skupin izdelkov – konzervirano zelenjavo, marmelade, suho sadje, sokove, kompote in kise, izdelke iz preostalih skupin pa bodo ocenile po koncu epidemije.

Ponovno možen obisk osebnega zdravnika

Kamnik – Zdravstveni dom dr. Julija Polca Kamnik je z včerajšnjim dnem, 4. majem, razširil nekaj storitev, dostopnih njihovim pacientom. Ponovno je možen obisk osebnega zdravnika, a zgolj po predhodnem naročilu in zgolj brez vročine in znakov okužbe dihal. Administrativna ambulanta je zato prenehala delovati. Naročanje na preglede in posvete zaradi izvajanja triaže poteka po telefonu. Delovati je začela tudi ambulanta za diabetike.

Budnice letos iz zvočnikov

Na prvomajsko jutro so v številnih gorenjskih krajih vendarle zadonele tradicionalne budnice. Zaradi epidemije so godbeniki tokrat koračnice večinoma predvajali iz zvočnikov gasilskih kombijev, ponekod pa so vendarle presenetili z nastopi v živo.

U. P., V. S., J. P., M. A.

Jesenice, Kamnik, Radovljica, Kranj – Jeseničane je tudi letos na prvomajsko jutro prebudila tradicionalna budnica Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora. Ta je bila sicer drugačna kot običajno, saj zaradi epidemije godbeniki niso mogli nastopiti v živo. So pa na pobudo predanega predsednika orkestra Antona Justina in ob pomoči gasilcev s Koroške Bele prvomajske koračnice, posnete na zgoščenko, a vendarle v izvedbi Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora, predvajali iz zvočnikov gasilskega kombija. Ustavili so se na vseh običajnih lokacijah od Hrušice do Slovenskega Javornika, med drugim tudi pri Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja, kjer jih vsako leto pričakajo navdušeni stanovalci. Letos so jih pozdravili in jim pomahali z balkonov, Anton

Justin pa jim je v imenu orkestra voščil za praznik.

Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora je lani praznoval 145-letnico, budnice so igrali od vsega začetka, prekinjene so bile verjetno le v času prve in druge svetovne vojne in – letos. Prav zaradi igranja budnic je ministvo za kulturo orkester lani vpisalo v register nesnovne dediščine.

Da tudi v Kranju ne bi ostali brez budnice, so poskrbeli gasilci iz Prostovoljnega gasilskega društva Primskovo, ki so se na pobudo Gasilske zveze Slovenije, da zaradi epidemije prvomajsko budnico pripravijo z gasilskimi avtomobili, odločili, da se na praznični prvi maj odpeljejo po središču občine in zavrtijo posnetek koračnic po zvočnikih. »Zbrali smo se že pred šesto uro zjutraj ter se nato po mestu odpeljali z gasilskim avtomobilom. Imeli smo več postankov, ob

njih pa smo predvajali posnetek koračnic. Kranjčani so bili nad tem navdušeni,« je povedal član PGD Primskovo Andrej Štefe.

Po končani budnici so se gasilci 16 prostovoljnih gasilskih društev Mestne občine Kranj, Gasilske zveze Mestne občine Kranj in Policijske postaje Kranj odpravili pred Kliniko Golnik, nato pred Zdravstveni dom Kranj in nazadnje pred Dom upokojencev Kranj. V akciji je sodelovalo 14 gasilskih vozil in trideset gasilcev, ki so se na pot odpravili ustrezno zaščiteni. S kratkim nagovorom so pozdravili tako zaposlene v Kliniki Golnik kot ambulanti za njuno medicinsko pomoč v Kranju (NMP) in nato pa še zaposlene in varovance v Domu upokojencev Kranj. »Povsod smo bili lepo sprejeti in tudi sami smo bili zelo presenečeni, saj so nas pozdravili z aplavzom. Mi smo jim pripravili kratek

nagovor z zahvalo, da v teh časih skrbijo za vse pomoči potrebne,« je še povedal Andrej Štefe in dodal, da so s to gesto sledili gasilskim društvom po Sloveniji.

Tudi Kamničani niso ostali brez tradicionalne budnice, čeprav je bila ta močno okrnjena in drugačna kot običajno. Člani Mestne godbe Kamnik so se pridružili pobudi Zveze slovenskih godb in Gasilske zveze Slovenije in s pomočjo lokalnih gasilskih društev predvajali posneto glasbo po zvočnikih na gasilskih vozilih. Kot nam je povedal predsednik Mestne godbe Kamnik Žiga Selko, so se v občini tej pobudi uradno pridružili PGD Tunjice, PGD Kamniška Bistrica in PGD Motnik, glasbo pa je bilo iz zvočnikov mogoče slišati tudi v Kamniku.

Stanovalci Doma starejših občanov Kamnik radi praznujejo praznik dela in doslej so jim zaposleni vsako

Pihalni orkester Lesce je letošnjo prvomajsko budnico v živo pripravil samo za stanovalce in zaposlene Doma dr. Janka Benedika v Radovljici. / Foto: Marjana Ahačič

leto pripravili dogodek, posvečen temu, po navadi skupaj z Veterani Mengeške godbe. Tradiciji se tudi letos niso odpovedali, a so v goste povabili domačo Mestno godbo Kamnik. Osem godbenikov se je tako v četrtek, 30. aprila, ob 11.30 z zaščitno opremo zbralo na dvorišču doma in starejšim, ki so njihovim koračnicam prisluhnili v atriju, na balkonih ali kar pri odprtih oknih svojih sob, pričarali nekaj praznične vzdušja.

Podobno je bilo tudi v Radovljici, kjer je stanovalce Doma dr. Janka Benedika v Radovljici na praznični dan ob 9. uri zjutraj vendarle presenetila čisto prava budnica, ki so jim jo pripravili člani Pihalnega orkestra Lesce. Kljub temu da so prišli v okrnjeni, šestčlanski zasedbi, so s treh različnih mest pod domom imenitno odigrali vse priljubljene napeve, stanovalci in zaposleni pa so se jim z balkonov in oken zahvalili z navdušenim aplavzom.

Gasilci so s kar štirinajstimi vozili na prvi maj pozdravili zaposlene in bolnike na Kliniki Golnik. / Foto: Gorazd Kavčič

Budnica pred Domom upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice: zanjo so poskrbeli gasilci s Koroške Bele in predsednik pihalnega orkestra Anton Justin. / Foto: Urša Peternel

Gasilci so se s prazničnim obiskom zahvalili tudi zaposlenim v Zdravstvenem domu Kranj.

Osmerica godbenikov Mestne godbe Kamnik na dvorišču Doma starejših občanov Kamnik

Milijonska investicija v šolo

Energetska sanacija stavbe OŠ Toneta Čufarja Jesenice je po kar nekaj zapletih zdaj vendarle zaključena. V učilnicah je bilo že to zimo precej topleje, nižji so tudi stroški ogrevanja.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Prejšnji teden se je tudi uradno zaključila energetska sanacija največje jeseniške šole, Osnovne šole Toneta Čufarja Jesenice. V sklopu del so obnovili fasado in streho, medtem ko so okna, vrata in steklene stene zamenjali že v letu 2013. Investicijo, ki se je vlekla od septembra 2017, je spremljalo kar nekaj zapletov, vmes je prišlo tudi do zamenjave izvajalca, objekt je v času del ob deževju večkrat zalilo ...

Ravnatelj šole Gaber Klinar je ob zaključku obnove dejal: »Zelo sem vesel, da so dela končana, poleg lepega videza smo že pozimi občutili pozitivne učinke nove strehe in fasade, saj je v učilnicah precej topleje. Dela na šoli so dobro opravljena, izvajalec pa ima čas še do sredine maja, da odpravi manjše pomanjkljivosti, ki so pri

Osnovna šola Toneta Čufarja Jesenice je zdaj energetska sanirana, ima tudi novo fasado in streho.

tako velikem projektu običajne.«

Zadovoljen je tudi jeseniški župan Blaž Račič: »Zaključek te investicije smo že dlje časa težko pričakovali. Namen investicije je bil

izboljšati energetska učinkovitost objekta, zaradi česar v prihodnje pričakujemo manjše stroške ogrevanja oziroma porabe energije, hkrati pa nas veseli, da se bodo tako otroci kot

zaposleni v energetska sanirani šoli počutili še bolje.«

Vrednost investicije je znašala 1,1 milijona evrov, kar je Občina Jesenice v celoti financirala iz svojega proračuna.

Slovesnosti v Udin borštu in na Okroglem

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Kokrica, Okroglo – Ob letošnjem državnem prazniku, dnevu upora proti okupatorju, sta Krajevni odbor združenja borcev za vrednote NOB Kokrica in svet tamkajšnje krajevne skupnosti v dogovoru z ZB NOB Kranj zaradi zaustavljenih organizacijskih priprav in odpovedi 27. Pohoda spomina in prijateljstva – Udinboršt 2020 v skladu z vladnimi ukrepi proti pandemiji koronavirusa slednjo nadomestila s primerljivo, po obsegu izrazito manjšo aktivnostjo. Tako sta v prazničnem dopoldnevu dve ločeni delegaciji krenili z osebnimi avtomobili, nato pa peš prispeli na mesto, kjer je na stičišču občin Naklo, Tržič in Kranj postavljeno spominsko obelježje NOB, ki spominja na čas, ko je bilo na območju

sedanjega krajinskega parka Udin boršt zbirališče, bivališče in izhodišče za partizanske akcije. Damjan Renko iz borčevske organizacije na Kokrici nam je poročal o poteku slovesnosti, kjer je bil govornik predsednik KO-BZV NOB Kokrica Vladimir Todorovič. Pozneje tega dne so k spominskemu obelježju NOB v Kapniku prihajale ločene delegacije iz članic ZB NOB Kranj in Tržič ter pohodniki, ki so se poklonili spomenu na dogodke iz časa NOB.

Ožji odbor Združenja borcev za vrednote NOB Naklo pa se je poklonil spomenu tragedije na Okroglem, kjer se je pred 78 leti s številčno močnejšim sovražnikom borilo trinajst partizanov, dvanajst jih je padlo, rešil se je en sam. K spomeniku na Okroglem je delegacija položila venec.

Delegacija pri spomeniku v Udin borštu / Foto: Damjan Renko

Popisujejo odlagališča odpadkov

Minulo sredo so po slovenskih mestnih občinah potekale čistilne akcije, ki niso bile množične, saj so njihovo izvedbo prilagodili zaščitnim ukrepom zaradi epidemije. V Kranju popisujejo lokacije, kjer so večje količine odpadkov.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Župani slovenskih mestnih občin so se na videokonferenčnem sestanku Skupščine Združenja mestnih občin Slovenije dogovorili, da v vseh mestnih občinah pripravijo akcije čiščenja okolja. Zaradi razglašene epidemije so te potekale precej drugače, kot smo vajeni.

Odgovorni na Mestni občini Kranj so se odločili, da ekipe ob posebnih navodilih in varnostnih ukrepih do danes naredijo popis tako

imenovanih črnih točk. Dela so se lotili v manjših skupinah z zemljevidom lokacij, na katere so opozorili občani, medobčinski inšpektorat, Komunala Kranj ali v krajevnih skupnostih. Najprej so minulo sredo odšli na akcijo predstavniki občine, enot Civilne zaščite, krajevnih skupnosti ter medobčinski inšpektorji in redarji na terenu. Pregledali so urbana naselja, še zlasti robove naselij, prečesali Stražišče, Pševo, Javornik, Čepulje, Planico, Lavtarski Vrh in obrobje krajevne

skupnosti Bitnje, Gorenjo Savo, Rakovico, Besnico, Nemilje, Podblico in Njivice. Potapljači so pregledali območje med Zarico in Trbojskim jezerom, jamarji kanjon Kokre pod gostilno Arvaj, vodniki psov del Struževega in Okroglega, radioamaterji in enote prve pomoči pa območje Udin boršta.

Eni od akcijskih skupin, ki je pregledovala teren na območju Bobovka, se je pridružil tudi župan Matjaž Rakovec. »Človek ni vesel, ko naleti na kupe odpadkov sredi lepe narave, ekološki otoki

pa so nedaleč stran. Še enkrat naprošam vse občane, naj odpadkov ne puščajo v okolju, pač pa jih odnesejo s seboj in pravilno odložijo v ustrezne zabojnike, na ekološke otoke ali jih odpeljejo v zbirne centre, če gre za večje kose,« je ob akciji povedal župan Rakovec in dodal, da bi bilo glede na precejšnjo količino odpadkov smiselno organizirati dve čistilni akciji: eno takoj, ko se bo situacija z epidemijo umirila, drugo, veliko in tradicionalno, ki v Kranju poteka pod okriljem Kranjskih tabornikov, pa jeseni.

»V prvi akciji bi poskrbeli za odvoz odpadkov z najbolj kritičnih točk in lepši videz sosesk, v katerih živimo, jeseni pa v čiščenje vključili tudi šole. Načrt je, da se hkrati s tem uvedejo zanimive vsebine, prek katerih bomo otroke ozaveščali o pomenu čistega okolja in posledicah nepravilnega odlaganja odpadkov v naravi,« je pojasnil vodja čistilne akcije Očistimo Kranj – Kranj ni več usran Klemen Markelj. Vse do takrat bo možno morebitne nove odkrite točke sporočati oziroma vnašati v digitalni kataster, ki bo v kratkem dostopen na spletnih straneh kranjske občine.

V kranjski občini so popisovanje odlagališč začeli v sredo. / Foto: Grega Eržen/MOK

Prazne ceste omogočajo vzdrževalna dela

Radovljica – Bistveno zmanjšan promet v času epidemije so v radovljiški občini izkoristili tudi za opravljanje vzdrževalnih del na lokalnih cestah. Tako so ta mesec končali sanacijo usada na cesti Ljubno – Praproše; glavina del je bila urgentno izvedena že lani z ureditvijo prevoznosti ceste in drenaže, v tem mesecu pa so opravili še preostanek z odvodom meteorne vode in asfaltiranjem cestišča. Saniran tudi usad na cesti Češnjica – Njivice. Vrednost opravljenih del na obeh odsekih skupaj znaša petdeset tisoč evrov. V Radovljici je občina začela obnavljati pločnik na Ulici Staneta Žagarja, do konca tega tedna bo obnovljeno cestišče Kranjske ceste in avtobusne postaje. Kranjska cesta je tako od križišča s tržnico do Vurnikovega trga, vključno s križiščem Ljubljanske in Kranjske ceste, večeraj in danes zaprta; obvoz je urejen po Kopaljski cesti mimo Vrtca Radovljica. V maju se bodo nadaljevala tudi dela na Gubčevi ulici v Radovljici in obnova rak v Kropi, so sporočili z radovljiške občinske uprave.

Ta mesec so končali sanacijo usada na cesti Ljubno – Praproše.

Umetnost v času pandemije

Slikar, grafik in profesor na Oddelku za likovno pedagogiko Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani Črtomir Frelih o enem vadbišč svoje umetniške kreativnosti, na katerem mu družbo vedno znova delajo lisice.

IGOR KAVČIČ

Kje so Črtomirove lisice preživele prvomajske praznike?

Lisice so vedno tu nekje, okoli hiše, za prvomajske praznike zopet v Radomljah, prej pa nekaj dni na Nomenju, kjer sva s soprogo po dveh mesecih morala urediti nekaj nujnih stvari v hiši in okoli nje. Tam je lisic še več. Najraje pa pridejo okoli 19. ure, ko s sobnega kolesa gledam TV-dnevnik. V nekaj minutah se pojavi deset idej, potem pa jih do Odmevov nekako od tri do pet narišem. To je lisičji čas, risarska rekreacija. Prav pozno zvečer ne hodim nazaj v atelje in se tako ob Facebooku malo sprostim. Objavljam namreč izključno na Facebooku, direktno, brez uredniških intervencij, ki jih poznajo drugi mediji. Seveda sta prvi maj in kresovanje priložnost, ki je ne gre zamuditi, tudi rušenje vlade z bicikli je dosti redek pojav in sploh vsak dan ponudi nova presenečenja. V neobičajni situaciji, v kateri smo, ni rutinskih pobud in stereotipnih odzivov, zato je morda trenutna resničnost zanimivejša od artistske fikcije.

Lisice sicer že dolgo prihajajo na vaše dvorišče. Kot da jih nekaj v vas neizmerno privlači – pravzaprav se jih niti ne branite. Lisica ima nekako dva obraza – je »pohvalno« prebrisana in navihana, a hkrati tatinska in tudi nevarna, če ji stopiš na rep?

Lisjak se rad pojavi na robu dnevnega reda kakega duhamornega sestanka kot risarska opomba. Ne gre za kritiko, gre za sprostitve, relativizacijo smrtno resnih tem in neizbežnih

edino pravih odgovorov. To je tudi vadbišče kreativnosti, ko se skozi druge oči, z drugega zornega kota pogleda na problem in se kar naenkrat ponudijo prej neopazene, alternativne rešitve. Lisice nikoli ne odigrajo frontalno, niso pretenciozne, navijaške, privošljive, trivialne. Prej so polne razumevanja za obče slabosti, ki pa jih brez zadržkov izkoristijo sebi v prid. Lisjak je pomembna figura mnogih zgodb od Ezopovih basni in rezijanskih pravljic do srednjeveških fresk na primer lisice romarice, panjskih končnic, Mustrovega Zvitorepca, Filipčičeve Butnska le in tako naprej. Stojijo in govorijo namesto nas o stvarih, ki se jih sami sramujemo, so nemoralne, nespodobne ali celo prepovedane.

So lisice ob tem, da rade govorijo, sporočajo, opozarjajo, tudi rade lepe oziroma se podrejajo likovnosti?

Likovni jezik je pomemben del pripovedi in se ji prilagaja, tako da lik lisice ni standardiziran, kot na primer pri dobrih striparjih. Vedno iščem primeren likovni prostor, ki besedi zagotovi karseda primerno, udobno okolje – od ploskovite skicoznosti in prostorskih modelacij do iluzionistične natančnosti. Sem risar in močnejša plat mojih pripovedi je sporočena prek risbe. Zato te lisičje zgodbe v prvi vrsti razumem kot resno risarsko delo. Tudi sicer v grafikah in slikah večkrat nastopijo lisičji liki, vendar ne na tovrsten pripovedni način. Ena mojih tem je tudi vreme, zadnje čase slabo vreme. Lisice se tudi tam dobro znajdejo.

Je »likovni humor« v času epidemije pa tudi sicer slikarjev in profesorjev ventil, skozi katerega sproščate aktualna razmišljanja?

Humor je bil pogosto prepovedan, ker razblinja strah, na katerem je utemeljena marsikatera oblast. Smešneje pomembnejšem vedno vzame nekaj resnosti in lahko zasvetijo v precej prozornih odtenkih. Humor pa je lahko tudi preskus trdnih prepričanj, ideoloških »resnic«, privajenih samoumevnosti. Sproža lahko sproščujoč smeh, zrahlja napetost in ustvarja pozitivno klimo. Vse to je pri pouku koristno. Humor ima opravka z oddaljenimi asociacijami, kar ga spravlja v bližino inteligentnosti in ustvarjalnosti. Dovolj razlogov torej, da ga na afirmativen način vključim v pouk, v predavanja.

Kako zadnja skoraj dva meseca delujete kot profesor? Glede na to, da ste zelo delaven avtor, pri čemer so vaše bohinijske korenine odlična referenca, ne dvomim, da zdaj, ko ste brez predavalnice, doma ustvarjate še več.

Predavam grafiko. Za delo s študenti na daljavo sem si bil prisiljen izmisliti alternativne pristope tiskanja brez grafične preše z dostopnimi materiali. Do sedaj ocenjujem, da so študenti odlično sprejeli to zahtevno nalogo in mnogi me razveseljujejo z resnično izvirnimi deli. Tudi prispevek k pedagogiki bo ustrezen, saj je pomanjkaj tehnčne opremljenosti večkrat razlog za manj grafike v šoli. Za delo v minimalnih materialnih pogojih smo s to izkušnjo sedaj bolje pripravljene. Študentom ni lahko in sem kar ponosen nanje, ko

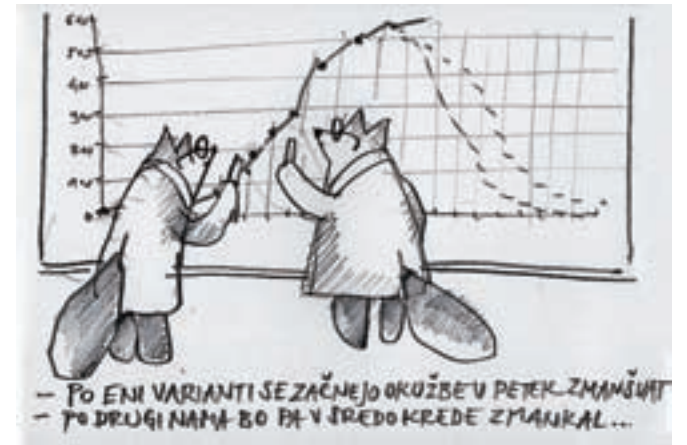
vidim, da ne popuščajo in se nekako ne dajo motiti neprijaznim okoliščinam. Manjkajo pa nam osebni stiki. Pisno poročanje je bolj robot nadomestek za živo izgovorjeno in slišano besedo. Glede mojih bohinijskih korenin pa: Bohinj je seveda najlepší kraj na svetu; če bi bila to Ljubljana, ne bi bil vsako poletje poln Ljubljancanov. Sedaj, ko je zaradi korone izpraznjen, je še toliko primernejši kraj za ustvarjanje. Vem, da bodo ob tem stavku moji sokrajani, turistični delavci mrščili obrvi, a tudi zanje še pride sezona, brez skrbi. Kot pravijo lisice v eni od zadnjih risb: Še siti se bomo, toliko se bomo družili.

Ali epidemija, karantena in čas, v katerem smo, vplivajo na slikarjeve misli in s tem njegovo ustvarjanje?

Gotovo, da vplivajo. Vprašanje je le, kako se to vidi. Za Picassa na primer se ve, da je med drugo svetovno vojno v okupiranem Parizu slikal portrete, ne vojnih prizorov. A portreti so bili vsi v sivih tonih, brez barve. Tudi to je odziv, izjava. V šalah seveda neposredno motiviko določajo dnevni dogodki, v siceršnje likovno delo pa nisem namerno uvedel nekih velikih sprememb, morda le malo več optimističnih barv v pomladanskem cvetju. Me pa vse bolj zanima, kakšna bo nova družbena, civilizacijska pogodba. Z nenehno gospodarsko rastjo ne bomo prišli daleč, brezposelniki ne bodo zanimivi potrošniki za produkte robotske izdelave ... Ali je delo res edini način za kvalifikacijo v človeško družbo? Pred nami so tektonski prelomi, katerih izidi so nepredstavljeni. Edino razvidno je, da je civilizacija veliko krhkejša od zunaj, kot se je zdelo do nedavna, in znotraj atomizirana, s šibkejšimi notranjimi povezavami, brez integrativne vodilne misli, če hočete, brez filozofije. Če bo od posledic pandemije kaj koristnega, bo morda to pospešek v razmisleku o tem, kako bolj znosno in pametno naprej. Res smo čudna bitja, ko pamet poskušamo uporabiti le, ko res ni več druge izbire. Lisice to delajo prej ali vsaj sproti.

Mogoče se je zato vsake toliko dobro vrniti k lisicam – zdi se, da jim ni nikoli dolgčas, kot tudi ne vam z njimi?

Me veseli, če s svojim delom koga nasmejim. Sam pa se ob risanju ne krohotam prav dosti, ker dileme, ki

Prognoza

Bohinj, Bled

Nervoza

Isti čoln

Višja sila

si jih zastavljam, niso prav nič preproste, čeprav rezultati tega navzven k sreči ne kažejo. Vsaj za bolj uspele risbice verjamem, da preneso še drugo ali tretje branje. Sicer je verjetno manj

opazno, da je slikarsko delo v resnici samotarsko, tako da v dneh koronavirusa pritisk osame ni kaj dosti večji kot v običajnih dneh. A svobodomiselnosti lisice se znajdejo tudi v omejitvah.

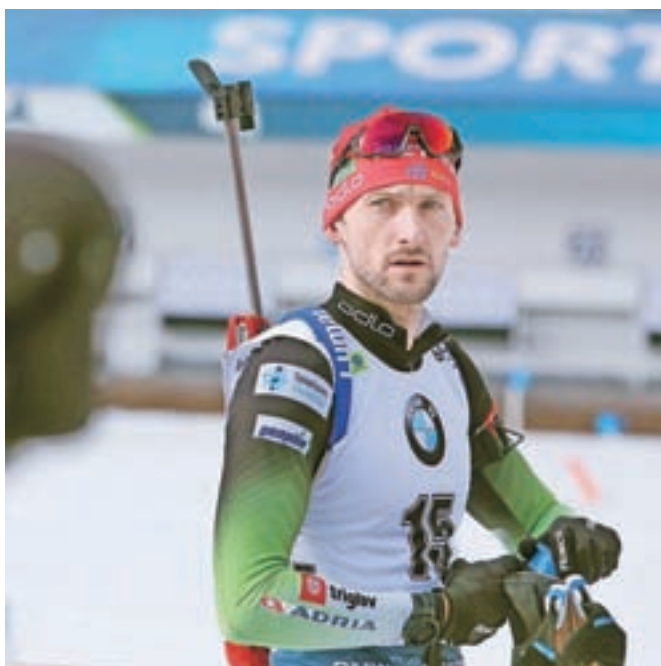

Brez stopničk ni zadovoljstva

Najboljši slovenski biatlonec Jakov Fak se pripravlja na novo sezono. Z lansko ni najbolj zadovoljen, razmišljal je celo o koncu kariere. »Mislim, da sem bil fizično bolj pripravljen, še vedno pa to ni zadoščalo za uvrstitev na stopničke,« pravi. Biatlonski vrh pri moških je bil predvsem v znamenju Norvežanov in Francozov.

MAJA BERTONCELJ

Lesce – Biatlonci so bili eni redkih, ki so sezono s tekmovalni pripeljali do konca. Najboljši v slovenski reprezentanci je bil znova Jakov Fak. V skupnem seštevku svetovnega pokala je končal na 14. mestu, pred njim pa pet Norvežanov, štirje Francozi, trije Nemci in en Rus. Slovenski biatlonec, ki bo 1. avgusta dopolnil 33 let, je v pripravah na novo sezono. V zadnjih tednih je bil s športnimi aktivnostmi omejen na občino Radovljica. Z družino živi v Lescah. Konec preteklega tedna smo se z njim pogovarjali o minuli in novi sezoni.

Jakov Fak je bil v zadnji zimi uspešnejši kot sezono prej, kljub temu pa ni povsem zadovoljen. Kot pravi, ni bilo zelene uvrstitve na stopničke ali medalje na svetovnem prvenstvu. / Foto: Gorazd Kavčič

Kako preživljate tedne, ki so predvsem v znamenju koronavirusa?

Treniram – kot običajno. Mislim, da ni kakšne velike razlike. Edino lokacijsko sem bil zaradi ukrepov omejen. Z družino smo bili doma in še bolj spoznali bližnjo okolico. Na novi dom v Lescah smo se že dobro privadili. Imamo zelo lepo občino, razgiban teren. Nekaj jo raziskujemo z družino, nekaj sam med treningom. Kot družina smo najbolj navezani na Šobec, povzpemo se na Talež, prejšnji teden smo bili na Brezjah. Šli smo po Brezjanski poti miru, ki vodi po dolini potoka Peračica. Je prav prijetna.

Od zadnje tekme je minilo že nekaj časa. Kaj je pokazala analiza sezone?

To je bila moja 14. sezona v svetovnem pokalu. Analize so bile narejene, malo sem že pozabil na ugotovitve. Pokazale so, da bo treba še več trenirati, skušati izboljšati fizične lastnosti. Pogled v preteklo sezono pokaže tudi na velike razlike med reprezentancami, pri čemer so v ospredju tiste, ki zelo veliko denarja vlagajo tudi v bolj tehnične stvari, kot je priprava smuč, raziskovanje, kaj bi še pripomoglo k izboljšanju rezultata. Izstopajo Francozi in Norvežani. Po najboljših močeh se bo treba s tem spopasti in boriti tudi vnaprej.

Kako si razlagate njihovo izrazito prevlado?

Iskreno povedano, ne vem. Pogosto se kot tekmovalci vprašamo, ali so našli toliko boljši sistem priprave telesa ali pa mora biti razlika v samih smučeh. Drugega si ne znam razložiti. Seveda

imajo zelo talentirane tekmovalce, a ti so tudi v drugih ekipah. Če pogledamo skupni seštevki svetovnega pokala, ki je zelo nazoren kazalnik, je pred mano pet Norvežanov, štirje Francozi, dva Nemca in Rus. Kar pet Norvežanov in štirje Francozi. To pomeni, da je spredaj skoraj celotna ekipa, da praktično kdorkoli pride iz teh dveh reprezentanc, je pri vrhu. Veliko je vprašan. Med sezono se je s tem težko ukvarjati, iščeš razlage, razloge.

Kako ocenjujete svoj tekaški del? Lahko naredite primerjavo: ste bili počasnejši, hitrejši kot sezono prej?

Težko je primerjati, kako hiter sem bil letos v primerjavi s prejšnjimi sezonami. Po statistiki Mednarodne biatlonske zveze sem bil en odstotek počasnejši kot v lanski sezoni. Štejejo vse tekme, tudi ko imaš slabše smuč. Težko je oceniti na podlagi teh podatkov. Mislim, da sem bil fizično bolj pripravljen kot lansko sezono, še vedno pa to ni zadoščalo, da bi se uvrstil na stopničke.

Kako to spremeniti?

Rešitev ni samo v samem treningu, tudi v materialu. To ni tako enostavno. Sredstva so omejena. Pred leti smo bili na tak način precej konkurenčni, sedaj je težje. Kakorkoli že je, kot športnik moraš biti optimističen. Verjamem, da bo vsak na svojem področju poskušal narediti najboljše, kar zna. Jaz bom na svojem in to je to. Več kot to ne gre, ni v moji moči.

Gledano na splošno: ste s sezono zadovoljni ali ne?

Precej bolj bi bil zadovoljen, če bi osvojil medaljo na svetovnem prvenstvu ali bil na tekmah svetovnega pokala kdaj na stopničkih. Nisem najbolj zadovoljen. Do sebe imam visoka pričakovanja, da se vsaj nekajkrat uvrstim med najboljše tri v sezoni. Taka pričakovanja ima še sto fantov na startu. Bom poskušal v naslednji sezoni, saj druge ni.

Po sezoni se je med drugim poslovil Francoz Martin Fourcade.

Naredil je res veliko v tem športu. Malo jih je, vprašanje, ali sploh kdo, ki mu bo v tem lahko konkurenčen.

Tudi vi ste razmišljali o koncu kariere. Je bil to le slab trenutek?

Takrat sem tako razmišljal, in sicer iz več razlogov. Eden izmed teh je bil nezadovoljstvo s sezono. Povedal sem, kakor sem takrat čutil. Bil sem res precej razočaran. Odločil sem se, da bom treniral še naprej. Do kdaj, bomo pa videli. Predvsem je to stvar realizacije med sezono. Upam, da bo pred začetkom sezone v meni veliko želje po tekmovalni in da se bo v zvezi s koronavirusom vse odvijalo tako, da se bo sploh lahko tekmovalo, da sezona bo.

So kakšne spremembe, npr. glede ekipe, treninga ...?

Kakšnih večjih sprememb Jaz bom na svojem in to je to. Več kot to ne gre, ni v moji moči. Če bom mislil, da je treba narediti kaj drugače, se bom o tem dogovoril s trenerjem.

V načrt programa treninga bom skušal v večji meri vključiti tudi svoje izkušnje.

Kdaj so se začele priprave na novo sezono?

Pri športnikih brez športa ne gre, tako da sem tudi po koncu sezone ostal aktiven. Po prvem maju se začnejo treningi po programu. V zadnjih tednih sem bil večina na gorskem kolesu.

Kako je z motivacijo, ko se zaradi epidemije covid-19 stvari spreminjajo, tudi glede športnih tekmovalcev?

Po eni strani se s tem sploh ni smiselno ukvarjati, saj to ni odvisno od mene. Pravzaprav je odvisno od vseh nas. Mislim, da smo v Sloveniji kar disciplinirani glede upoštevanja navodil. Verjamem, da bodo strokovnjaki, ki to vodijo in dajejo navodila, že našli način. Jaz se s tem niti nimam namena ukvarjati.

Je pa v teh razmerah prednost, da so tudi doma dobre možnosti za trening.

Zadovoljen sem z naravnimi danostmi, ki jih imamo v Sloveniji in nudijo številne možnosti za trening. Imamo tudi Pokljuko, kjer lahko treniramo.

V novi sezoni bo vrhunec prav svetovno prvenstvo na domači Pokljuki. Ste z mislimi že tam?

Z mislimi sem trenutno doma in naj tako ostane. Še dovolj bo časa razmišljati o Pokljuki in o tem, kako bo, ko bo. Zavedam se, da je pred vrati domače svetovno prvenstvo. To pa je za enkrat to.

Kako ste v teh dneh s puško?

Vsak dan z njo lahko opravi suhi trening, kar je zelo koristno.

Za konec še pogled na slovenski biatlon. Ekipno ste fantje napredovali.

Tako je. Napredek je bil in želim si, da bi v naslednji sezoni naredili še korak naprej. Verjamem, da smo tega sposobni, da lahko pridemo tudi na stopničke. Vse bomo naredili, da bo tako. Kar se tiče ženske reprezentance, pa težko komentiram, ker se ne srečujemo prav pogosto. Nimam direktnega vpogleda. Vem pa, da dobro trenirajo, in si želim, da bi napredovali. Ne gre pa čez noč. Potrpežljivo in korak za korakom.

Jubilejni Slovenski bositek je bil virtualen

Bositek so letos tekli v skladu z aktualnimi ukrepi, organiziranega dogodka ni bilo.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Ljubitelji bosega teka so se na začetku maja v Kranju tradicionalno zbrali na Slovenskem bosome teku – pod okriljem Športnega centra Maratonc. Dogodka zaradi znanih razmer letos niso mogli organizirati, je pa zato v nedeljo potekal v virtualni obliki. To je bil že jubilejni, deseti Slovenski bositek.

»Karantena in ukrepi ob epidemiji bodo naše tradicionalno druženje letos virtualizirali. Nič ne de, prvo majsko nedeljo bomo bose noge peljali novi sezoni naproti. Kjerkoli že boste na ta dan: na domačih zelenicah in gozdovih, v hribih, na domačem vrtu ali okoli bloka – izzivamo vas, da se tudi sezujete. Mednarodnemu dnevu bosih tekačev lahko posvetite zgolj nekaj korakov ali, če želite, tudi nekaj kilometrov. Prepričani smo, da bomo tudi na virtualni način v digitalni dobi

Foto: FB-stran Bositek

Z bosimi nogami novi sezoni naproti – tudi Boštjan Urankar.

pokazali svetu, da smo slovenski bosonogci še vedno najštevilnejši na svetu,« so bosi tekači pred virtualnim dogodkom nagovorili organizatorji.

Številni so se ob svoji bosonogi izkušnji fotografirali tudi za objavo na strani Bosega teka. Kljub temu da je bil bositek virtualen, je uspel.

Tek štirih mostov prestavljen na jesen

Škofja Loka – Organizatorji Teka štirih mostov, ki bi moral biti 20. junija, so se odločili, da prireditev prestavijo na jesen, ker množične športne prireditve niso dovoljene in tudi za junij ne kaže, da bi se kaj spremenilo. Točen datum bodo objavili maja, cenejše prijave pa so podaljšali do konca junija.

Prestavljen tudi Nočni tek po ulicah Kranja

Kranj – V Klubu študentov Kranj so se odločili za prestavitev Nočnega teka po ulicah Kranja. Načrtovali so ga za 6. junij, nov datum pa je 26. september.

Po vsem svetu tekli za dober namen

Na dobrodelnem teku Krila za življenje je po vsem svetu teklo več kot 77 tisoč ljudi, v Sloveniji 340.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Dobrodelni tek Krila za življenje (Wings For Life World Run) je v nedeljo potekal v svoji osmi izvedbi, a nekoliko drugače kot doslej. V 104 državah po svetu se je teklo le s telefonsko aplikacijo, ki je poskrbela za nepogrešljivo (virtualno) zasledovalno vozilo ter povezala vse prijavljene tekače in organizatorje.

»Končno število tekmovalcev se je ustavilo pri številki 77.103, od tega jih je v Sloveniji teklo 340. Skupaj je bilo za fundacijo Wings For Life zbranih 2,8 milijona evrov. Po vsem svetu so se tekači na pot podali istočasno, pri nas ob 13. uri, virtualno zasledovalno vozilo pa jih je začelo loviti čez pol ure,

vse seveda z enako hitrostjo. Ta se je počasi stopnjevala, dokler "ciljna črta" ni ujele vseh tekmovalcev,« so pojasnili organizatorji. Najdlje sta pritekla Rusinja Nina Zarina (54,23 kilometra) in Britanec Michael Taylor (69,92 kilometra). V Sloveniji sta bila najboljša Luka Kovačič z 42,35 kilometra in Tea Oberdank z 28,11 kilometra. Kovačič, gorski tekač iz Kranja, je startal v Gozdu - Martuljku, šel najprej do Rateč, do meje, nazaj do Gozda - Martuljka, do Mojstrane in spet nazaj do Gozda - Martuljka, kar je v dolžini pomenilo, da je pretekel dolžino maratona, ki si jo je tudi zadal za cilj. Med tekači po vsem svetu so bili tudi številni vrhunski še aktivni in nekdanji športniki.

PLANINSKI IZLET: JAMNIK (831 M N. M.) IN BELA PEČ (1133 M N. M.)

Na prepadnem robu planote

V času epidemije koronavirusa in omejitve gibanja na lastno občino je bilo na vrsti raziskovanje. Tura v zelo znano in povsem neznano okolje.

JELENA JUSTIN

Na Jamnik, ta razgledni balkon Gorenjske, ki je bil pred leti celo na naslovnici National Geographica, smo se povzpeli že velikokrat, tako peš kot s kolesom. Na današnjem izletu nam bo Jamnik le vmesni cilj, saj bo naš končni cilj Podbliška gora nad Podblico oz. Bela peč, skalni rob, ki ponudi lep razgled.

Skozi Zgornjo Besnico se zapeljemo proti Nemiljam. Sto metrov naprej od gostilne na Raspokah zavijemo desno z glavne ceste. Ob cesti tudi zagledamo smerokaze za Jamnik. Na primernem mestu pustimo avto in začnemo vzpon. Smerokazu sledimo desno,

čez mostiček, nato se začnemo zmerno strmo vzpenjati. Udobno speljana pot nas vodi skozi gozd in na levi strani se nam hitro pokaže prepadna stena na Jelovici. Ja, to je naša Bela peč oz. Podbliška gora, ki je naš končni cilj. Pot se ponekod strmeje vzpne in precej hitro pred seboj zagledamo cerkev na Jamniku. Tik pod vrhom sledimo travnatemu kolovozu v desno, nato pa zavijemo ostro levo in se kot po pomolu povzpne do vrha, kjer je cerkev svetega Primoža in Felicijana. Mimo cerkvice nadaljujemo do vasi Jamnik. Gremo skozi vas, in ko dosežemo glavno cesto, ki pelje iz Kroke v Dražgoše, zavijemo levo. Nekaj sto metrov hodimo

po cesti, ko na desni strani zagledamo ličen lesen smerokaz Bela peč. Zavijemo na vzpenjajoč se kolovoz, ki zavije desno. Kmalu sledi leva serpentina, a mi gremo naravnost, kar označuje tudi možiček. Pot se vzpenja skozi gozd in precej hitro postane tudi precej strma. Strmina narašča, zato vzpon v snegu ali po močnem deževju prej odsvetujem, kot svetujem. Sploh če bi tukaj sestopali. Ponekod opazimo tudi obledele rumene markacije. Ko dosežemo rob planote Jelovica, se pot položi. Zavijemo levo, dosežemo kolovoz, ki mu sledimo skozi gozd. Zmeren vzpon postane strmejši in tik pod vrhom Bele peči se pot ponovno strmo postavi pokonci ter

nas pripelje do vrha razgledišča. Na vrhu je skrinjica z vpisno knjigo in nekaj klopi, ki ponudijo trenutek počitka. Pred nami se odpre pogled na Škofjeloško hribovje, vidijo se tudi Karavanke in del Kamniško-Savinjskih Alp.

Z vrha sestopimo po robu stene proti zahodu, zavijemo desno in dosežemo kolovoz oz. makadamsko cesto, ki poteka po Jelovici. Cesti sledimo desno in se začnemo spuščati. Kar nekaj časa hodimo po cesti, ko zagledamo smerokaz za tehniko Meta, ki gre desno. Tehnika Meta je delovala od oktobra do sredine decembra 1942. leta v opuščeni rudniški votlini, opremljeni z dvema pisalnima strojema in

Vrh Bele peči oz. Podbliške gore / Foto: Jelena Justin

ciklostilom. Zaradi zapadlega snega decembra 1942 bi bilo tiskarno nemogoče držati vilegali, zato so jo preselili na Mišače.

Mi še kar nadaljujemo po makadamu in zavijemo desno ter nadaljujemo sestop. Če dobro opazujemo, opazimo tudi markacije. Te z Jamnika vodijo proti Vodiški planini. Ko markacije vodijo levo navzgor, mi na oviniku zavijemo desno navzdol. Spuščamo se proti vasi Jamnik. Nad vasjo se nam

odpre čudovit pogled na balkon Gorenjske, cerkev na Jamniku. Spustimo se do ceste, nadaljujemo levo proti Kropi, ko na ovinku, tik nad Jamnikom, zavijemo desno navzdol, se še enkrat sprehodimo do cerkvice, nato pa po poti vzpona sestopimo nazaj v Nemilje, kjer nas čaka jekleni konjiček.

Nadmorska višina: 1133 m
Višinska razlika: 800 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Balkon Gorenjske, Jamnik / Foto: Jelena Justin

Pogled na Podbliško goro oz. Belo peč nad Podblico / Foto: Jelena Justin

Kolesarski krog GvP

GREGA FLAJNIK

Doslej smo spoznali, da ima kar nekaj gorenjskih občin lepe cestne povezave in lahko po njih spoznamo lepote občine, a najdaljša, z največ višinske razlike in zelo lepimi razgledi je nedvomno Kolesarski krog v občini Gorenja vas - Poljane. Tega se zavedajo tudi v občini in tako so pot dobro označili in izdelali turistični zemljevid z vrisano kolesarsko traso. Organizirali so tudi 16 kontrolnih točk, in če zberete vse točke, dobite nagrado. Krog je dolg skupno 116 kilometrov s skoraj 3600 metri višinske razlike. Od tega je po makadamskih cestah speljanih približno 15 kilometrov trase. Makadam je sicer lep in so ga prevozili tudi kolesarji s cestnimi kolesi, a predlagam vam,

Ob vstopu v občino nas pozdravi lična tabla.

da se na pot odpravite raje s treking ali gorskimi kolesi, s katerimi boste lažje premagovali strme klanke.

Pasi oglejmo traso: Pot začnemo v Gorenji vasi in se mimo Lajš vzpnemo proti Žirovske-mu vrhu. Na vrhu se nam odpre čudovit razgled na škofjeloško hribovje. Kolesarimo mimo utrdb Rupnikove linije, mimo

Javorča, Golega vrha. Spustimo se mimo Suhega dola, Dolgih Njiv in se iz Lučin mimo Prelesja in Zadobja povzpne-mo na Pasjo Ravan, Kuzovec, kjer zavijemo ostro levo čez Bukov vrh nad Visokim do Kovski vrha ter se spustimo na Visoko pri Poljanah, kjer lahko obiščemo Tavčarjev dvorec. V Poljane nad Škofjo Loko se vrnemo po lokalni cesti, ki pelje po desnem bregu Poljanske Sore, zavijemo desno čez most, prečkamo glavno cesto in nato še enkrat desno, čez Smoldno proti Gabrški gori, od tam pa mimo Mlake nad Lušo, do Zaprevala, kjer kolesarite pod žičnicami smučišča Stari vrh. Pot se spusti v vasi Četena Ravan in Murave nad Javorjami in nadaljuje mimo Dolenje in Gorenje Žetine ter Črnega kala do Murov pod Blegošem,

ki leži 1320 metrov nad morjem in je najvišja točka na naši poti. Če potujete z gorskim kolesom, lahko kolesarite na vrh Blegoša, ki je praktično na dlan. Od tu se zatem strmo spustimo mimo Robidnice, Laz, Leskovece, Kopačnice, kjer čez desetsto metrov zavijemo desno nazaj v klanec proti Kladju. Sledi osem kilometrov ne preveč strmega klanca mimo vasi Podpleče. Na vrhu Kladja opazimo mejne kamene med nekdanjo Kranjsko in Goriško, tod je potekala tudi rapalska meja. Od tu zavijemo po stranski cesti proti Novi Oselici in se nato spustimo v Sovodenj, kjer zavijemo na glavno cesto in po štiristo metrih na cesto proti Ermanovcu, ki je priljubljena planinska točka, znana po vsakoletnem srečanju gobarjev, citrarjev in harmonikarjev. Od

Pot je označena s tablam, na cestah so narisani smerokazi.

koče na Ermanovcu se spustimo skozi Staro Oselico v Hotavlje in od tu zavijemo proti Žirem. Kolesarimo mimo Podgore in za Trebijo na prvem odcepu zavijemo levo na »drugo« Kladje in se spustimo nazaj v Gorenjo vas, kjer se krog konča.

GLASOVA KOLESARJENJA

Ogrožena je prav vsaka smreka

V gozdovih na Zgornjem Gorenjskem so v zadnjih petih letih zaradi lubadarja posekali več kot 1,6 milijona kubičnih metrov smreke. »Prav vsaka smreka je ogrožena,« pravi Andrej Avsenek, vodja blejske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije, in poudarja, da napovedi tudi za leto niso optimistične, saj sedanje vreme ugodno vpliva na razvoj in širitev lubadarja.

CVETO ZAPLOTNIK

Kakšno je stanje glede lubadarja v gozdovih na Zgornjem Gorenjskem?

Varstveno stanje je še naprej izredno slabo, lahko rečemo porazno. Analiza zadnjih petih let nam pokaže, da je lubadar v tem obdobju uničil 1.655.186 kubičnih metrov smreke. Če k tej količini prištejemo še ostale sanitarne sečnje zaradi vetroloma in snegoloma, količina preseže dva milijona (2.049.959) »kubikov« uničenega drevja. Tolikšen sanitarni posek predstavlja skoraj dvakratnik načrtovanega možnega poseka, ta znaša 1.298.578 kubičnih metrov, kar z drugimi besedami pomeni, da smo zaradi naravnih ujm in pretirane razmnožitve lubadarja morali posekati dvakrat več drevja, kot bi ga lahko ob normalnem, rednem izvajanju sečnje.

Kakšna je napoved za letošnje?

Prognoza ni optimistična. Lepa jesen ter mila in suha zima sta omogočili uspešen poznojesenski razvoj lubadarja in njegovo prezimovanje; večina lubadarja na-

Andrej Avsenek, vodja blejske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije

letošnje zimo in tudi še za prvi spomladanski mesec je bilo značilno pojavljanje specifično poškodovanih smrek. Lubadar je deblo teh smrek napadel v pozni jeseni na višini od začetka krošnje navzgor, iglice so še zelene, lubje pa je začelo na mestu napada odstopati in odpadati šele pozimi. Odkrivanje tako poškodovanih smrek je zelo zamudno in zahtevno. Odkrili smo 42 tisoč kubičnih metrov takšnih lubadark, za katere smo tudi izdali odločbe o poseku in

bistveno zmanjšala aktivnost in imunska odpornost lubadarja, nasprotno pa bi se povečala »obrambna« sposobnost smreke in vegetacije nasploh.

Kje so problemi z lubadarjem najhujši?

Najhujše posledice pustošenja lubadarja so na območju Bohinjske Jelovice, Notranjega Bohinja, Spodnje in Zgornje Bohinjske doline, nad Bohinjsko Belo, na območju blejskih osamelcev, na pobočju doline Radovne, na celotni Mežakli vključno s severnimi pobočji do Save Dolinke, v alpskih dolinah Kot in Vrata, na strmih pobočjih Karavank nad Dovjim in Jesenicami. Močno so prizadeta tudi severna pobočja Jelovice nad dolino Lipnice. Veliko je tudi

manjših, predvsem sušnih lokacij, kjer so rasli smreki sestoji.

Je torej ogrožena vsaka smreka?

Na Zgornjem Gorenjskem je zaradi čezmerne razmnožitve in razširjenosti lubadarja ogrožena prav vsaka smreka. Ali jo bo lubadar napadel ali bo preživela, je odvisno od mnogih dejavnikov. Najmanj je smreka ogrožena na svojih avtohtonih rastiščih, na ostalih rastiščih, kjer ni avtohtona vrsta, pa je ob sedanjih klimatskih spremembah njena možnost dolgoročnega preživetja vse manjša. Praksa kaže, da so bolj odporni smrekovi sestoji, ki rastejo na globokih in z vodo dobro oskrbovanih tleh. Vsi ostali do sedaj prepoznani ugodni pogoji, kot so mlajši sestoji, višja nadmorska višina, osojna lega, niso več jamstvo, da smreka ne bi bila ogrožena.

Kolikšno gospodarsko škodo je povzročil lubadar v zadnjih petih letih?

Posledice so velike in pretresljive. Škoda je večplastna. Neposredno merljiva je škoda zaradi slabše kakovosti lesa, predčasnega poseka, izpada prirastka na golih površinah, večjih stroškov poseka in spravila lesa, obnove in nege gozda ... Zgolj poslabšanje kakovosti lesa prinaša lastniku pri vsakem kubičnem metru od deset

do trideset evrov izgube, kar pri količini dva milijona »kubikov« predstavlja štirideset milijonov evrov škode. Ogolelo je več kot tri tisoč hektarjev gozdnih površin (velikost Jelovice ali Pokljuke), prej mešani sestoji so postali nestabilni ostanki listavcev in posameznih jelk, v katerih letno lomita drevje veter in sneg. Tolikšna površina ogolelih površin pomeni izpad letnega prirastka v višini okoli šeststo tisoč evrov. Neizmerljiva je škoda tako imenovanih splošno koristnih funkcij gozda, ki jih spremenjeni gozdovi in predvsem gole površine ter uničeni sestoji ne morejo več opravljati. Govorimo o izgubi ali vsaj okrnjenem zagotavljanju ekoloških in socialnih funkcij gozdov. Konkretno so to izpiranje tal, erozijski procesi, plazenje zemljišča, ogrožanje vodnih virov, poslabšanje klimatskih pogojev ... Tovrstni procesi, ki se že pojavljajo na prizadetih območjih, so izrednega lokalnega in širšega pomena ter jih finančno skoraj ne moremo ovrednotiti.

Kako poteka obnova gozdov, poškodovanih v ujmah in od lubadarja?

Lastniki gozdov na blejskem območju bodo od 3500 hektarjev goličav po naravni poti obnovili 3300 hektarjev, ostalih 200 hektarjev pa s sadnjo. Do letos so na 95 hektarjih površine posadili 162 tisoč sadik, letos na 46 hektarjih površine še 130 tisoč sadik. Sadimo sadike dvajsetih različnih drevesnih vrst, prevladuje smreka, ki jo lastniki še vedno »obožujejo«. Letošnja sadnja se zaključuje. Zadovoljni smo s kvaliteto dobavljenih sadik, lastniki pa so jih izredno vestno in hitro posadili. Nujno potrebne so le še padavine, ki bodo posajenim sadikam prinesle potrebno vlago za začetek rasti, v nasprotnem primeru bo uspeh izničen.

Ali epidemija kakorkoli vpliva na posek, spravilo, odvoz in prodajo lubadark?

Posek in spravilo lesa zaradi epidemije ne trpita in potekata nemoteno. Kljub grozečim informacijam o ustavitvi odkupa oziroma odvoza lesa iz gozda ta še poteka, se pa znižujejo cene lesa tako pri zdravem lesu – hlovovini – kot pri sušicah – lubadarkah. Padec cen je od 10 do 15-odstoten.

Izpad dohodka pri dopolnilnih dejavnostih

Kranj – Kmetije, ki se v okviru dopolnilnih dejavnosti ukvarjajo s turizmom in še nekaterimi drugimi dejavnostmi, so po vladnem odloku upravičene do finančnega nadomestila za izpad dohodka, ki so ga utrpeli, ker v času epidemije covid-19 (od 16. marca dalje) ne smejo opravljati teh dejavnosti. Med takšne dopolnilne dejavnosti sodijo turistična dejavnost z nastanitvijo, izletniška dejavnost, vinotoč, osmica, prevoz potnikov z vprežnimi vozili in traktorji, muzeji in tematske zbirke, tematski parki, apiturizem, nega terasa in sproščanje s panjskim zrakom, organiziranje delavnic in tečajev, usposabljanje na kmetiji ter prikaz del iz kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti. Višina nadomestila bo odvisna glede na povprečje dohodkov iz dopolnilnih dejavnosti v zadnjem letu. Do nadomestila niso upravičeni tisti, ki uveljavljajo izredno pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka.

Rejci lahko uveljavljajo nadomestilo

Kranj – Rejci, ki so v obdobju od 13. marca do zaključka epidemije covid-19 dali v zakol nad eno leto staro govedo in so oddali zbirno vlogo za leto 2019, so po vladnem odloku upravičeni do nadomestila zaradi izpada dohodka, ki so ga v prireji govejega mesa utrpeli zaradi epidemije. Prireja mesa je namreč ena od dejavnosti, ki je utrpela najmanj 20-odstotni izpad dohodka. Prodaja govejega mesa je upadla, gostinski obrati so namreč v času epidemije zaprti, zmanjšala se je tudi prodaja mesa v javne zavode. Ker se je odkup živine zmanjšal oziroma zaustavil, so morali rejci rediti bike dlje časa, s tem pa so se jim povečali stroški krmljenja, po strokovnih izračunih na mesec povprečno sto evrov na govedo.

Spet možno urejanje podatkov v registru

Kranj – Na upravnih enotah je spet možno urejanje podatkov v registru kmetijskih gospodarstev. Kmetije se morajo za obravnavo na upravni enoti prej naročiti po telefonu ali po elektronski pošti, med obravnavo pa si morajo nadeti zaščitno masko.

Novi roki za vloge

Kranj – Vlada je spremenila uredbo o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2020. Rok za oddajo zbirnih vlog za kmetijska plačila je podaljšala s 6. maja na 15. junij, hkrati pa je do 15. junija tudi podaljšala rok za izstop iz sheme za male kmete.

V blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije poudarjajo, da tudi v koronarazmerah delajo »na polno«. Zagotovili so izvedbo spomladanske sadnje dreves, ki je bila po obsegu največja v zadnjih tridesetih letih, in kljub vsem težavam spodbudili začetek vzdrževanja gozdnih cest, ki so zaradi obremenitve in mile zime v zelo slabem stanju. Odkrivajo poškodovano in napadeno drevje, izdajajo odločbe za sanacijo gozdov in za gojitvena dela, označujejo drevje za možni posek, izvajajo aktivnosti za kandidiranje lastnikov na razpisih iz programa razvoja podeželja, obveščajo in usmerjajo javnost, kako se je ob sedanjem povečanem obisku v gozdovih in sočasnih sanacijskih delih treba obnašati v gozdu ...

mreč prezimi v gozdnih tleh in v nesaniiranih skladiščnih prostorih v gozdnem prostoru. Sedanja podoba gozdov, ki jo krasi nežno zelenilo listavcev in polni temno zelenilo smreke, je zelo zavajajoča. Če se bo nadaljevala sušna in topla pomlad, tej pa bo sledilo še vroče poletje, bo sedanja podoba hitro zbledela oziroma porjavela.

So lastniki gozdov dobro izkoristili vremensko dokaj ugodno zimo za posek in spravilo lubadark?

Lastniki so izkoristili res ugodne zimske pogoje in večinoma uspešno pospravili napadeno drevje. Za

spravilu. Poleg tega je tudi naše območje na začetku februarja prizadel vetrolom. Poškodbe so zelo razpršene, kar otežuje odkrivanje in izvedbo sanacije. Skupno smo za posek označili 15 tisoč kubičnih metrov dreves.

Začenja pa se tudi že letošnji napad lubadarja. V nižinah in na prisojnih legah se je temperatura dvignila nad 18 stopinj Celzija, v takšnih razmerah pa je lubadar že aktiven. Iz tal že prehaja na smreke, med njimi bo najprej napadel sveže polomljene in še nepospravljene. Zelo bi bilo koristno, če bi bile takoj obilne padavine in ohladitev. S tem bi se

Na blejskem območju so lani zaradi lubadarja posekali 380.858 kubičnih metrov iglavcev, leto prej 337.561, še leto prej 452.439 »kubikov« ...

Na Mežakli našli truplo pogrešanega Matanovića

SIMON ŠUBIC

Jesenice – Na območju Mežakle je občanka v soboto popoldan našla truplo, o čemer je obvestila policijo, ki je opravila ogled kraja. Kriminalisti so na podlagi zbranih obvestil ugotovili, da gre za pogrešanega Iva Matanovića z Jesenic, ki so ga pogrešali od 22. februarja. »Okoliščine kažejo, da je padel čez višjo prepadno steno in zaradi poškodb umrl,« so pojasnili na Policijski upravi Kranj in se zahvalili vsem, ki so pomagali pri iskanju pogrešanega.

Na Jesenicah pa še vedno pogrešajo 79-letnega Bogdana Brezigarja, ki so ga nazadnje videli 28. januarja. Ob izginotju je bil oblečen v svetle hlače za prosti čas, modro-zeleno srajco in črno vetrovko s kapuco, obut pa

Foto: Policija
Pogrešani Bogdan Brezigar

je bil v pohodne čevlje. Na območju Jesenic in okolice so ga že večkrat iskali policisti, tudi s policijskim helikopterjem, gasilci, reševalni psi, gorski reševalci in svojci, več območij so pregledali tudi z letalnikom – dronom. Če ima kdo katerokoli informacijo o pogrešanem Jeseničanu, naj pokliče policijo na številko 113.

Kršili prepoved zbiranja

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka, Kranj – Kljub rahljanju nekaterih ukrepov v boju zoper širjenje okužbe boleznimi covid-19 v veljavi ostaja prepoved druženja in zbiranja na javnih krajih. To so škofjeloški policisti v soboto razložili tudi skupini oseb, ki so jo obravnavali zaradi prijave kršitve javnega reda z nedostojnim vedenjem in kršitvijo odloka zaradi zbiranja. Obravnavali so štiri osebe, eno od njih pa so zaradi nadaljevanja kršitve tudi pridržali, so sporočili

s Policijske uprave Kranj. O kršitvi javnega reda policisti vodijo prekrškovni postopek, s kršitvijo odloka o prepovedi zbiranja pa bodo seznanili pristojni zdravstveni inšpektorat.

Kranjski policisti pa so zaradi prijave o motenju javnega reda oziroma povzročanju hrupa posredovali na javnem kraju v petek pozno zvečer. Kršitve niso potrdili, so pa zaradi nedovoljenega zbiranja obravnavali osem oseb. Tudi s to kršitvijo bodo seznanili zdravstveni inšpektorat.

Mrtev ležal ob lestvi

SIMON ŠUBIC

Srednja vas v Bohinju – Na planini Uskovnica je v petek popoldan umrl občan, ki so ga našli na tleh pri drevesu, na katero je bila naslonjena lestev. Po vsej verjetnosti je z lestve padel. Policisti so tujo krivdo izključili, odredili pa so sanitarno obdukcijo trupla.

Z lestve je v petek padel tudi moški v Cerkljah. Popravljal je ograjo, med vzpenjanjem po lestvi pa se je preveč nagnil nazaj in

padel z višine okoli štirih metrov. Pri padcu se je lažje poškodoval.

V petek dopoldan pa se je med izvajanjem gradbenih del na objektu huje poškodoval delavec, ki je padel z višine 3,5 metra. Z reševalnim vozilom so ga odpeljali v ljubljanski klinični center, njegovo življenje pa je ogroženo, so pojasnili na Policijski upravi Ljubljana. Policisti nadaljujejo zbiranje obvestil in bodo o vseh znanih okoliščinah obveščali pristojno državno tožilstvo.

V trgovino hotela vstopiti brez mask

Kranj – V Kranju so policisti pred dnevi obravnavali prijavo varnostnika, da dve osebi ne upoštevata ukrepa nošenja mask v trgovini, niti njegovega opozorila, da jih morata. Za nameček je ženska varnostnika še udarila z nakupovalno vrečko. Policisti proti obema vodijo postopek zaradi neupoštevanja ukrepov v času epidemije, proti ženski pa še zaradi kršitve javnega reda.

V Davči zgorela novogradnja

Pr' Zalarju v Davči je minulo soboto zgorel stanovanjski del objekta v izgradnji. Nastalo je za okoli šestdeset tisoč evrov škode.

ANA ŠUBIC

Davča – V soboto zjutraj je zagorelo na domačiji Pr' Zalarju v Davči. Nekoč opuščeno domačijo zadnja leta obnavljajo in na mestu nekdanjega hleva so imeli v izgradnji stanovanjsko-gospodarski objekt, v katerem je izbruhnil požar. Gasilci so bili o njem obveščeni ob 8.21, potem ko so ga opazili domačini s sosednjega brega, saj na domačiji ni bilo nikogar. Z ognjem se je borilo od 45 do 50 gasilcev iz štirih društev. Ostrešje in stanovanjski del, zgrajen iz hlodovine, sta zgorela, obvarovati pa jim je uspelo starejšo hišo v neposredni bližini.

Na kraju nesreče so bili prvi gasilci PGD Davča, za njimi so na pomoč priskočili še njihovi kolegi z Zalega Loga, Železnikov in Selc. Kot je pojasnil vodja intervencije, podpoveljnik davških gasilcev Jernej Peternelj, jih je sprva skrbelo, kako bodo z gasilskimi vozili sploh prišli do težko dostopne domačije, do katere vodi slaba makadamska cesta, a jim je uspelo. »Ob našem prihodu je bil požar že razvit, ostrešje je bilo v celoti v plamenih,« je povedal Peternelj. Objekt, ki so ga pokrili lani spomladi, je v celoti zgorel vse do betonske plošče, pod katero je zidan gospodarski del z garažami. »Ker je bil požar že

Ostrešje in stanovanjski del, zgrajen iz hlodovine, sta pogorela v celoti. / Foto: Jože Kamenšek

razvit do konca, smo v glavnem branili staro hišo, ki je bila od štiri do pet metrov stran in je ostala nedotaknjena,« je pojasnil Peternelj. S seboj so pripeljali vodo v treh

Domnevajo, da naj bi požar povzročil samovžig krp, prepojenih z lanenim oljem. Z njim so namreč dan pred tem na domačiji premazovali opažne

Alojzij Štravs iz Železnikov, oskrbnik domačije v lasti njegovega tasta.

Štravs je tudi razložil, da je bila domačija pred približno štiridesetimi leti zapuščena, zadnjih deset let pa skrbi jo, da se zemlja ne zarašča. V novem objektu so urejali prostore za kmetijsko mehanizacijo in tudi za bivanje, da bi v času del na domačiji pa tudi sicer lahko tam preživeli kakšen dan. Ocenjuje, da je v požaru nastalo za okoli 60 tisoč evrov škode. Objekt še ni bil zavarovan, Štravs pa kljub temu upa, da jim ga bo do zime znova uspelo spraviti pod streho.

Pred dnevi je izbruhnil požar na strehi stanovanjske hiše na območju Loke pri Mengšu. Policisti so ugotovili, da je goreti začelo na ostrešju hiše, ki je tudi v celoti pogorelo. Poškodovanih ni bilo, vzrok požara pa še ni znan.

gasilskih cisternah, sicer pa so po njegovih besedah imeli veliko srečo, da je blizu zaletje za lastno elektrarno na domačiji, iz katerega so lahko črpali vodo.

deske in so mastne krpe, ki so jih uporabili za brisanje, po odhodu v naglici pustili na kupu. »Več nas je barvalo, na koncu pa se nam je mudilo domov,« je povedal

Nasilna do svojcev

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti so med prvomajskimi prazniki obravnavali dva primera družinskega nasilja. V nedeljo zvečer so pridržali moškega, ki je bil v zasebnem prostoru nasilen do svojcev in kršitve tudi v intervenciji ni prenehal. Podobno je bilo v petek zvečer, ko je bil moški v stanovanju

prav tako nasilen do svojcev in pri tem povzročil tudi lažje poškodbe. Policisti oba nasilneža obravnavajo zaradi kaznivega dejanja nasilja v družini, obema so izrekli tudi ukrep prepovedi približevanja.

Prijavite nasilje, če do nje pride ali zveste zanj, ker gre za nesprejemljivo početje, ki se mora preprečiti, ob tem poziva policija.

Dirkal po avtocesti

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski prometni policisti so med prvomajskimi prazniki poostreno nadzirali hitrost vožnje na avtocesti in vzporednih cestah. Ugotovili so 67 prekoraitev hitrosti. Najvišjo hitrost so izmerili pri vozniku,

ki je po avtocesti mimo Kranja vozil s hitrostjo 239 km/h. V tridesetih primerih so ugotovili tudi druge kršitve prometnih pravil. Štirim voznikom so vožnjo prepovedali zaradi višenosti in uživanja prepovedanih drog, še enemu pa so zasegli osebni avtomobil.

Štiri nesreče s poškodbami

SIMON ŠUBIC

Kranj – V podaljšanem prazničnem koncu tedna so gorenjski policisti obravnavali kar osemnajst prometnih nesreč, štiri so se končale s telesnimi poškodbami.

V nedeljo okoli 14. ure je v Podblici padel motorist s potnico, ki se je pri padcu huje poškodovala. Nesreča se je zgodila zaradi neprilagojene hitrosti vožnje. Slabo uro kasneje sta v Gozdu - Martuljku trčila voznika osebnih avtomobilov. Povzročitelj je med vožnjo zapeljal na nasprotno smerno vozišče in

trčil v avtomobil, ki je peljal nasproti. Oba voznika sta se v nesreči lažje poškodovala. Včeraj ponoči se je vinjen voznik (0,81 mg/l alkohola v izdihanem zraku) zaradi neprilagojene hitrosti v Rakovici z osebnim avtomobilom prevrnil na streho in se lažje poškodoval.

V petek opoldan pa se je v okolici Kranja poškodoval kolesar. S pedalom kolesa je zadel ob pločnik in padel po tleh. Bil je pod vplivom alkohola (0,81 mg/l alkohola v izdihanem zraku), pri padcu pa se je lažje poškodoval po glavi.

Pri kopanju naletel na neeksplozivno mino

Zgornji Tuhinj – V četrtek dopoldan je občan v Zgornjem Tuhinju pri izkopavanju zemlje ob objektu našel sumljiv predmet. Strokovnjaki Državne enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi so na kraju zavarovali minometno mino kalibra 81 milimetrov, ki je izvirala iz druge svetovne vojne, jo prenesli na bližnji travnik, kjer so jo varno uničili.

RAZPISAL TRIGLAV

GG

BLIZU SO JI JUTRA

Saša Zadnik je Ločanka, radijka, ki se je večina spominja še iz časov, ko je bila nepogrešljivi del ekipe takratnega Radia Belvi v Kranju, danes ji lahko prisluhnete na frekvencah jeseniškega Radia Triglav.

Alenka Brun

Saša pove, da že sedem let živi malce ven iz Škofje Loke, v hiški, kjer imata s partnerjem svoj mir, in poudari: »Vrt ter teraso.« Ta je zanjo sploh zelo pomembna, ker je rada v družbi ljudi, obožuje tudi piknike. »Tako da življenje v bloku ne pride več v poštev,« se nasmeje.

Njena radijska pot se je začela tako, kot pri večini: prijavila se je na avdicijo, ki jo je razpisala radijska mreža Infonet. Ni pričakovala, da jo bodo sprejeli, saj je bila brez izkušenj. »Ker sem Gorenjka, so mi potem ponudili delo na kranjskem Radiu Belvi.« Tu je ostala, dokler leta 2011 Radio Belvi ni prenehal oddajati. »Bili smo res dobra radijska ekipa,« pove. Potem je bila znotraj radijske mreže še nekajkrat premeščena na različna delovna mesta, sedaj pa ji lahko prisluhnemo na frekvencah Radia Triglav, ki ima sedež na Jesenicah.

Ravno v času, ko je Belvi prenehal delovati, je Saša postala tudi mama: na svet je prirojala Žana. Tako da se je od takrat do danes kar dobro naučila krmariti med vlogami mame in partnerke ter moderatorke oziroma voditeljice na različnih prireditvah. Razloži: »Glede na to, da sem vedno v jutranjem programu, mi res ni težko. Pravzaprav končam tako zgodaj, da sva z Žano ob dveh popoldne obe že doma: ona za zvezki, jaz pa med lonci. Večino prireditev, ki jih vodim, pa so prav tako zabavne ali športne narave in sta

moj partner in hči skoraj vedno lahko zraven.«

Se je pa seveda tudi Saši življenje spremenilo oziroma prilagodilo na situacijo, ki jo je povzročila epidemija covid-19.

»Na radiu sem po potrebi, doma pa počnemo iste stvari kot običajno. Kot družina smo bili vedno veliko skupaj, tudi že pred koronaobdobjem. Partner dela in nimam občutka, da bi se veliko spremenilo. Popoldne največkrat najdemo čas za kolo, navdušili smo se nad skupno telovadbo, imamo filmske večere, igramo družabne igre – tako kot večina pač,« pripoveduje in nas nasmeje, češ da dneve preživlja v trenirki in upa, da ji bodo kasneje, ko se bo življenje dokončno vrnilo v stare tirnice, kavbojke še prav.

Epidemija je odnesla vodenja prireditev

Zadnja leta smo jo lahko spremljali tudi v eni od voditeljskih vlog na Pokalu Vitranc. Tu gre za zgodbo, ki potrjuje znameniti rek, da kdor jezika špara, kruha strada, razloži. »V Ljubljani sem namreč povezovala športni dogodek, kjer je bil sovoditelj takrat že voditelj Pokala Vitranc, pa sem mu kar naravnost rekla, da verjetno sem sicer že trideseta v vrsti, a če bodo kdaj potrebovali voditeljico, naj se spomni name. In še istega leta so me poklicali. Letos bi bilo to že sedmič, a se je zgodilo, kot se je – korona nam je "odnesla" tudi ta veliki športni dogodek.«

Ker je Saša kot voditeljica pa tudi kot radijka velikokrat obdana z ljudmi, ji je najprej to, da je bilo treba ostati doma,

Saša Zadnik, sovoditelj Aljaž Červek in gostja Renata Mohorič / Foto: osebni arhiv

mogoče celo kakšen teden, dva ustrežalo, potem pa je začela pogrešati staro življenje. Druženja, piknike, dnevni stik s poslušalci. Hkrati pa se je ujela, da je začela veliko razmišljati o ljudeh, ki jim je trenutna situacija obrnila morada že tako skromno življenje popolnoma na glavo – to jo še posebno žalosti.

Ostali so v stikih

Gorenjci smo si Sašo Zadnik zagotovo najbolj zapomnili po njenem tandemskem delu z Gregorjem Murnom na Radiu Belvi. Pa smo spet pri pikniku: vsako leto se namreč nekdanji Belvijci ravno pri njej zberejo na pikniku. »Ostali smo v stikih in mislim, da se je med nami stkala res posebna vez. To so bili časi, ko si bil kar slabe volje, če kakšen dan na urniku za delo nisi našel napisanega svojega imena. Imeli smo nore Belvijske večere, Murn pa je seveda "kriv", da sem

ostala v teh vodah, saj me je vedno znal motivirati in spodbujati in predvsem je verjel vame ter v meni videl potencial – bil je moj urednik in obenem prijatelj.«

Sašo delo na radiu resnično veseli. To je tisto, kar rada počne. »Zelo zanimivo je, da ko se mi ponudi priložnost, grem in poskusim – tako je v tem biznisu. Kar se tega tiče, sem res kar drzna – in za zdaj mi še ni bilo žal.«

Zbujanje s Sašo in Aljažem

Kot smo omenili, Saši sedaj lahko prisluhnete na Radiu Triglav.

Njena so jutra. »Jutranji človek sem in zelo sem vesela, da že toliko let vodim jutranje programe na radiu. Sicer so jutra zame res nekaj posebnega. Od nas je lahko odvisno, bo imel nekdo slab ali dober dan. Novice so še sveže in skupaj s poslušalci začneš dan še v pižami. Pa saj to je noro, a

ni?« se namuzne. Nadaljuje: »Radio je živ medij, dan ni enak dnevu. Za to poskrbimo tudi, ko iščemo zanimive teme, o katerih potem razpravljamo s poslušalci ali pa z gosti in tudi na ta način lepšamo jutra poslušalcem. Vedno jih rada povabim, oni pa radi pridejo. Sedaj imam tudi sovoditelja Aljaža Červeka. To je bil zame poseben izziv, saj sem vedno delala v paru z Gregorjem Murnom ali sama, sedaj pa sem dobila na sovoditeljski stolček mladega Cerkničana ... In moram reči, da super shajava.« Saša upa, da z Aljažem

delita mnenje o njenem skupnem vodenju.

Kaj bi počela, če ne bi bila radijka?

Mogoče bi bila igralka, to si je vedno želela, razmišlja. Zato tudi igra v amaterskem gledališču, doda. »Ja, mogoče res igralka. Pa tudi delo v kakšnem kriznem centru me je vedno zanimalo – kjer se pomaga otrokom ali odvisnikom, na primer. Ampak pred tem pa se mi zdi, da bi poskusila še marsikaj. Saj ne veš, kakšna je potica, če je ne pokusiš, mar ne?« zaključuje v humornem stilu.

GASILKE NA PLANET TV

Alenka Brun

Na Planet TV smo lahko spremljali pilotno oddajo Gasilci, kjer so se v velikem gasilskem izzivu z izjemno zahtevnim poligonom spopadla dekleta oziroma gasilke iz Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Predoslje: Anica Vodnik, Maja Marčun, Manca Šavs, Petra Törnar, Špela Skubin in Tamara Pogačar.

Članice PGD Predoslje so sicer zelo aktivne. Anica Vodnik pove, da se pravzaprav nobena ni resno poigravala z mislijo, da bi lahko nastopila v kakšnem tovrstnem gasilskem izzivu, dokler se ni pojavila možnost in so začele razmišljati, da bi vseeno poskusile, pa čeprav gre predvsem za naloge, ki so večinoma rezervirane za moški del populacije. In so sprejele izziv. Ko so videle poligon, so spoznale, da gre zares. Anica nadaljuje, da je bilo v danem

trenutku prisotno ogromno adrenalina, prepletel pa se je še s pričakovanji in navdušenostjo. Predvsem ker je bilo to nekaj, kar je bilo, kot smo že omenili, rezervirano zlasti za moške.

Nov faktor je za dekleta predstavljal ogenj, ki je bil tokrat sestavni del večine nalog. »V goreči stavbi mi je srce razbijalo tako močno, da bi zagotovo preglasililo zbijanje betonske plošče,« pravi Anica, ki meni, da jim je izkušnja dala nov zagon. Poligon je namreč oblikovan tako domiselno, da nekdo, ki preživi več časa v fitnesu kot pa na svežem zraku, ne bo mogel hitro opraviti vseh nalog, razlaga dalje, saj je poudarek na strategiji, iznajdljivosti, telesni vzdržljivosti in mentalni moči. Dekleta so ugotovila nekaj, kar pravzaprav vedo že od prvega dne, kar so si nadela gasilsko uniformo: da veliko vlogo pri vsem igra pogum. In če so se na začetku spraševala, ali je bilo sodelovanje v Gasilcih prava odločitev, sedaj vedo, da je bila.

Dekletom ni žal, da so sprejela izziv. / Foto: osebni arhiv

PESMI MLADIH

Pravi prijatelj

Pravi prijatelj
nikoli ne vpraša, zakaj.
Ne obtožuje,
ne sprašuje,
nikoli ne reče ne.

Pravi prijatelj
ponudi ti svojo roko,
briše solze,
pomaga z besedo,
ne izpusti te iz objema.

Pravi prijatelj
vedno najde čas,
nikoli ne ignorira.
Kadar zmočiš svoja krila,
ti s svojimi pomaga leteti.

Pravi prijatelj
nikoli ne postavi omejitve,
ne dvomi,
ne išče opravičila.
Ker je prijatelj.

Janez

V tem času, ko smo izolirani od prijateljev, smo med drugimi spoznali pravo vrednost prijateljstva. In ne pozabimo: svet je okrogel zato, da ga obkroža prijateljstvo. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov:
pesmi.mladih@gmail.com ali na naslov:
Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

TUDI SAMA SEM KIT, KI IŠČE POT

Devetošolka Minca Vodopivec iz Osnovne šole Stražišče je takole naslovlila svoj domišljjski spis, v katerega je prelila svoja razmišljanja v času karantene.

Danes je dan, ko Zemlja praznuje rojstni dan, vesela je, da ponekod lahko spet vidi modro nebo čez zakajena kitajska industrialna polja, vesela je, da brazilski deževni gozd počiva pred bagerji ... A nekaj na Zemlji ni prav, nekaj, nekaj, nekaj ji ne ustreza! Zato se ne počuti kriva sama, počuti se krivo, da spušča nas v svoj vrt. In tudi jaz živim na tem vrtu, in čeprav se danes počutim kot osamljena roža sredi polja, iščem svojo pot v svoje sanje. Tako kot vsi na tem vrtu! Čeprav vemo, da je to težka naloga, verjamem v ljudi, ki trdno delajo in si predstavljajo mogočne sanje. No, in spet ste ujeti v moj filozofski krog!

Nika je ambiciozna punca, ki velikokrat pozabi, kaj jo ob vseh interesih staršev res zanima. A je vztrajna, čeprav v sebi prenaša skrivnosti. In danes je to neki običaj vseh prebivalcev na tem vrtu. Karantena mi je dala čas za razmišljanja – poleg poldnevnega razmišljanja o šolskih predmetih in konferencah na Zoomu. Ljudje so ambiciozni, a do vseh so skrivnostni, v sebi nosijo nekaj, kar je samo njihovo, nekateri tudi skrivne načrte, ki lahko vplivajo na življenja veliko ljudi. In mislim, da se to dogaja ravno zdaj. Zemljinega vrta nikoli ne bomo pretentali. V tej zgodbi se počutim, kot da imam vlogo, saj naš vrt oblikujemo mi sami. A najprej si moram poiskati svojo pot v tej zgodbi, za katero

upam, da ne bo povsem nadzorovana. Pot, na kateri bom trdo delala za svoje cilje, in pot, na kateri bom lahko delala to, kar me resnično veseli, ter spoznavala veliko ljudi. Ker je sedaj moja hiša stalno prebivališče, sem ugotovila, da ne pogrešam samo prijateljev, temveč pogrešam življenje. Življenje na svobodi, a vem, da moram potrpeti za tiste, ki bi to lahko kmalu izgubili. Ker živimo v 21. stoletju, sem presenečena nad zgodbami, ki jih vsak dan berem na spletu. O tem, da ljudje še kar nimajo pravic, da bi se izražali, o tem, da živijo živijo v najhujših razmerah do sedaj zaradi kapitalizma, da ljudje ne morejo zaupati svojim vladam, pravi borci (zdravniki, medicinske sestre ...) pa so podcenjeni ...

In tako vidim, da moji zapiski na spletni učilnici niso največja težava (brez skrbi, tudi to sem sedaj uredila). Vsak človek ima svojo zgodbo te svobode in prav v tej svobodi iščemo tisto, kar nas privablja. A najprej bomo v tem času morali razmisliti, kaj delamo na Zemljinem vrtu in v kaj nas vzbujajo različne organizacije ter predvsem, kaj je za vsem za tem. Potem sledijo sanje o bogastvu in lepoti.

A upam, da bom to leto lahko zaplavala v poletne počitnice nekje ob obali s svojimi prijatelji, ker bi me to trenutno najbolj osrečilo in obogatilo vse moje zamišljene trenutke v aprilu. Ker živimo na istem vrtu, vem, da ima veliko ljudi enako željo kot jaz, zato jo lahko uresničimo.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

Z ANSAMBLŌM SAŠA AVSENIKA IN FOLKLORNIM DRUŠTVOM BLED OD SAVONE DO LIZBONE (3)

LADIJSKA VESELICA

Alenka Brun

z Marseilla so pot nadaljevali po morju do Malage v Španiji. Tja so prišli po celodnevni plovbi. Tako so četrty dan v jutranjih urah prispeli v Malago, kjer si je, kdor je želel, spet lahko ogledal mesto.

Malaga ima zavirljiv ugled in sončno podnebje. V mestu lahko začutite preteklost mavrske arhitekture, hkrati pa je tudi rojstno mesto znanega umetnika Picassa.

Ker pa so tretji dan preživeli na križarki, je bila to prva priložnost, ko so bili potniki priča nastopu Ansambla Saša Avsenika.

»Ansambel Saša Avsenika je imel dva uradna nastopa,« razloži Franci Pogačnik. »Prvi je bil v veliki dvorani, kjer je ansambel igral kar dve uri. Nastopili so v narodnih nošah, mi pa smo plesali pod odrom, med gledalci in ansambлом.« Poslušalci in gledalci v dvorani, ki sprejme več kot tisoč gledalcev, so najbolj pozdravili znani pesmi Na Golici in Na avtocesti.

»Vzdušje je bilo enkratno,« se spominja Franci. Nastopila je tudi zmagovalna družina iz oddaje Slovenski pozdrav. Franci je vse skupaj pridno zabeležil in posnetke si lahko ogledate na njegovem profilu na Facebooku.

Večer so zaključili ob gala večerji.

Drugi nastop so imeli tri dni kasneje na poti med Cádizom in Barcelono.

»Ansambel je tokrat igral v manjši dvorani, druženje pa je bilo organizirano kot neke vrste veselica. Tu se je članom ansambla pridružila še

pevka ansambla Veseli svatje, ki je bila s člani družine ravno tako na križarjenju. Mi smo zaplesali dva folklorna spleta gorenjskih plesov, vendar na posneto glasbo, ker žal nismo imeli s seboj harmonikarja.« Jim je pa Ansambel Saša Avsenika zaigral v živo Avsenikovo melodijo iz leta 1957 Pozno v noč, kar je sicer tudi himna članov Folklornega društva Bled. Ko so zaključili, so na plesni podij povabili občinstvo, ki se je z veseljem odzvalo. Med potniki so bili še člani Fan kluba Ansambla Saša Avsenika, na oder pa

Ljubitelji kolesarjenja so izkoristili plovbo za trening, ob pristankih pa so si ogledali prestolnice s kolesarskega sedeža. / Foto: osebni arhiv

so stopili člani ansambla iz Avstrije. »Igrali so do 23. ure, potem pa se je morala veselica končati, ker mora biti po tej uri na ladji mir,« nadaljuje Franci in smeje pripomni: »Tudi nas so prišli mirit, ko smo ob zvokih melodij iz

našega džuboksa še vedno plesali v dvorani.«

Franciju so se s te plovbe posebej vtisnili v spomin kolesarji. »Bilo jih je več kot sto, ki so izpust na kopno izkoristili za turo po okolici,« razloži. (Se nadaljuje)

Sašo Avsenik in Francka ter Franci Pogačnik / Foto: osebni arhiv

Skupinska: člani Ansambla Saša Avsenika in FD Bled

FD Bled v družbi Milice in Jožeta Napotnika

PRAZNOVANJA

TRIGLAVSKE ROŽ'CE IN DESETI ROJSTNI DAN

Triglavske rož'ce delujejo pod okriljem Kulturnega društva (KD) Bohinj že deset let, čeprav njihovi začetki segajo v leto 2009. Pobudnica za ustanovitev zbora je bila Urša Rožič, slavje za deseti rojstni dan pa načrtujejo letos novembra.

Alenka Brun

Pogovarjali smo se z Barbaro Sušel, podpredsednico KD Bohinj in predsednico sekcije Triglavske rož'ce. Razložila nam je, da so dekleta pri izbiri imena za svojo pevsko zasedbo razmišljale v smeri, da bi to zvenelo »pristno bohinjsko«. Tako so na koncu nihale med Bohinjskimi ciklami in Triglavskimi rož'cami in se odločile za slednje.

Do lanske pomladi je zbor vodila Urška Odar, ki je s svojimi prvimi zborovskimi »zamahi« začela že kot srednješolka. Lani pa se je potem preselila v Želimlje in njeno mesto je prevzela pevka Rož'c Mateja Urh. Sušlova poudari, da je vodjenje s svojim glasbenim in instrumentalnim znanjem prevzela suvereno, sama pa izkoristi priložnost še za čestitke, saj je nedavno rodila fantka Jakoba.

»Urška pa se kot pevka zelo rada vrača v naš zbor in

se nam pridruži na nastopih in gostovanjih, če ji čas le dopušča,« še pove Barbara Sušel.

Triglavske rož'ce trenutno štejejo 17 pevk. Smeje Sušlova pripomni, da je starostna razlika med njimi polnih trideset let, česar pa jim nihče ne verjame. Nadaljuje: »Prepevanje v takem zboru je res nekaj lepega. Sama velikokrat rečem: Tako smo si različne, toliko raznih obveznosti imamo, majhnih in velikih otrok, ene plešejo še pri folklori, igrajo v godbi, aktivne smo v drugih društvih – a vedno najdemo čas in prilitimo na vaje.«

Dobivajo se enkrat tedensko, vse leto. Ko se približuje kakšen festival ali nastop, tudi dvakrat. Pojejo tuje in domače popevke, znane napeve iz muzikalov, hrvaške pesmi. Rade imajo slovensko ljudsko pesem, lani so prvič zapele partizanske pesmi.

Nastopajo doma in v tujini. Tri leta zapored so se udeležile festivala Music & Friends v Bologni, Pragi in Budimpešti. Letos bodo

Rož'ce s ponosom festival gostile v Bohinju, ki bo oktobra; še prej pa septembra načrtujejo večer z eno znanih dalmatinskih klap; s katero, pa naj ostane za zdaj še skrivnost.

»V skupni pesmi zapojemo tudi z bohinjskima pevskima zboroma ŽPZ Bohinjska Bistrica, ki letos ravno tako praznuje desetletnico delovanja, in z MPZ Franc Urbanc,« pripoveduje Sušlova. »Prav s slednjimi bi se junija odpravili na gostovanje v Anglijo, kamor nas je povabil pevski zbor Lakeland Voices. Za to gostovanje bi se združili v mešani pevski zbor, ki bi ga vodila zborovodkinja MPZ Franc Urbanc Franka Pavić Sodja. Na žalost smo morali zaradi pandemije gostovanje odpovedati in nadejamo se, da nam uspe drugo leto.«

Tam, kjer sem doma

Dekleta na kitari velikokrat spremlja Nejc Pirc, ki ga vidimo tudi v videospotu Triglavskih rož'c, ki je nastal ravno v času epidemije covid-19. Idejo so Rož'ce

dobile, ko jim je JSKD v začetku koronastanja poslal povabilo k t. i. balkonskemu petju. Izbrale so pesem, ki je že sama po sebi kar vabila, da jo kdo ponovno predstavi: izbrale so Fliserjevo Tam, kjer sem doma s Slovenske popevke 1968.

Niso dolgo razmišljale, poiskale so pomoč prijatelja Ivana Rozmana, ki si je vedno želel ustvarjati v svetu gibljivih slik, ni pa si morda predstavljal, da bo sodeloval pri krajšem glasbenem filmu, smeje razlaga Barbara, saj je videospot dolg debelih sedem minut, ima uvod in tudi zaključek. Vmes dekleta odpojejo izbrano pesem. Čudovite slike, ki videospotu dajo še poseben čar, je prispevala Mojca Odar (Moma Production); Ivanu pa so pevke tako zaupale režisersko palico.

Od ideje do končne izdelka je minil dober mesec.

»Najprej smo poskusile s petjem na balkonu. Vsaka eno vrstico in bomo povezali, smo razmišljale, pa potem ni izpadlo dobro. In

Triglavske rož'ce / Foto: osebni arhiv

smo se nato odločile, da vsaka zapoje celo pesem. Sledile so ure in ure vaj, snemanja vsake posebej v kuhinjah, dnevnih sobah – s telefoni... Pa še Nejc smo povabile zraven. Mateja nam je posnela pesem po glasovih, nam zraven dirigirala in pela. Da smo ujele ritem, ni bilo ravno lahko. In potem še preostalo: slušalka v uho, prava svetloba in to in ono ... – ampak vztrajnost se je obrestovala.« Ob nastajanju videa so se veliko naučile,

razlaga Sušlova, na svojsven način pa so z videospotom izkazale tudi čast kraju, od koder prihajajo.

Glasbeni izdelek je ugle dal luč sveta 27. aprila na družbenih omrežjih, kjer si ga sedaj lahko ogledate in mu prisluhnete tudi sami.

Barbara Sušel zaključuje: »Pot zbora je res lepa in raznolika. Ker nam petje in druženje izjemno veliko pomenita, si bomo prizadevale, da tako ostane tudi v prihodnje.«

Poroke, rojstva, obletnice

Res je, da je zaradi prisotnosti novega koronavirusa življenje za trenutek obstalo, vendar ljudje svoje osebne praznike še vedno praznujejo. Sicer drugače, bolj v intimnem okolju domače hiše, z najbližjimi, brez glasnih zabav, ogromnega števila povablencev in podobnega. Tudi praznovanja so se do neke mere preselila na splet. Vseeno pa še vedno lahko delite osebno srečo ali obisk abrahama, občutja ob praznovanju srebrne ali zlate, morda celo železne poroke z bralci našega časopisa in tako presenetite, razveselite. Z objavo v Gorenjskem glasu tako na unikatni način morda tudi obdarujete slavljence ali slavljenco, ustvarite zanimiv spomin. Svoje predloge in vprašanja še vedno lahko sporočite na elektronska naslova alenka.brun@g-glas.si ali info@g-glas.si ali pokličete na telefonsko številko 041 699 005.

Novorojenčki

V zadnjem tednu se je v kranjski porodnišnici rodilo 13 dečkov in 12 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4110 gramov, najlažji pa prav tako deček – tehtal je 2825 gramov. Za jeseniško porodnišnico dolgujemo število rojstev za dva tedna. Rodilo se je 16 deklic in 17 dečkov. Najtežji in najlažji sta bila dečka – prvemu je tehtnica pokazala 4880, drugemu pa 2670 gramov.

www.gorenjskiglas.si

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Solidarnost«

Pozdravljeni, draga Tanja, že velikokrat sem se obrnila na vas. Vedno so bili vaši odgovori pravilni. Zahvaljujem se vam za pretekle odgovore in vas najlepše prosim, če mi odgovorite na moja naslednja vprašanja. Kako in ali sploh se bodo reševale zadeve na sodišču? Sem pa poleg tega psihično na tleh še zaradi mame, ki ni dobrega zdravja, od mene pa zahteva vse mogoče, kot da sem železna. Mislim, da je moje zdravje že resno načeto. Želim vam vse dobro in da bi nas še dolgo razveseljevali z odgovori.

Moj nasvet in odgovor glede na pogled v karte je, da se v kompletno zadevo, ki bo seveda še potekala na sodišču, ne vmešavate več, kot bi bilo morda nujno potrebno,

kar pa ne verjamem, da bo. Vaša odločitev, da niste pristali na sodelovanje, je bila zelo pametna. Ne pozabite, da tudi vam ni nihče pomagal, ampak so vam obrnili hrbet, pa čeprav niste bili čisto nič krivi. Ko se bodo ponovno obrnili na vas (mislim te, ki ste jih našli v pismu) enostavno odgovorite, da je za vas zadeva zaključena in vas ne zanima. Seveda je sedaj zaradi stanja, ki ga imamo, vse skupaj za nekaj časa obmirovalo, ampak vsekakor se bo nadaljevalo, saj nekdo bo moral sprejeti odgovornost za stvari, ki so se dogajale v vaši firmi. Ampak to niste vi. Glede vse te situacije ste lahko mirni, in kot sem že rekla, pustite vse skupaj pri miru, kar je najbolje za vas. V vezi z vašo mame je tako, da ste jo navadili na

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

to, da ste ji vedno na voljo, ne glede na vse. Dokler bo, bo od vas pričakovala čisto vse, in tukaj ne morete čisto nič spremeniti. Le to, da se zaradi nje ne obremenjujete in sprejmete vse skupaj tako, kot je. Zdravstveno seveda ni v redu, vi pa morate kdaj tudi poskrbeti zase, saj dobro veste, kaj vse prinaša stres. Hvala vam za lepe besede, tudi jaz vam želim vse dobro.

»Zmaj 15«

V preteklosti ste mi že večkrat pomagali z odgovori. Že nekaj časa sem samska, saj sem potrebovala kar nekaj časa, da sem prebolela prejšnjega partnerja, za katerega sem bila prepričana, da je tisti pravi. Trenutno pa se mi zdi, da počasi izgubljam upanje, da bi še kdaj koga spoznala. Si bom

sploh kdaj ustvarila družino in imela otroke?

Zmajčki imate posebno energijo. Vse imate dobro premišljeno in vedno veste, do kod segajo vaši cilji, ste pa preveč kritični do sebe. Ne smete vedno iskati napake pri sebi, kajti naredite tako, kot ste prepričani, da je najbolj prav. Kot vidim, je prav, da se prejšnja zveza ni obdržala, saj na dolgi rok ne bi bili srečni in bi slej ko prej zvezo zaključili. Zato je bolje kak dan prej kot pa prepozno. Ljubezen vam pride na pot ob koncu tega leta. Kmalu zatem se obetajo otroci, vidim dva sončka. Tako da boste imeli vse, družino, dom in ljubezen. Saj veste, vsaka stvar v življenju se zgodi ob pravem času – in nič prej. Upanje pa vedno moramo imeti, kajti brez upanja ni nič. Srečno.

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: F. KALAN	TIROLSKI NARODNI PLES	GRŠKA ČRKA	NARAVNA TEKOCINA NA ZEMLJI	MADŽARSKI PESNIK (JANOS)	RENATA TEBALDI	KOVICA	STAR GERMAN, TUDI ALAMAN	STIK ROKE S TRUPOM	GORENJSKI GLAS	IGRALEC	PRIMORSKO PECIVO	HERCEGOVEC	IGRALEC BIZOVIČAR TISKARSKO SITO	JADRANSKI OTOK	28	RECITACIJA	NACRTOVALEC TRASE		
LASTNIK TOVARNE							25		NAPITEK PRED JEDJO		1								
SUHA ROŽA		9							OKLEPNIK S KIRASOM ? IN EVRIDIKA					17			4		
CESTNA VJUGA					TEMAČNOST, TEMOTA														
OSEBA Z VELJIKIMI OČMI, OKAC					PREVRAT	MESEC V LETU KRINKA, LARFA			14			IGRALKA AVGUSTIN AM. GLASB. SKUPINA							
LUCA RANIERI			MESTO V ARIZONI					SATIRIK MILČINSKI ENA OD ELEKTROD				27	PARNI ORGAN VIDA MESTO V BOSNI			MESTO V RUSIJI	SEKALNA PRIPRAVA PASJA KOČA INDJANSKA TROFEJA		
DEL CELOTE	23			SOSEDE FINK VRH PRI VIPAVI						VYRANJI SAMEC	SL. POS-LANKA (EVA) GR. POTU-JOČI PEVEC			IT. IGRALEC (VITTORIO) PESNIŠKI STIK			18		
SLADKO TROPSKO SADJE						20	SOLATNA PRILOGA OSNOVNI EL. DELEC						DEKOR, OKRAS LIK IZ ENEIDE	31			LOVRO TOMAN		
ALAJBEG ARANY GASSMAN GORAZDE PINCA	SMERNI KAZALEC	TRGOVINA S HRANO TALNA VODA						ZAVIH NA ROKAVU						12			MESTO V ROMUNJI DVOMLJIVEC MESTO NA JAPONSKEM		
KRAJ NA PELJESCU			32		VZDEVEK ALEŠA KERSNIKA			MESTO V TURČIJI ČASOVNO OBDOBJE	29								26		
PISATELJ LOVRAK					PLANINSKA STAJA ZA ŽIVINO	RAJ, PARADIŽ KRAJ PRI OPATJI			16		NEŽICA KITAJSKI VODITELJ			34					
ELASTIK		3						PEVKA SEPE GRČAST DEL V VEJI								ORGAN ZA SLUH IGRALEC SAMOBOR		ELEMENT SEKANJA KRAMA, NAVLAKA	
RAFAEL NADAL			STENA	PODOBA GOLEGA TELESA			TURŠKI VELIKAS SL. PESNICA (MAJDA)					RDEČA POLJSKA CVETLICA	PESNIČA VOUK				OKENSKO STEKLO TONŠKI NAČIN	6	
DEL TENIŠKE IGRE				PISATELJ TWAIN KATJA EMAN				PRIPADNIK ROMOV IVO DANEU	19			DRŽAVA V AFRIKI PRISELJEVANJE						TANJA ODER NEJČ SLAPAR	22
TELIČKA	21					SL. PESNIK (FRANCE)				PEVKA MOYET				10		ŠOLSKE RAZPORED PREDMETOV			
PERSONAL						PEVKA UKRADEN	33				APARAT ZA SNEMANJE FILMOV					PRASKA			

ŽITNO STEBLO, BILKA		30
IGO GRUDEN		KENGURU (ZOOL.)
RIMSKI BOG SMRTI	2	
POJAV NA VODI		
IT. PISEC (UMBERTO)		
FIGURA		
KIRKINA DOMOVINA	8	
ZGODEN		

Nagrade: 1. nagrada: darilna kartica želja v vrednosti 15 evrov, 2. in 3. nagrada: knjiga

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 20. maja 2020, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34						

N JAZ, MIDVA IN MI

Pleskanje

MOJCA LOGAR

V času krize in karantene mnogo gospodarskih dejavnosti beleži upad svojih storitev. So pa zagotovo tudi področja, ki beležijo porast svojih dejavnosti, proizvodnje ali storitev. Trgovci z barvami so med tistimi, ki so prodali vse in še več, kar so nudili svojim strankam.

Tako sem težko čakala prvomajskih počitnic, da se bomo lahko tudi pri nas lotili kakšnega konkretnega dela. Poučevanje od doma zahteva več časa in pozornosti kot na običajen način. Tako sem komaj čakala, da nastopijo počitnice, ko računalnika ne bom niti pogledala in se bomo lotili česa bolj praktičnega. Prepleskali smo okna. Les je lep, zahteva pa veliko nege. V hiši smo 18 let in to je bilo naše drugo pleskanje oken. Enkrat vmes med delom me Eva vpraša, zakaj nimamo plastičnih oken. Takrat smo se odločili za lesena. Verjetno bi jih imela tudi danes. Tedaj sva se zanimala tudi za leseno hišo, pa je bil izračun višji od zidane. Tako smo pristali pri zidani hiši. V trgovini z barvami prodajalec pravi, da so v času karantene prodali več barve kot v celem letu. Sedaj vsi pleskajo, zidove, lesene površine, fasade, ograje, vse, kar je mogoče. Navajena sem pleskanja in tako sem že kmalu sprejela pravilo, če površine dobro zaščitiš, je polovica dela že opravljenega. Nisem pomislila, da se bo lepilni trak na stekla prijel tako močno, da ga bo treba odstranjovati z alkoholno raztopino. No, pa smo imeli še dodatno delo, odstranjevanje lepilnega

traku. Pleskanje ni težko niti naporno delo, če delaš na tleh. Kadar nastopi višina, je pa to zelo zahtevno in lahko tudi nevarno delo. Okna sem začela pleskati sama, potem pa so se le pridružili vsi člani. In ko vsak prepleska okno v svoji sobi, je stvar hitro opravljena. Spoznala sem, kaj pomeni temeljni premaz proti škodljivcem, tankoslojni, debeloslojni premaz, koruzno rumena barva številka 94 je pri različnih proizvajalcih enaka. Vse to smo nanесли na okna in sedaj upam, da zdržijo naslednjih deset, morda celo nekaj več let. Med pleskanjem sem se spomnila reklame iz svojega otroštva. Dva moška pleskajo in se pogovarjata: 'Ti a tebe kaj po čopiču teče?' 'Meni nikoli.' 'A kaj umažeš zid?' 'Jaz nikoli.' 'Pa kaj ti maš za eno zadevo?' In potem izda skrivnostno formulo novega premaza za lak lazure. Še danes je ta reklama na spletu in prav nasmejala sem se. Pri neki drugi reklamni igralci na koncu rekel: 'Tako, pobarvali smo vse.'

Takšne so bile počitnice moje mladosti. Vedno smo nekaj delali pri hiši. Potem smo šli na Sv. Jošt ali na kakšen drug hrib, se malo peljali s kolesom. Do sedaj je bila norma počitnic in dopusta potovanje, če se le da, v tujino. Dlje kot si se odpeljal, več si bil vreden. V očeh koga? Nam je bilo preveč lepo? Smo živeli preko svojih potreb? Kako naj človek, ki ves čas živi v izobilju, ve, kaj je nujna potreba? Kdo nam potrebe ustvarja, vsiljuje? Bo sedaj kaj drugače?

Mojca Logar je profesorica geografije in zgodovine.

Dragi ubogi človeček

JANEZ LOGAR

Tu sem. Tvoj stvar v tvojem telesu. Imenoval si me prekleta kepa. Vseeno mi je, kako me imenuješ. Nisem občutljiva na tvoje besede in na tvoje razumevanje mene. Nič mi ni mar za tvoj razum. Sem popolnoma neobčutljiva za tvoje razumevanje. Smejim se tvojemu razumu. Nihče te ni učil, da obstajam, kajne. Nihče ti ni povedal, da te bom prej ko slej obiskala. Niso te učili o meni v šoli, niti pri verouku, niti starša ti nista razlagala o mojem obstoju. V učenih knjigah le redko obstajam, na televiziji me ne znajo prikazati. Vsakega obiščem, ko pride pravi čas. Ta čas določam jaz. Vsakega obiščem na svoj način. Ne bom te pustila pri miru, dokler me ne spoznaš. Če me ne boš prepoznal in se z menoj ukvarjal, te bom zmlela. Najprej te bom osamila, nato te bom zmlela in uničila. To je tvoje trpljenje – dokler me ne spoznaš, sprejmeš in dokler mi ne daš svoje pozornosti, prisotnosti, sočutja in ljubezni. Samo to hočem. Samo to zahtevam.

Vem, da ti povzročam bolečino. Končno, človeček nebolj, si ugotovil, da obstajam in da menjam pojavnost obliko v tebi – enkrat sem pekoča bolečina v pljučih, drugič kepa, pretkano se prelevim v glavobol, stisnem te v grlu, pošljem mravljinca ali težo v tvoje roke in noge, otežujem ti dihanje, pretirano pospešujem bitje srca, ti tresem posamezne mišice, zvijam želodec. Dobro veš, da sem pri tebi. Ti pa me ignoriraš. To me razburi.

Izvoli nekaj za tvojo pomoč – sodelujem s tvojimi čustvi.

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Beluši – zeleni (z več minerali, vitamini in okusa) ali beli – so odlična zelenjava, izredni čistilci organizma, koristni za srce, ožilje in imunski sistem, jedem pa dajo poseben okus. Že nekaj stebel spremeni zelenjavno juho, rižoto, testenine ali pico v odlično jed izvirnega okusa, zares kraljevske so pa tiste jedi, kjer imajo gojeni beluši ali njihovi divji bratanci glavno besedo.

Juha in solata iz belušev

Potrebujemo 1 kg belušev, pol lončka sladke smetane, 2 trdo kuhani jajci, žlica sesekljane peteršilja, olivno olje, pol limone, sol, poper in sladkor.

Beluše na koncu odlomimo, olupimo, zrežemo na 3 cm dolge koščke in stresemo v dober liter vode, ki jo solimo in malo sladkamo. Kuhamo približno 15 minut, če niso zelo sveži, tudi dlje. Iz vode vzamemo približno tri petine belušev. Ohladimo jih, potresemo z narezanimi jajci in peteršiljem, prelijemo z oljem in okisamo z nekaj kapljicami limone. Pustimo stati vsaj 2 uri.

Preostale beluše sesekljamo s paličnim mešalnikom in tekočino precedimo, saj so drobni laski z belušev lahko zelo neprijetni. Zavremo, dosolimo, po potrebi popramo in prelijemo s smetano. Če želimo, lahko juho zgostimo z malo moke, razžvrkljane z vodo.

Beluši s šunko in jajcem

Potrebujemo 60 dag belušev, 20 dag nemastne šunke, 8 jajc, olivno olje in začimbe.

Belušem odstranimo trdi del, jih olupimo, povežemo v šopek, približno 20 minut kuhamo v slani vodi ter nato odcedimo. Šunko narežemo na debelejšje rezance, jih na malo olja zlato rjavo zapečemo in stresemo na krožnik. V ponev damo zopet malo olja, vanjo zložimo četrtno belušev, potresemo s četrtno šunke in prelijemo s četrtno stopenih in soljenih jajc. Pokrijemo in na majhnem ognju pečemo tako dolgo, da zakrknje. Spečemo še preostale beluše s šunko in jajcem. Ponudimo jih s kruhom in paradižnikovo solato.

Beluši z avokadom

Potrebujemo pol kilograma belušev, avokado, pol pomaranče in sol.

Beluše očistimo in skuhamo v osoljeni vodi. Avokado olupimo in izluščimo koščico, malo posolimo in dodamo sok pomaranče. S paličnim mešalnikom zdrobimo v gladko zmes, ki jo nato polijemo po vročih ali hladnih beluših.

Beluši na vašem vrtu

Potrebujete košček zemlje s sončno lego, zaščiten pred vetrom in z lahko, odcedno in dobro prerahljano prstjo. Važno je, da prej na njem niso rastle korenovke ali gomoljnice, dobri sosedi pa so krompir, solata, motovilec, špinača in paradižnik, ki odganja belušovo muho. Pomembno je redno odstranjevanje plevela in da jih junija dobro pognojite, da bodo naslednjo pomlad zrasli v okusne in debele plodove, ki bodo polni hranil.

Hitro, a okusno

ERIKA JESENKO

Priprava sladice je včasih lahko zelo dolgotrajna in zapletena, kar pa ne velja za limonin in jagodni kolač. Nekaj osnovnih sestavin in nekaj zamahov s kuhinjskim mešalnikom, pa je kolač skoraj pripravljen.

Za pripravo limoninega kolača potrebujemo: 150 g moke, 50 g mletih mandljev, 2 jajci, 110 g masla, 130 g sladkorja, 2 vaniljeva sladkorja, polovico pecilnega praška, 1 limono (sok in lupinico), 0,5 dl tekočega jogurta, ščepec soli; za preliv: 150 g mletega sladkorja, 3 žlice limoninega soka, limonina lupinica.

V skodelici skupaj zmešamo moko, pecilni prašek, mlete mandlje, ščepec soli

in naribano limonino lupinico. Maslo narežemo na kocke ter ga skupaj s sladkorjem stepemo v gladko zmes. Med mešanjem dodamo jajci, limonin sok, vanilin sladkor in jogurt. Nazadnje postopoma vmešamo še mešanico moke. Mešamo počasi, z lopatico oz. spatulo, le toliko, da se sestavine dobro pomešajo. Pripravljeno maso vlijemo v namaščen pekač. Pečemo v pečici, segreti na 180 °C, od 30 do 40 minut. Za preliv skupaj zmešamo sladkor in limonin sok. Ohlajen kolač prelijemo z limoninim prelivom ter potresemo z limonino lupinico.

Za pripravo jagodnega kolača potrebujemo: 3 jajca,

200 g grškega jogurta, 280 g moke, 100 g sladkorja, 1 vaniljev sladkor, 1 pecilni prašek, 6 žlic olivnega olja, 0,5 kg svežih jagod.

Jagode očistimo ter jih narežemo na manjše kockice. Moko zmešamo s pecilnim praškom. Jajca penasto umešamo s sladkorjem. Stepamo toliko časa,

LAHKE JEDI

da masa naraste na dvojno količino. Dodamo grški jogurt, vaniljev sladkor in olje. Nato postopoma dodajamo še mešanico moke in pecilnega praška. V pripravljeno zmes vmešamo polovico jagod ter vlijemo v namaščen pekač (ali ga pokrijemo s peki papirjem). Po vrhu razporedimo še

preostale jagode in nekoliko potlačimo v maso. Pečemo v pečici, segreti na 180 °C, 40 minut. Da se nam kolač po vrhu ne bi preveč zapekel, ga med peko po potrebi pokrijemo z aluminijasto folijo.

Nasvet: Uporabimo lahko tudi drugo sveže sadje ali sadje iz kompota.

Kuhajo za kamniške učence

Kamniški gostinec Primož Repnik brezplačno pripravlja tople obroke za šolarje in otroke, ki so zaradi zaprtja šol in vrtcev ostali brez edinega toplega obroka hrane, ki jim ga je prej nudila šolska ali vrtčevska prehrana.

JASNA PALADIN

Vrhpolje – Tudi v Kamniku je kriza zaradi epidemije covid-19 združila dobre pobude in zgodbe posameznikov in institucij, da pomagajo najbolj ranljivim skupinam naše družbe – otrokom iz že tako socialno ogroženih družin, ki med karanteno zaradi virusa še bolj občutijo izgubo oz. zmanjšanje družinskih prihodkov zaradi izgube dela ali čakanja na delo.

Primož Repnik, lastnik Gostilne Repnik, je ponudil brezplačno pripravo toplih obrokov za šolarje in otroke, nasproti pa so mu stopili tudi Občina Kamnik in nekatera kamniška živilska

podjetja ter trgovec, kot so Jata, Meso Kamnik, Eta in Mercator Kamnik.

Župan Matej Slapar je imenoval komisijo za razdeljevanje toplih obrokov otrokom iz socialno ogroženih družin, ki jo sestavljajo člani iz Občine Kamnik, Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik, Centra za socialno delo Osrednja Slovenija – Vzhod, Enota Kamnik, Območnega združenja Rdečega križa Kamnik ter predstavnice kamniških šol.

Trenutno je na seznamu za dnevno razdeljevanje toplih obrokov 49 otrok, ki prejema obrok na dom, in sicer vsak dan med tednom med 12. in 13. uro.

Obroke, ki jih skuha Primož Repnik, učencem vsak dan razvozijo prostovoljci. / Foto: Gorazd Kavčič

Delil brezplačna kosila

Lastnik restavracije Špica na Bledu Jani Klemenčič je v minulih tednih poskrbel, da so v občini Bled vsak dan razvozili tople obroke ljudem, ki si jih sami ne morejo skuhati. Obroke je pripravljala tudi za zdravstvene delavce, policiste, gasilce in člane Civilne zaščite.

MATEJA RANT

Bled – Dobitnik olimpijske medalje v veslanju Jani Klemenčič se je že kmalu po izbruhu epidemije novega koronavirusa odločil olajšati življenje posameznikom, ki si zaradi različnih razlogov niso mogli sami pripravljati obrokov. Sprva je za nekaj občanov kosila pripravljala kar doma, sčasoma pa se je krog ljudi, ki jim je želel pomagati s toplim obrokom, močno razširil, tako da so mu na pomoč priskočili še njegovi zaposleni, ki so se odpovedali plačilu. Za razvoz pripravljenih obrokov je poskrbela Občina Bled.

»Priznam, da ideja ni zrasla na mojem zelniku, saj se je tega domislil neki gostinec iz Vipave. Ampak ideja se mi je zdela super, zato sem še isti večer, čeprav je bilo pozno, poklical našega župana Janeza Fajfarja, da bi skupaj sestavili seznam ljudi, ki bi potrebovali tovrstno pomoč,« je pojasnil Klemenčič in dodal, da je na začetku kar v svoji domači kuhinji pripravljala obroke za štiri posameznike, sčasoma pa je število tistih, ki so jim dostavljali tople obroke, v določenih dneh zraslo tudi na blizu štirideset. »Kuhali

Jani Klemenčič je v svoji restavraciji poskrbel za pripravo brezplačnih toplih obrokov za občane Bleda. / Foto: osebni arhiv

smo za vse, ki si v tistem trenutku niso bili sposobni sami zagotoviti toplega obroka, predvsem so bili to starejši oziroma posamezniki, ki sodijo v rizične skupine in si torej niso upali po nakupih.« Čeprav so bili obroki

»Skoraj ni bilo dneva, ko od dostavljavcev ne bi slišal, kako so jim nekateri skoraj v solzah zagotavljali, da tako dobro še niso jedli,« je razkril svoje največje zadovoljstvo.

namenjeni predvsem socialno ogroženim, pa po Klemenčičevih besedah niso zavrnili prav nikogar, ki jih je zaprosil za pomoč. »Nekateri so bili pripravljeni tudi plačati, a sem vztrajal, da za vse veljajo enaka pravila. Najbolj žalostno je, da so bile med njimi tudi osebe, za katere bi lahko poskrbeli njihovi svojci, ki živijo v bližini, pa tega niso storili.« Že od vsega začetka so kuhali tudi za zdravstvene delavce, policiste, gasilce in pripadnike Civilne zaščite. »Ve se, za koga je treba najprej poskrbeti. To je tako kot na letalu, ko morajo starši maske najprej

nadeti sebi, nato pa otroku,« je ponazoril Klemenčič.

Iskreno prizna, da si ni niti v sanjah predstavljal, da bo to trajalo kar dva meseca. A ker se zdaj ukrepi za zaščito pred epidemijo postopno rahljajo, je obroke pripravljala le še do konca preteklega tedna, saj prizna, da to že presega njegove finančne zmožnosti. Vse stroške je namreč kril večinoma sam, razen za razvoz je poskrbela občina. »Se pa zdaj že javljajo donatorji, ki so pripravljeni kriti del stroškov,« je pojasnil Klemenčič. A največje plačilo zanj so zadovoljni prejemniki obrokov. »Skoraj ni bilo dneva, ko od dostavljavcev ne bi slišal, kako so jim nekateri skoraj v solzah zagotavljali, da tako dobro še niso jedli,« je razkril svoje največje zadovoljstvo. Zelo ga je ganilo tudi pismo, po pisavi je ocenil starejšo gospe, ki mu je napisala, da še nikoli nihče ni tako dobro poskrbel zanj. »Moj namen je bil tako dosežen,« je zadovoljen Klemenčič, ki je ocenil, da so v preteklih sedmih tednih pripravili okrog tisoč obrokov. Ob tem je še pohvalil svojo ekipo v restavraciji, saj pravi, da mu brez njih ne bi uspelo.

LAŽJI SUDOKU

4				2				6
	3	7			6			2
		5	8		4	1	3	
	2	1	6		5	4		
9				3				8
		6	9		1	3	5	
	8	9	4		2	7		
	1		3			9	4	
6				5				1

Rešitev:

1	8	2	6	9	5	7	4	3	8
5	7	6	8	9	6	2	1	4	3
2	6	8	7	1	5	4	9	3	8
8	1	9	2	5	7	6	3	4	1
7	6	5	9	8	1	2	3	4	6
6	4	7	8	5	9	3	2	1	8
4	2	9	6	8	7	1	5	3	2
9	7	5	4	1	3	8	6	2	7

TEŽJI SUDOKU

8		9			1	2			
7	6					1			
				9	4				
5		7	2						
1	2						8	3	
					5	7			6
			1	4					
		2						7	4
		8	3			6			

Rešitev:

5	1	9	2	7	8	6	4	3	1
7	2	8	9	6	5	1	3	4	2
2	6	8	7	1	5	4	9	3	8
8	1	9	2	5	7	6	3	4	1
6	4	7	8	9	3	2	1	5	8
4	2	9	6	8	7	1	5	3	2
1	6	7	8	2	9	5	4	3	1
8	9	6	7	1	5	2	3	4	8
6	7	1	2	9	8	5	4	3	7
3	5	4	1	9	6	7	8	2	5

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

LOTO

Rezultati 35. kroga –
3. maj 2020
16, 23, 25, 26, 30, 35,
38 in 19
Loto PLUS:
13, 16, 19, 24, 27, 37,
39 in 14
Lotko: **4 2 2 0 3 4**

Sklad 36. kroga za
Sedmico:
1.500.000 EUR
Sklad 36. kroga za
PLUS: **200.000 EUR**
Sklad 36. kroga za
Lotko: **250.000 EUR**

ZMOREŠ, MOČNEJŠA SI, KOT SI MISLIŠ!

Varna hiša Gorenjske nudi podporo, pomoč, pogovor in varno zatočišče ženskam in otrokom, žrtvam nasilja.

NE ODLAŠAJ IN POKLIČI: 051/200083
Od ponedeljka do četrтка od 8:00 do 18:00
in ob petkih od 7:00 do 13:00

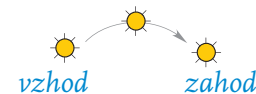
PROGRAM OMOGOČAJO:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- 18 gorenjskih občin
- Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS
- donatorji

desetdnevna vremenska napoved

Torek 5. 5. 6/17 °C	Sreda 6. 5. 5/19 °C	Četrtek 7. 5. 4/21 °C	Petek 8. 5. 6/23 °C	Sobota 9. 5. 7/24 °C
Nedelja 10. 5. 8/23 °C	Ponedeljek 11. 5. 6/19 °C	Torek 12. 5. 5/18 °C	Sreda 13. 5. 6/19 °C	Četrtek 14. 5. 6/21 °C

tedenski koledar

5. 5.	tor.	Angel	5:42	20:16
6. 5.	sre.	Janez	5:41	20:17
7. 5.	čet.	Stanko ☉	5:40	20:18
8. 5.	pet.	Viktor	5:38	20:19
9. 5.	sob.	Gregor	5:37	20:21
10. 5.	ned.	Izidor	5:35	20:22
11. 5.	pon.	Žiga	5:34	20:23

Sešili štiri tisoč mask

Prostovoljci v Vodichah so v minulih tednih sešili štiri tisoč zaščitnih mask – za vsako gospodinjstvo v občini po dve.

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – Med številnimi pobudami za prostovoljno šivanje zaščitnih mask, ki smo jim bili priča v minulih tednih, ena hvalevredna prihaja tudi iz občine Vodice. Na pobudo družine Jeraj, predvsem mame Mojce in sina Simona, so se zbrali številni prostovoljci in prostovoljke in sešili okoli štiri tisoč mask. Kot nam je povedal Tilen Jeraj, sicer tudi vodiški občinski svetnik, ki

Pobudnika akcije sta bila Mojca in Simon Jeraj.

je skrbel tudi za pridobivanje sponzorjev, projekta nista samo vodila, temveč sta pomagala pridobiti tudi težko dobavljiv material, vodila evidence ter prispevala k pozitivnemu vzdušju pri projektu. Mojca pa je skupaj z možem Tonetom, ki je poskrbel tudi za nosni del mask, sešila več kot tisoč mask.

Vsako gospodinjstvo je tako dobilo po dve pralni

Mojca Jeraj je bila ena od pobudnic šivanja mask v Vodichah. / Foto: osebni arhiv

maski, narejeni po navodilih Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana.

Maske so šivali Alojzija Burgat, Majda Pirc, Rozalija Šarc, Natalija Rus, Mojca Kohek, Karmen Jeraj, Joži Nastran Brank, Veronika Jeraj, Martina Levec, Anica Goričanec in Janez Podgoršek, ki so za šivanje

štirih tisočev mask porabili dva tedna.

Pri projektu so sodelovale šolske sestre sv. Frančiška Kristusa Kralja iz Repenj, pri pakiranju pa tudi družina Trampuš-Simon. Za razdeljevanje mask, ki ga je koordinirala Civilna zaščita Občine Vodice, pa so poskrbela

vsa prostovoljna gasilska društva v občini.

Kot poudarjajo prostovoljci, projekt ne bi bil možen brez donatorjev, podjetij Kubelj, ProEmba, ELIM ter Trgovina z mešanim blagom Bergant Marjetica ter Jožeta Rahmeta, ki je prispeval pakirne naprave, in dveh donatorjev, ki sta želela ostati anonimna.

Osnovna šola dobiva prizidek

Občina Domžale je začela graditi prizidek k Osnovni šoli Domžale, kjer bo prostor dobila šolska jedilnica. Ocenjena vrednost investicije znaša 1,3 milijona evrov.

JASNA PALADIN

Domžale – V občini Domžale nadaljujejo niz naložb v šolsko in predšolsko infrastrukturo, saj gre za občino, kjer število občanov nenehno narašča, med njimi je največ prav družin z majhnimi otroki. Letos je na vrsto prišla več kot milijon evrov vredna povečava ene od dveh mestnih osnovnih šol, saj so se učenci in zaposleni Osnovne šole

Domžale vrsto let soočali s prostorskimi težavami v šolski jedilnici in kuhinji.

Gradbena dela so že v polnem teku, nova jedilnica, kjer bo prostora za okoli dvesto sedišč, bo kot dozdava umeščena med severni in zahodni trakt Osnovne šole Domžale in se bo raztezala proti obstoječi atletski stezi. Dela bodo potekala še celo poletje, rok za dokončanje pa je druga polovica oktobra.

Gradnja prizidka je v polnem teku. / Foto: Občina Domžale

Aprila smo imeli deflacijo

Na deflacijo so najbolj vplivali cenejši naftni derivati.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih državnega statističnega urada smo aprila v Sloveniji imeli deflacijo, torej znižanje cen življenjskih potrebščin. Tako na letno kot na mesečno deflacijo so najbolj vplivali cenejši naftni derivati.

Cene življenjskih potrebščin so bile aprila na letni ravni nižje za 1,2 odstotka. Medtem ko so se cene

storitev v enem letu zvišale v povprečju za 1,5 odstotka, so se cene blaga znižale za 2,6 odstotka. Cene tekočih goriv so upadle za 24,7 odstotka, cene goriv in maziv za osebna vozila za 21 odstotkov in cene električne energije za 28,5 odstotka, hrana pa se je podražila za 5,4 odstotka.

Na mesečni ravni je bila aprila 0,9 odstotna deflacija. Tekoča goriva in maziva

so se v primerjavi z marcem pocenila za 19,5 odstotka, goriva in maziva za osebna vozila pa za 17 odstotkov. Cene oblačil so bile aprila v povprečju za 3,5 odstotka nižje kot v marcu, k deflaciji pa so prispevale še cenejše storitve, povezane z osebniimi vozili, cenejši rekreacijski predmeti, izdelki za vrtnarjenje in za male živali, stanovanjska in gospodinjstvska oprema ... Ker nekaterih

storitev aprila zaradi epidemije covid-19 ni bilo dovoljeno izvajati, je statistični urad po priporočilih Eurostata pri izračunu inflacije oziroma deflacije upošteval mesečno spremembo cen iz preteklega leta.

V državah, članicah Evropske monetarne unije, je bila marca letna stopnja inflacije, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, 1,2-odstotna. Najnižja, 0,1-odstotna, je bila v Španiji, Italiji, na Cipru in na Portugalskem, najvišja, 3,9-odstotna, na Madžarskem in Poljskem, v Sloveniji pa je bila 0,7-odstotna.

Napovedujejo postopno odpiranje vrtcev in šol

MATEJA RANT

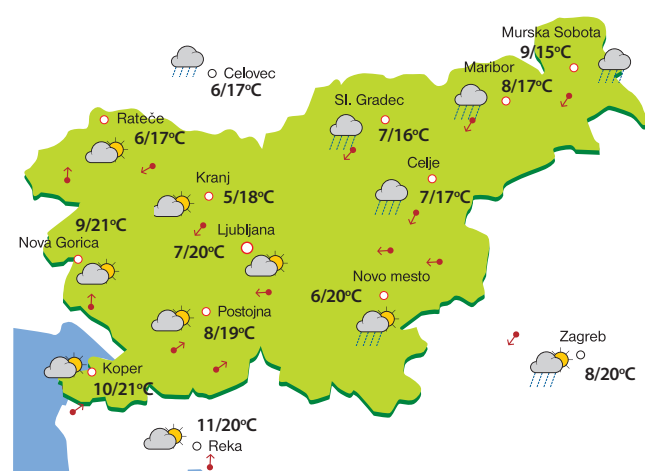
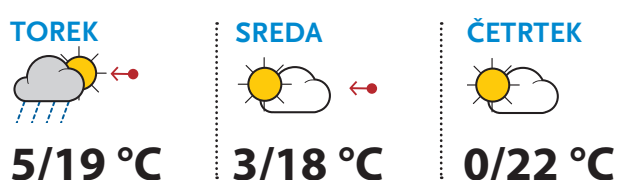
Ljubljana – Na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport so minuli četrtek tudi uradno napovedali postopno sproščanje ukrepov za področje vzgoje in izobraževanja. Tako naj bi 18. maja vrata najprej odprli vrtci, osnovne šole za prvo triado učencev ter srednje šole za zaključne letnike, če bodo za to primerni zdravstveni pogoji. Teden kasneje bi se v šolske klopi vrnilo še učenci zaključnih razredov osnovnih šol, v šole se vračajo tudi učenci osnovnih šol s prilagojenim programom. Prav tako bodo svoja vrata znova odprle glasbene šole in

vsil varstveni zavodi, ki so ta čas zaprti. V učilnice se bodo vrnilo še odrasli, ki so vpisani v zadnje letnike ljudskih univerz. »Za vse ostale učence in učence ter dijakinje in dijakke se bo šolanje zaključilo na daljavo,« so pojasnili na ministrstvu in dodali, da bodo v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje pripravili jasna navodila in smernice za vračanje otrok in zaposlenih v vrtce in šole ter navodila za varovanje zdravja udeležencev šolskega procesa. »O vsem tem ter o varnostnih protokolih bomo vse pristojne in javnost obvestili po prvomajskih praznikih,« so še dodali na ministrstvu.

vremenska napoved

Danes bo pretežno oblačno, popoldne bo ponekod občasno rahlo deževalo. Pihal bo vzhodnik. Jutri bo pretežno jasno, jutro bo hladno. Čez dan bo pihal vzhodni veter. Tudi v četrtek bo pretežno jasno, zjutraj bo ponekod slana, čez dan pa bo topleje kot v sredo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

Milan Krek novi direktor NIJZ

Ljubljana – Vlada je na dopisni seji podala soglasje k imenovanju Milana Kreka, dr. med., spec. javnega zdravja, za direktorja javnega zdravstvenega zavoda Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) za mandatno obdobje štirih let. Novi direktor ima dolgoletne izkušnje na različnih področjih javnega zdravja, predvsem pa je bil dejaven na področju preprečevanja odvisnosti od prepovedanih drog. Nazadnje je vodil koprsko območno enoto NIJZ.